

86. Tom Poe; en de nozellarven



Marten Toonder
Heer Bommel en Tom Poe;
Dagbladstrip;



3832 Niet ieder land is zo zonnig en welvarend als het onze. Er bestaan nog gebieden waar in stilte en berusting grote ontberingen geleden worden. Neem nu bijvoorbeeld het land van Drasgloom, gelegen temidden van de uitgestrekte Oempf-moerassen. Daar sleept een vreugdeloze bevolking een kommervol bestaan voort, temidden van rietpollen en waterfauna. De zon schijnt er nooit, want sinds onheuglijke tijden hangen daar nevels en moerasgassen over de soppige bodem.

De enige verpozing, die de bewoners zich gunnen, bestaat uit het samengroepen na de arbeid; wanneer een grauwe schemer het ondergaan van de zon verraad. Roerloos staan zij dan aan de wegzinkende oevers en staren naar de mist, die de einder aan het oog onttrekt.

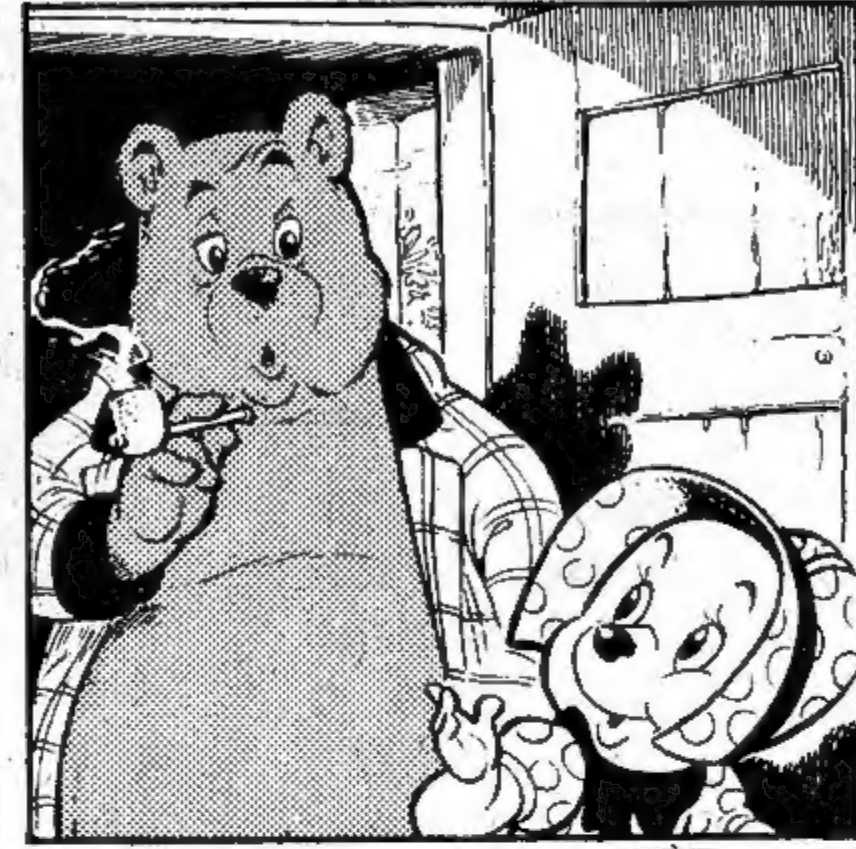
„Ja, ja”, mompelt dan soms iemand. „Het is wat te

zeggen.”

Maar dat komt niet vaak voor. Zo iemand wordt gemeden als een kletskous die een loopje neemt met de ernst des levens.

En wanneer de duisternis tenslotte over het landschap is gevallen, verspreiden de Drasglomers zich na een korte knik om hun vochtige slaappleatsen op te zoeken.

Neen, het is geen vrolijk beeld, dat ik hier voor de oplettende lezertjes ophang. Het is dan ook een mooi denkbeeld dat er nog hoogstaande en vermogende figuren bestaan, die een zonnetje weten te verspeiden. Daar is bijvoorbeeld heer Olivier B. Bommel, die bij het begin van dit verhaal doende is met het tellen van zijn geld. Want hij had goede zaken gedaan met droomlucht en het leek hem aardig om dit aan een Mooi Doel te besteden...



3833 Op een mooie herfstmorgen wandelde heer Bommel opgewekt door het landschap. De zon scheen helder, de havermout was goed toe bereid geweest en het leven scheen nog niet zo kwaad voor een eenvoudig heer van stand.

Als vanzelf sloeg hij de weg in, die naar het huisje van zijn buurvrouw leidde en met een heldere groet boog hij zich over het hekje, dat haar tuin begrensdde.

„Dag Ollie“, zei Doddeltje, verrast opkijkend. „Heb je goed geslapen?“

„Uitstekend“, gaf heer Bommel toe. „Mijn gezondheid laat de laatste tijd niets te wensen over. En het is een prettig idee wanneer men door hard werken en diep overleg goede zaken heeft gedaan. Het is altijd mooi wanneer men tevreden over zichzelf kan zijn, daar slaapt men goed op. Hoewel, het natuurlijk geen rol speelt, als je begrijpt wat ik bedoel“, voegde hij er

haastig aan toe.

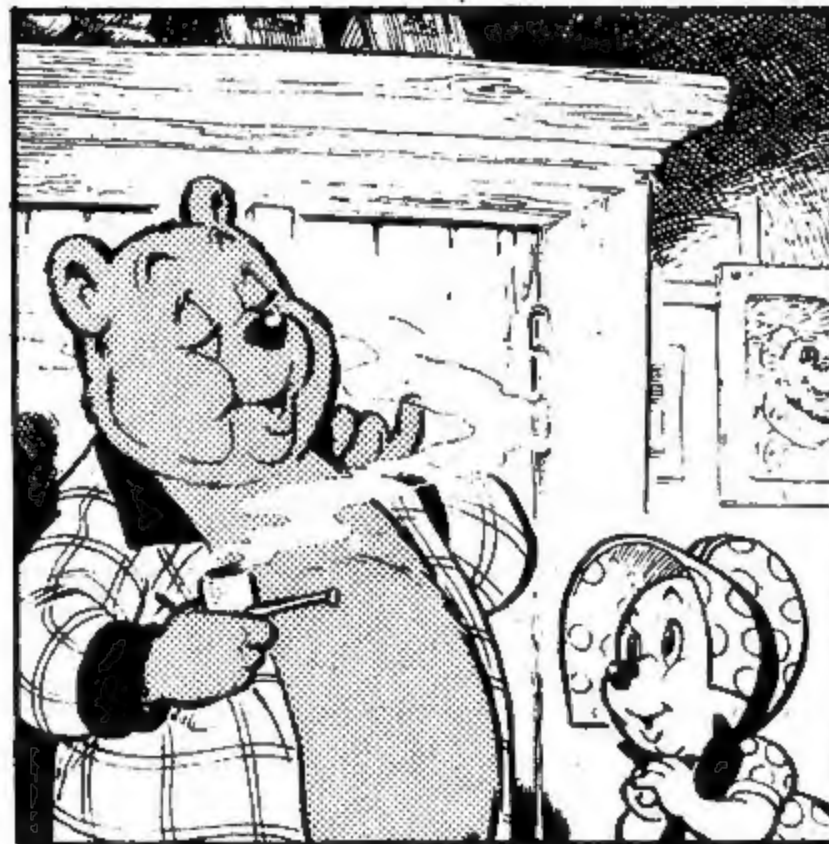
„Ja, dat begrijp ik, hoor“, zei de buurvrouw. „Kom binnen, dan krijg je een kopje koffie van me. Wat ga je nu doen met dat geld, Ollie?“

„Doen?“ herhaalde heer Bommel verrast. „O, eh, nu, iets aardigs, natuurlijk. Ik had bijvoorbeeld gedacht...“

„Wat ben je toch altijd goed“, riep Doddeltje uit. „Dat is nu net iets voor jou om het direct aan een mooi doel te willen besteden!“

„O, Ja, ja. Een goed doel“, zei heer Ollie onzeker. „Er wordt in stilte zoveel geleden“, hernam juffrouw Doddel, een paar kopjes uit de kast halend. „Dat zei meneer Zielknijper laatst nog. Er zijn landen waar grote ontberingen geleden worden, zei hij.“

„O ja?“ vroeg heer Bommel onthutst.



3834 „Laatst was meneer Zielknijper nog hier“, zei Doddeltje. „Hij is de president van de vereniging tot steun aan onderontwikkelde gebieden. Je weet wel.“

„Oh...eh ja, natuurlijk“, beaamde heer Bommel. „Onderontwikkelde gebieden en zo. Ja, ja.“

„Ik dacht wel, dat jij er alles van zou weten“, hernam de buurvrouw. „Ik niet hoor. Ik ben maar dom. Maar ik schrok wel toen hij ervan vertelde. We leven hier maar zonder zorgen terwijl we allemaal ons steentje zouden moeten bijdragen. Dat zei meneer Zielknijper en ik ben meteen aan het werk gegaan.“

Zo sprekende opende ze haar kast en haalde er een breiwerk uit.

„Een wollen borstrokje“, legde ze uit. „Voor de onderontwikkelde kindertjes. Vind je het mooi?“

„Erg mooi“, mompelde heer Ollie verward. „Knap hoor.“

„Het is maar weinig“, zei Doddeltje, verlegen lachend. „Maar ik kan ook niet veel. Jij kunt alles, Ollie! Wat ga jij doen?“

„Ik...eh...shum!“ sprak heer Bommel. Hij klopte zijn pijp uit, vulde hem opnieuw en stak er de brand in. Daarop kuchte hij en nam een waardige houding aan. „Ik ga...eh...ik ga een school stichten“, verklaarde hij voor de vuist weg. „Voor de onderontwikkelde gebieden en zo. Voor de kindertjes, als je begrijpt wat ik bedoel. Maar nu moet ik eens gaan, hoor, ik heb nog veel te doen.“ Hij liep de deur uit en begon peinzend terug te wandelen naar huis.

„Daar heb ik me weer wat op de hals gehaald“, prevelde hij tot zichzelf. „Hoewel...ach, het is een goed werk en ik kan er geen kwaad mee...“

Arme heer Ollie. Hij had er nog geen idee van wat hem allemaal boven het hoofd hing.



3835 „Het kan geen kwaad om van eigen verdiend geld een school te bouwen”, sprak heer Bommel tot zichzelf. „Of eigenlijk een soort opvoed-centrum, dat staat gekleder; een Olivier B. Bommel centrum. De jeugd leert zo weinig beschaving tegenwoordig — en van een centrum, dat mijn naam draagt, zou een mooie invloed kunnen uitgaan. Ik zou persoonlijk de leiding kunnen nemen en door mijn voorbeeld een steun voor de stakkerds kunnen zijn. En bovendien kan ik er weer eens uit; een vakantie in een eenvoudig en onbekend gebied is juist wat een heer nodig heeft.”

Zo peinzend was hij zijn huis genaderd — en nu werd hij de ambtenaar eerste klasse Dorknoper gewaar, die bij zijn komst een papier uit zijn tas haalde.

„Ik heb hier”, zo sprak die, „een opgave van uw inkomen. Dat ziet er niet zo best uit, meneer Bommel.”

„Niet?” vroeg heer Bommel verrast. „Ik heb toch aardig verdiend met die droomlucht, dacht ik”.

„Dat is het juist”, verduidelijkte de beambte. „Door de extra verdiensten bent u uit de belastbare top gesprongen.”

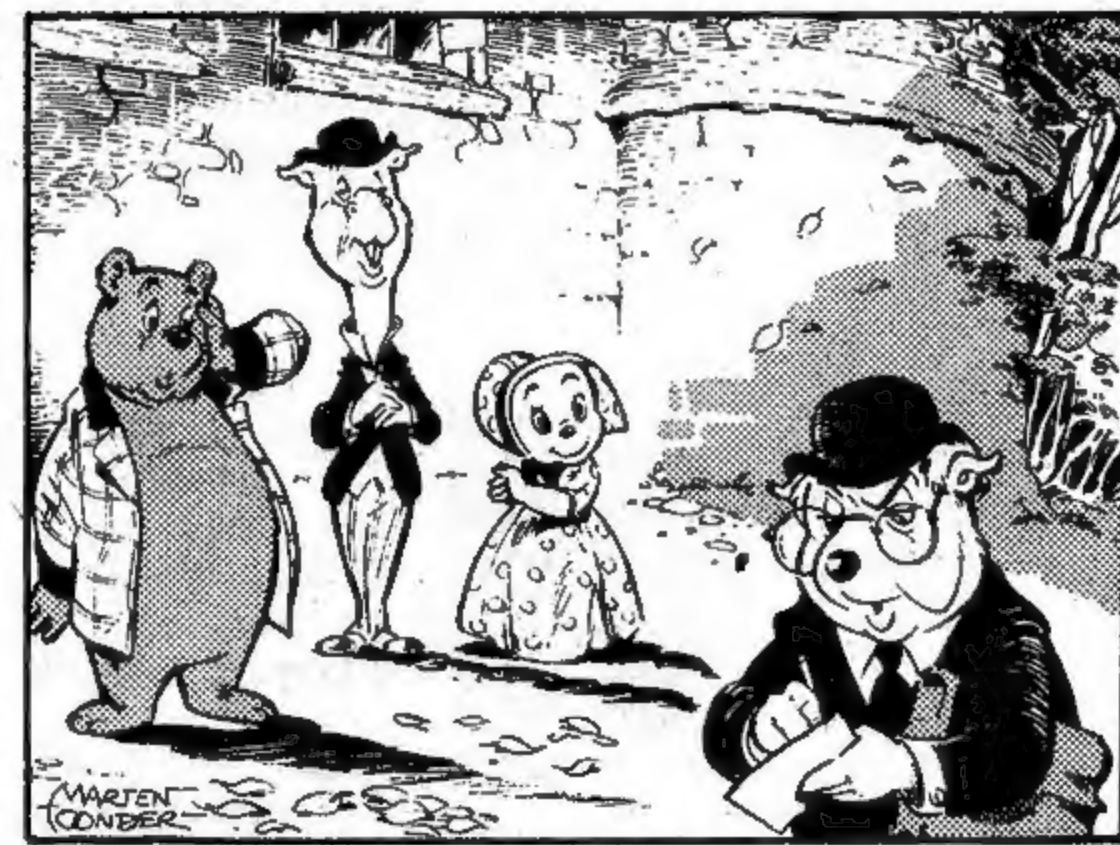
„Wat betekent dat?”, vroeg heer Bommel ongerust.

„Dat betekent”, hernam de ander, „dat u meer belasting moet betalen, dan uw inkomen bedraagt. De voorschriften zijn erg stipt op dat punt.”

Heer Ollie verbleekte.

„Ik m-moet dus meer betalen d-dan ik ontvang?” stamelde hij. „Maarr...dan ben ik dus arm! Wat moet ik nu doen?”

De heer Dorknoper haalde de schouders op. Het was duidelijk, dat er van hem geen steun te verwachten viel. Maar gelukkig naderde juffrouw Doddel, in gezelschap van de heer Zielknijper, het toneeltje.



3836 De mededeling, dat hij meer belasting moest betalen dan zijn inkomen bedroeg, had heer Bommel diep getroffen. Hij was sprakeloos.

Daarom was het erg prettig, dat juist op dat moment de heer Zielknijper, in gezelschap van juffrouw Doddel langskwam. De eerstgenoemde was sinds enige tijd de president van de Vereniging tot Steun aan de Onderontwikkelde gebieden en genoot als zodanig een uitstekende naam.

Minzaam liet hij zich op de hoogte brengen van heer Ollie's belastingmoeilijkheden en daarop wendde hij zich berispelend tot de heer Dorknoper.

„Foei“, zo sprak hij, „het misstaat u om deze hoogstaande weldoener lastig te vallen.“

„Welke weldoener?“, vroeg de ambtenaar, zoekend rondkijkend.

„Ollie natuurlijk!“, riep juffrouw Doddel uit.

„Inderdaad“, bevestigde Zielknijper. „De heer Bommel is een steunpilaar van onze vereniging. Hij heeft

zich zojuist bereid verklaard om een onderontwikkeld gebied op te heffen!“

„Dat verandert de zaak“, gaf de ambtenaar toe. „Geld dat gebruikt wordt voor liefdadigheid mag worden afgetrokken. Maar dan moet ik een nauwkeurige opgave hebben. Wat gaat u precies doen, meneer?“

Heer Ollie stamelde iets over een Olivier B. Bommencentrum, dat zou staan in een onderontwikkeld gebied; doch hij kwam niet veel verder. Daarom was het heel plezierig, toen de president hem opnieuw te hulp kwam.

„De heer Bommel stelt zijn geld ter beschikking voor de ontwikkeling van Drasgloom“, verklaarde hij zake-lijk.

„Uitstekend“, zei Dorknoper, een notitie makend. „Drasgloom. We zullen dit controleren.“

Hij verwijderde zich na een korte groet en heer Ollie bleef met gemengde gevoelens achter.



3837 Nu wendde Zielknijper zich tot heer Bommel. „Ik hoorde van juffrouw Doddel uw edele plannen“, sprak hij geroerd. „Er wordt in de achtergebleven gebieden in stilte zoveel geleden — en onze vereniging kan daar zo oneindig veel goed doen. Het zenden van radio's en televisie-apparaten; van bromfietsen en machinerieën, van deskundigen en voorlichters... Maar voor dit alles is geld nodig: veel geld. Daarom is het heerlijk, dat u iets van uw overvloed wilt afstaan. Stort uw geld en wij gaan werken!“

„Ik had dat anders gedacht“, zei heer Ollie. „Ik wilde zelf naar zo'n eenvoudig gebied toegaan en zelf de bouw van een Olivier B. Bommel-centrum ter hand nemen. Wie kan beter leiding aan zoiets geven dan een heer van mijn stand? En bovendien is het eens een verzetje!“

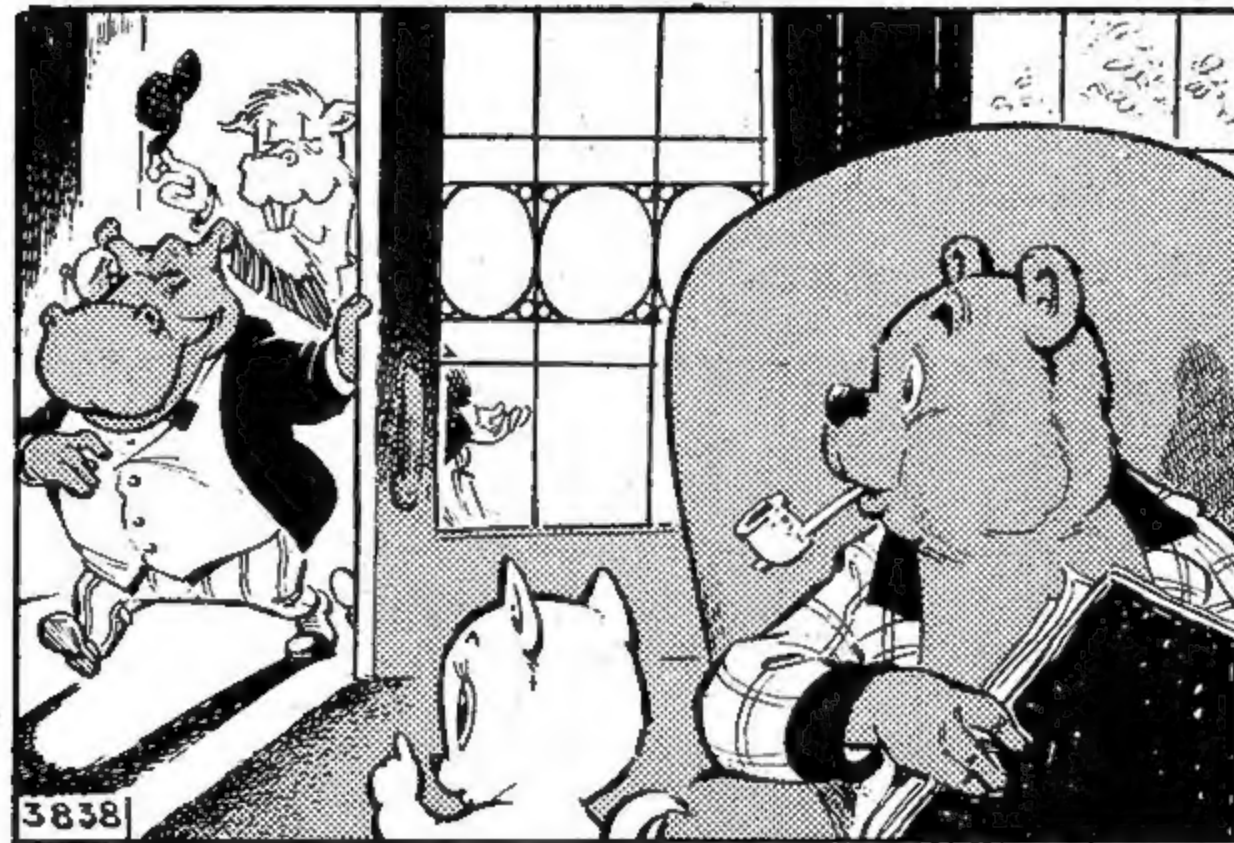
De heer Zielknijper verstrakte.

„U kunt dat beter aan deskundigen overlaten“, sprak hij afkeurend. „Stort uw bijdrage op onze girorekening en alles komt in orde. Ook uw belastingen.“

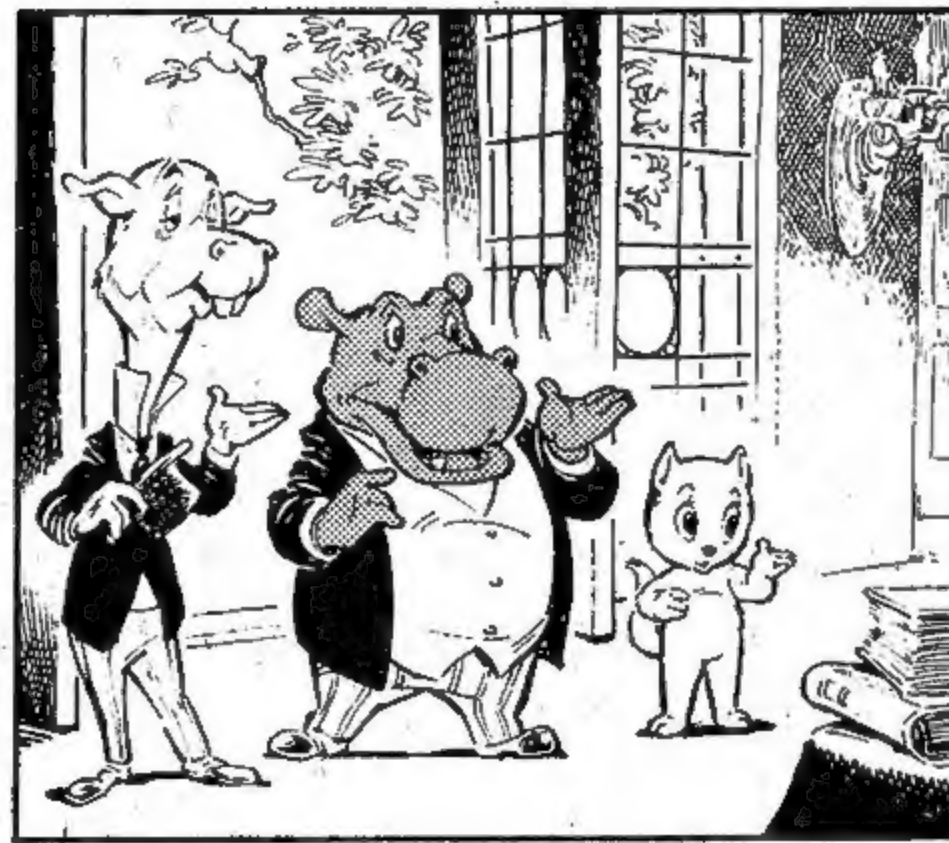
Deze woorden maakten de oude koppigheid in heer Bommel wakker. Fronsend staarde hij zijn bezoekers na en daarop begaf hij zich naar binnen om in zijn schoolatlas het land Drasgloom op te gaan zoeken.

„Wat doet u daar?“, vroeg Tom Poes, die toevallig langs kwam.

„Ik zoek een onderontwikkeld gebied op“, verklaarde heer Ollie. „Er wordt in stilte zoveel geleden. Natuurlijk zijn er wel verenigingen, die wat gebeuzel naar die landen sturen. Maar hier moet gesteund worden door een heer, dat is duidelijk. We gaan naar Drasgloom. Help even zoeken waar het ligt, jonge vriend.“



3838



3838 Heer Bommel en Tom Poes waren nog bezig met het zoeken naar het land Drasgloom toen de burgemeester en de heer Zielknijper binnentraden.

„Ik hoor daar zo juist, dat je een achtergebleven gebied wilt opheffen, Bommel”, sprak de magistraat.

„Dat is mooi.”

„Ach, ja”, zei heer Ollie bescheiden. „Een Bommel helpt waar hij kan. En een opvoedcentrum met een deskundig heer aan het hoofd...”

„Ahum”, hernam de burgemeester, „het is niet zo mooi, dat je zelf naar zo'n land wilt gaan. Zoiets zit vol moeilijkheden; je kunt dat beter aan deskundige commissies overlaten.”

„Juist”, viel de heer Zielknijper in. „Stort uw geld op onze giro, meneer Bommel. Wij zorgen voor de rest. U hebt er geen vermoeden van welke gevaren de leek in Drasgloom bedreigen. Dat is iets voor ervaren lieden.”

„Dat is waar, heer Ollie”, zei Tom Poes. Hij had het land Drasgloom en de Oempf-moerassen op de kaart gevonden en nu schaarde hij zich bij de beide notabelen.

„Het lijkt me daar niks voor u”, voegde hij er aan toe.

„Allemaal narigheid. U moet echt niet denken, dat zoiets een vakantietochtje is.”

Als er bij heer Bommel nog twijfel geweest was, beslisten deze woorden de zaak. Hij richtte zich fier op en nam het woord.

„Het is mijn eigen geld, waarmee dat arme land opgeheven zal worden”, zo sprak hij. „Dat is tot dáár aan toe, want geld speelt geen rol. Maar het is mijn eigen persoon, die met dat geld een mooi voorbeeld gaat geven aan de eenvoudige Drasglomers. Wat helpt alle geld, wanneer er geen heer achter staat om het een goede bestemming te geven, als iemand begrijpt wat ik bedoel? Ik...eh...we gaan zelf, Tom Poes.”



3839 Zo gingen heer Bommel en Tom Poes dus op weg naar het land Drasgloom. Tom Poes hield de kaart en las voor wat er bij geschreven was.

„Het is een ontoegankelijk gebied“, las hij, „slechts bereikbaar door enkele onzichtbare wegen die door de Oempf-moerassen leiden. Gidsen zijn moeilijk te krijgen. Het is echter af te raden zelf een doortocht te zoeken. De moerassen zijn levensgevaarlijk.“

„Bah“, zei heer Bommel. „Je bent ook altijd zwaar op de hand, jonge vriend. Schaam je. In plaats van opgewekt te spreken over het mooie werk dat we gaan doen, zit je weer te proberen mijn humeur te bederven.“

„Maar dat staat hier gedrukt“, zei Tom Poes. „Ik zeg niet, dat het zo gevaarlijk is; dat zegt de atlas.“

„Nog brutaal ook“, prevelde heer Ollie. „De jeugd is tegenwoordig tegen de draad in. Jij moest ook een

poesje in mijn opvoedcentrum, dat zou je opknappen. „Hm“, zei Tom Poes.

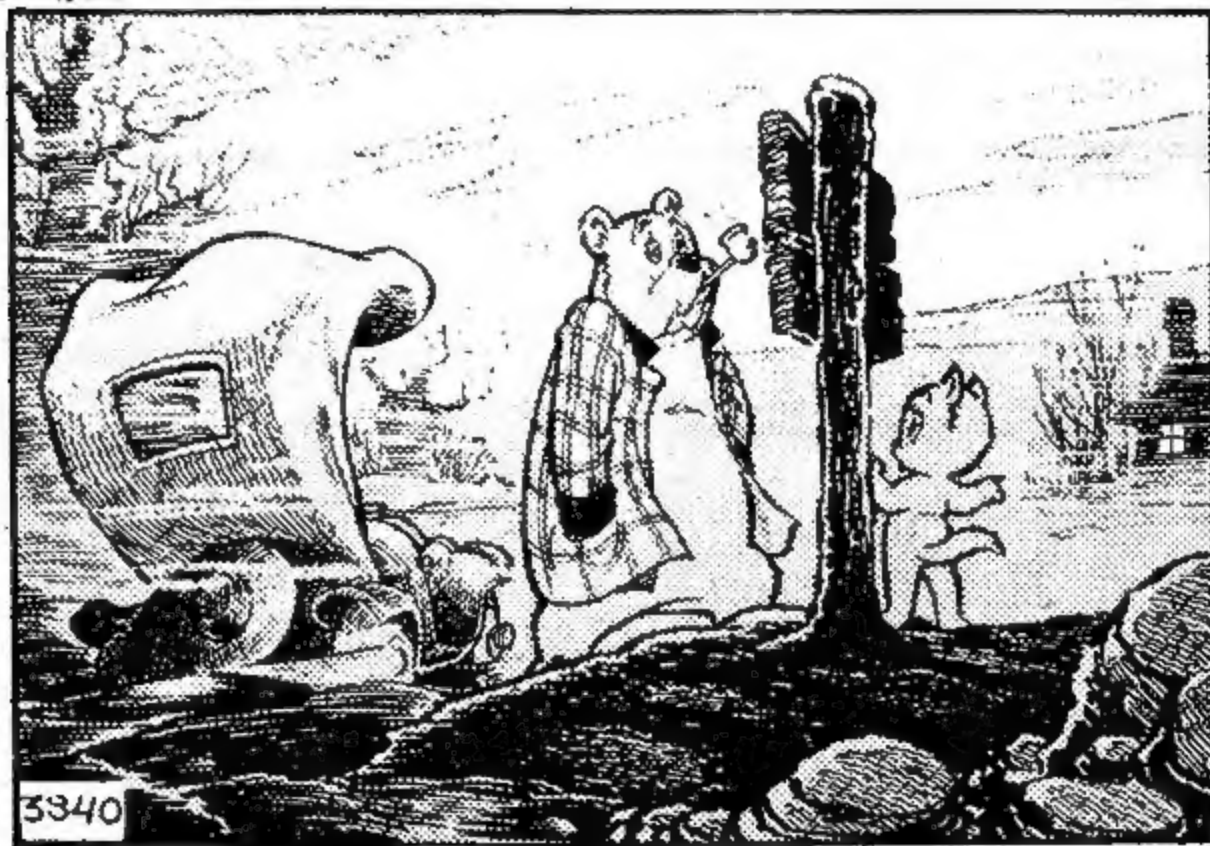
Een tijdlang reden ze zwijgend verder. Het landschap werd steeds eenzamer en enkele stenen en dode bomen vormden de enige herkenningspunten.

„Ik hoop, dat we niet verdwaald zijn“, hernam heer Bommel tenslotte. „Wacht eens, daar staat een wegwijzer. Wat staat daar op, Tom Poes?“

Op dat moment zakte de Oude Schicht plotseling tot aan de assen in de modderige bodem, zodat de rond-draaiende wielen een slikfontijn vormden. Ze waren vastgelopen, dat was duidelijk.

Tom Poes boog zich uit het voertuig om de wegwijzer te bekijken.

„Waarschuwing“, las hij. „Hier beginnen de Oempf-moerassen.“



3840 Heer Bommel klom moeilijk uit de Oude Schicht. Het goede voertuig was tot aan de assen in de modder gezakt en leverde een droevige aanblik op. Het was de eigenaar dan ook duidelijk, dat er aan verder rijden niet gedacht hoefde worden.

Terneergeslagen wierp hij een blik op het vale landschap, dat zich voor hem uitstreckte. De horizon was bedekt met nevels, die vuilgeel gekleurd waren door de avondzon en die zich golvend bewogen op de dunne wind.

„Waarschuwing”, las heer Ollie met klagende stem. „Hier beginnen de Oempf-moerassen.”

„Ja”, zei Tom Poes. „Dat hebben we gemerkt; alleen een beetje te laat.”

„Wat nu te doen?”, hernam heer Bommel. „We kunnen hier niet blijven. Ik heb het koud — en die dampen stijgen me naar de keel. We moeten aan mijn ge-

zondheid denken, jonge vriend.”

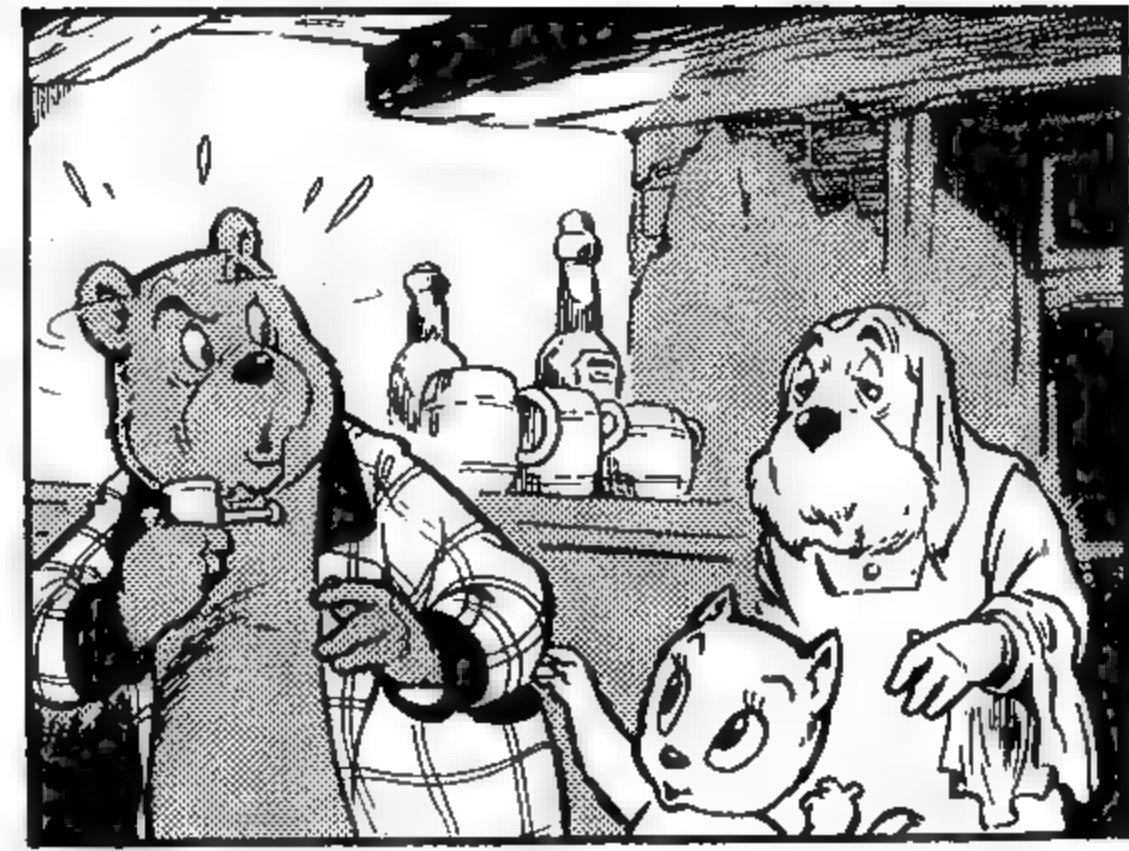
„Daar brandt een lichtje”, zei Tom Poes. „Als we geluk hebben, is het een herberg.”

Heer Ollie wierp een laatste blik op zijn weggezakte auto en liep toen met de ander mee in de richting van het lage gebouw, dat weggedoken lag in de mist.

Nu, ze hadden geluk want inderdaad verried een knarsend uithangbord, dat dit de herberg „In de Zwarte Modderkruiper” was.

Het was een kleine, vervallen gelagkamer waarin ze binnentraden. De waard was niet aanwezig, maar in een hoek zat een bezoeker die met de vingers een smalle trommel bespeelde. Hij zong daarbij met doffe stem een droevig lied.

„Daar buiten in de dras”, zo zong hij. „Daar wolkt het gas uit zwart moeras. Daar in de dras, daar is het waar ik woon.”



3841 Heer Bommel wendde zich tot de zingende bezoeker en luisterde enige tijd naar diens droevig lied. Doch hoe langer hij luisterde hoe droever hij werd en daarom tikte hij hem op de schouder.

„Weet u ook waar de waard is?“, vroeg hij.

De ander schudde het hoofd op vage wijze en vervolgde: „Daar buiten op de plassen, daar hange vale gasen, daar is het waar ik woon.“

„Ja, ja, dat heb ik begrepen“, zei heer Ollie. Hij moest roepen om zich boven het getrommel uit verstaanbaar te maken en hij begon zijn geduld te verliezen.

„Ik zoek eten en onderdak!“, roept hij. „Is hier geen bediening?“

„Daar is het waar ik plas, door zwart moeras“, hernam de zanger met verheffing van stem. „Zonder jas, zonder jas.“

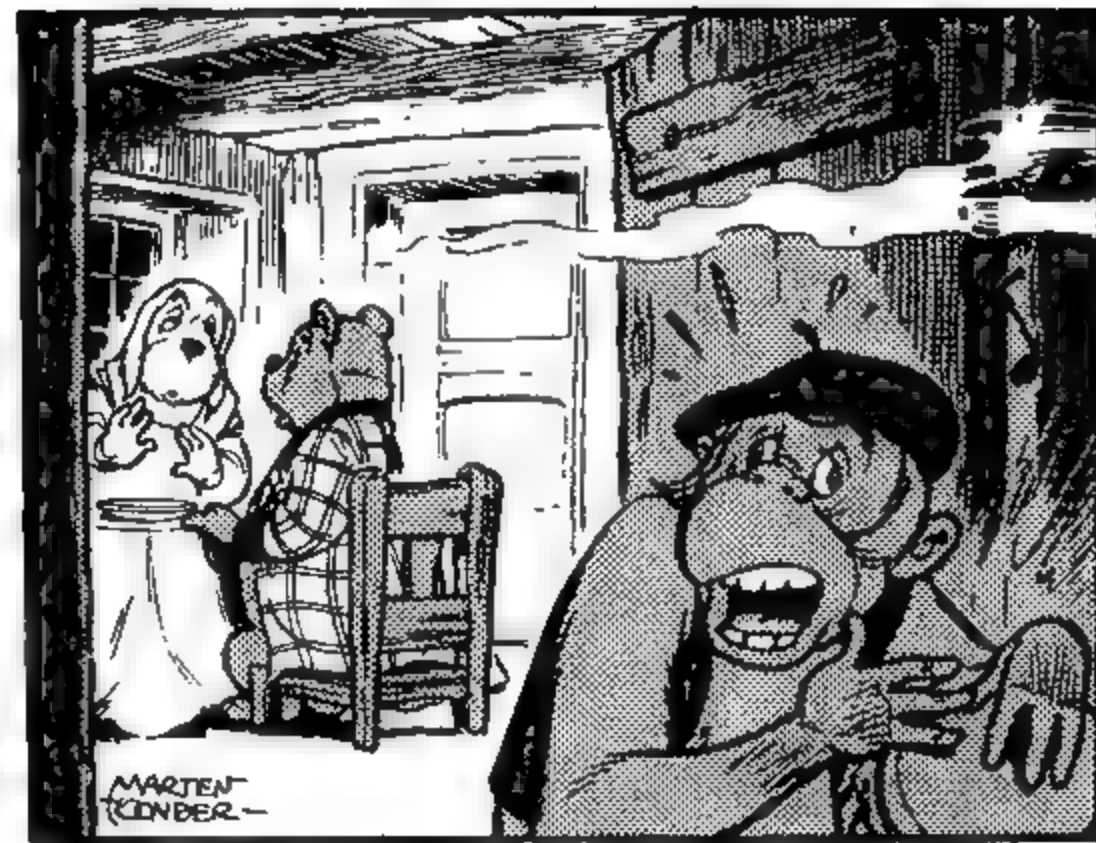
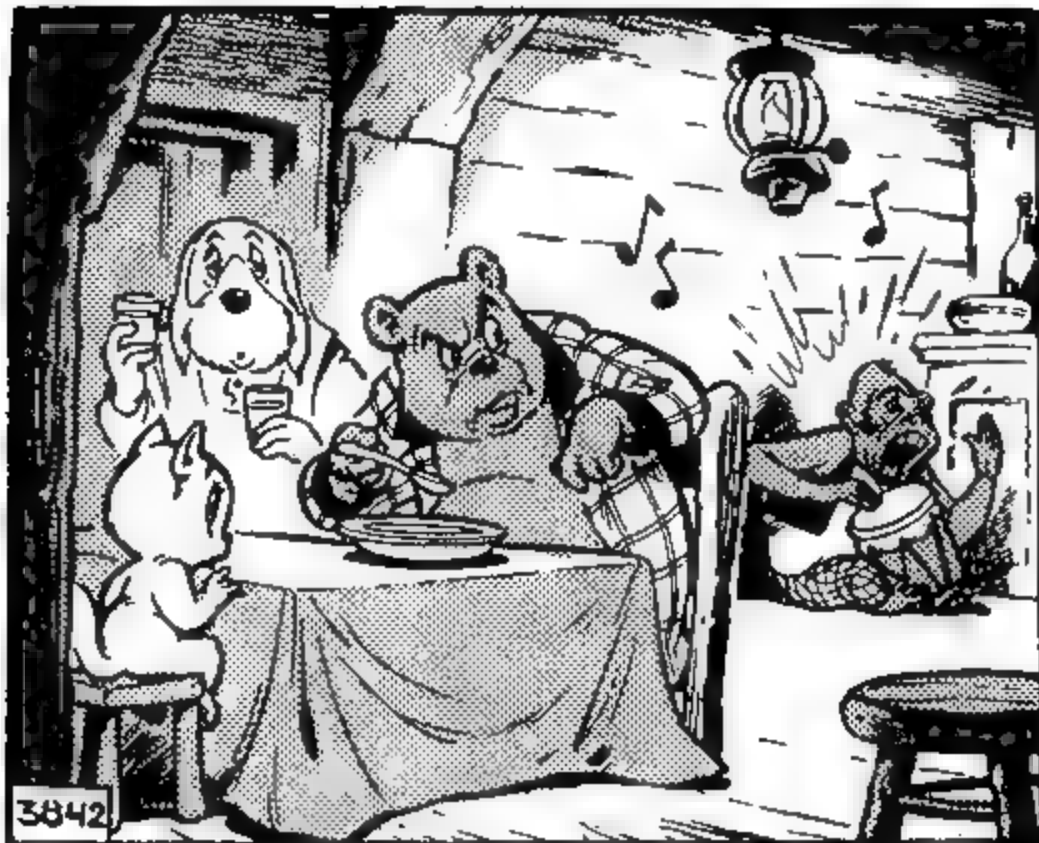
Tom Poes wachtte niet langer. Hij liep door naar de toog en nu stak de herbergier het hoofd boven zijn tapkast uit.

„Wa-wat?“, mompelde hij suffig. Doch toen hij zijn nieuwe klanten zag verhelderde een glimlach zijn vervallen trekken.

„Ah, volk!“, sprak hij. „Ik was even in slaap gevallen, denk ik. Het is hier altijd zo stil en dan overvalt het je wel eens. Waarmee kan ik de heren van dienst zijn?“

„Waar is de waard?“, schreeuwde heer Bommel op de achtergrond. „Kan je die drommelse trommel niet even wegleggen als een heer tot je spreekt? Ik wens een waardige ontvangst en geld speelt geen rol. Ik...“

„Hier is de waard al, heer Ollie“, zei Tom Poes.



3842 Enige tijd later zaten heer Bommel en Tom Poes achter een lauw bord modderalensoep, dat de waard hen gebracht had. Op de achtergrond had de trommelaar zijn ritme gewijzigd en nu zong hij een vers, dat over „geld en roll” scheen te handelen. De juiste woorden waren niet te verstaan omdat de begeleiding zo krachtig was, dat de glazen op de tapkast rinkelden.

„Dit houd ik niet vol!”, riep heer Ollie boven het geweld uit. „Dit is geen sfeer voor mijn gevoelig gestel. Hoe kan ik in deze omgeving tot rust komen?”

„U bent hier niet om tot rust te komen, heer Ollie”, zei Tom Poes. „U bent hier om een achtergebleven gebied op te heffen.”

„Ik kan niet werken als er iemand op mijn gevoel zit te trommelen!”, riep heer Bommel rood. Hij wendde zich tot de waard, die juist naderde met enige verfrissingen en hernam: „Kunt u die schreeuwer er niet uit

gooien? Ik kan mijn eigen woorden niet verstaan. En ik heb u iets te vragen.”

De herbergier wendde zich vragend om naar de muzikant en deze stond op zonder zijn lied te onderbreken. Met schokkende tred en luidkeels zingend liep hij de deur uit — en toen viel er plotseling een diepe stilte in de gelagkamer.

„Oef!”, zei heer Ollie, zich het voorhoofd afwissend. „Dat was net op tijd; ik zou bijna zijn ingestort! En in die toestand kan men geen gebied opheffen, zegt u nu zelf. Ik moet naar Drasgloom, goede vriend. Kunt u me ook zeggen hoe ik daar moet komen? Hoe laat gaat de trein?”

„Drasgloom?”, herhaalde de waard betrekkelijk. „Dat land is haast ontoegankelijk. Het ligt midden in het moeras — en de enige gids, die de weg daar doorheen kent, is er niet.”



3843 Heer Bommel had besloten de nacht in de herberg door te brengen om de volgende morgen fris en uitgerust een plan op te kunnen maken.

Doch midden in de nacht werd hij opgeschrikt door een regelmatig, dreunende geluid onder zijn venster, dat begeleid werd door een luid geroep.

„Altijd alleen“, riep iemand met klagelijke stem, „door de wind en de regen, door nevels gesmoord loop ik voort op onzichtbare wegen en ik ween - Altijd alleen...”

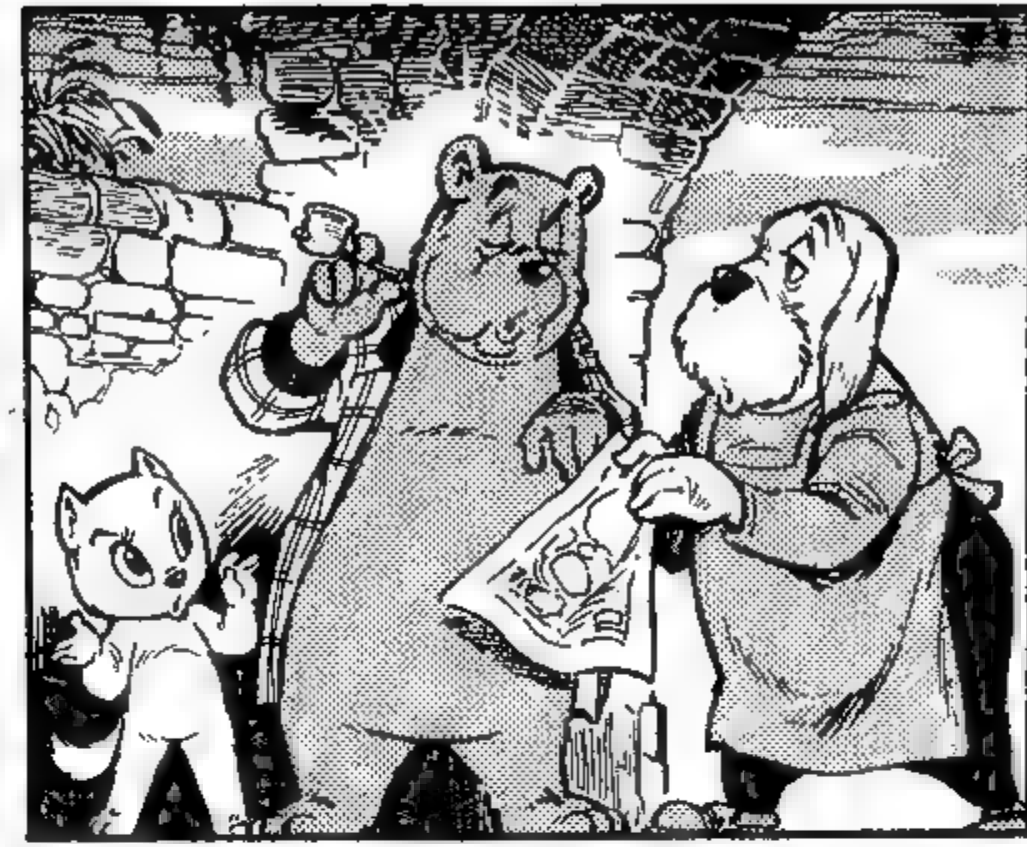
Heer Ollie sprong uit zijn bed en wierp het raam open. Een rode maan scheen vaal door de mistlierten die van het moeras kwamen. En in het licht daarvan zag hij de trommelaar van de vorige avond tegen de muur zitten. Hij zong met grote overgave, dat was duidelijk. Doch heer Bommel werd daar in het geheel niet door ontroerd.

„De maat is voll“, zo sprak hij grimmig tot zichzelf. „Dit is meer dan een heer verdragen hoeft.”

Met deze woorden greep hij de lampetkan van de wastafel en keerde deze boven de zanger uit. Het water klaterde met kracht op de ongelukkige neer, zodat deze in een kort ogenblik geheel doorweekt raakte. Het lied verstomde plotseling terwijl de musicus overeind schoot. Met een boog spoot hij het moeraswater uit dat hem in het keelgat geraakt had en toen wendde hij zich tot het venster waaruit heer Ollie voldaan naar buiten leunde.

„Kan je niet aan mijn trommel denken?“, zo riep hij. „Sufferd! Kijk uit waar je je waswater gooit. Nu is hij ontstemd en als ik niet oppas krijgt hij nog deuken ook. Maar dit zal ik je betaald zetten.”

„Ik heb met u niets te maken!“, sprak heer Bommel uit de hoogte. „Maak liever, dat u wegkomt.”



3844 Heer Bommel was na zijn gestoorde nachtrust de volgende morgen reeds vroeg beneden.

„Zelden trof ik zo'n onrustig logement", sprak hij bij het afrekenen tot de waard. „Niet alleen dat mijn maaltijd gisteravond vergiftigd werd door zang en drumspel, maar ook vannacht ben ik uit de slaap gebeukt door die verwenste musicus."

„Dat spijt mij", zei de herbergier. „Maar ik heb zelden gasten — en die zanger komt hier geregeld. Dat schept een band nietwaar?"

„Genoeg hierover", hernam heer Ollie. „Ik wil nu graag weten waar ik de gids kan vinden die u gisteren noemde. Mijn taak wacht."

Het gelaat van de ander betrok. Met een wenk bevestigde hij heer Bommel mee te gaan naar de binnenplaats van de herberg.

Daar zat de trommelaar, in gezelschap van Tom Poes, zijn instrument te herstellen.

„Dat is die gids", zei de waard droogjes.

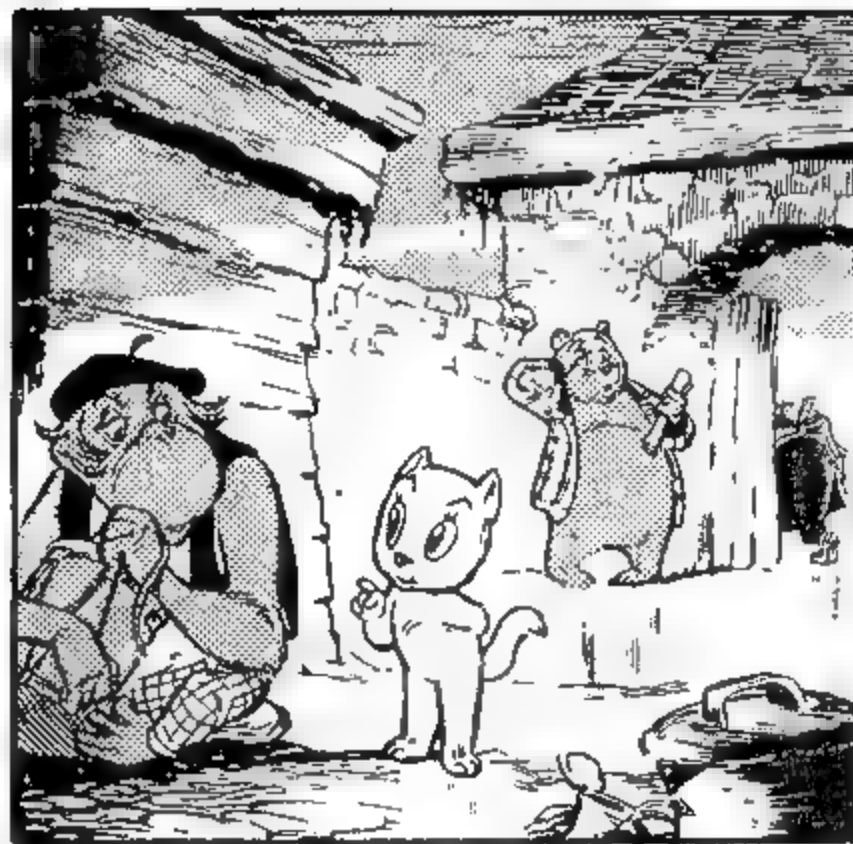
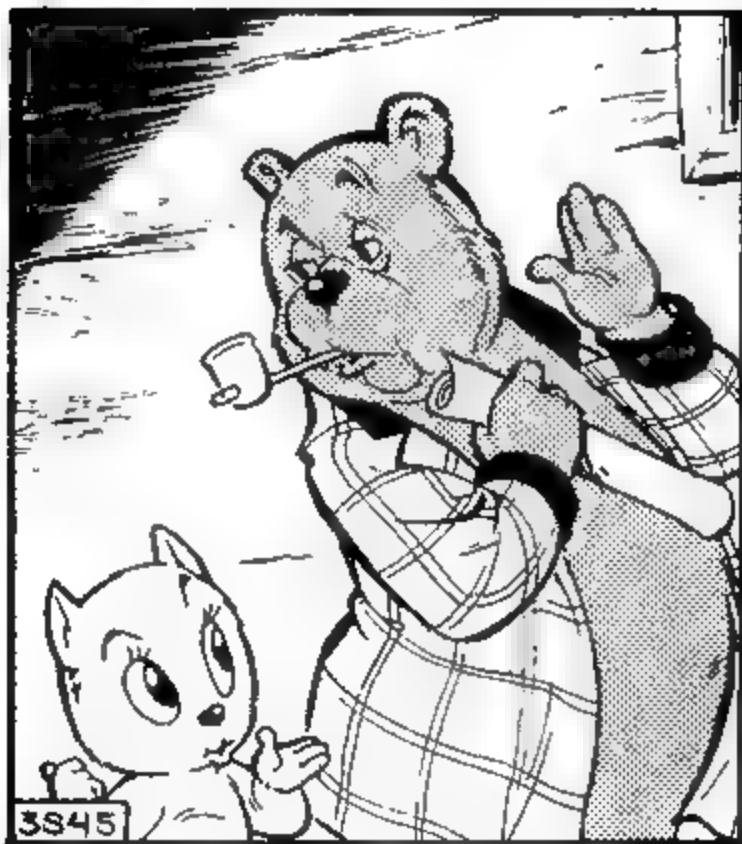
„O", prevelde heer Ollie verblekend. „Die kan ik niet gebruiken. Vannacht nog heb ik gezegd, dat ik niets met hem te maken wil hebben. En een heer een heer, een woord een woord, als u begrijpt wat ik bedoel. Hebt u geen andere?"

De herbergier schudde het hoofd.

„Dit is de enige gids bij mijn weten", zei hij. „Ik heb hier wel een kaart waarop de weg door het moeras zo'n beetje staat aangegeven. Maar erg nauwkeurig is hij niet."

„Hij is beter dan die drumspeler", zei heer Bommel. Doch nu mengde Tom Poes, die naderbij gekomen was, zich in het gesprek.

„Het moeras is te gevaarlijk zonder gids", zei hij. „Dat zegt Sim Slingervinger ook — en die kan het weten." Met die woorden wees hij op de zanger, die op de achtergrond met zijn trommel bezig was.



3845 „Ik wil die gids niet“, zie heer Bommel. „Zijn trommel staat me tegen en zijn gedrag is onder het peil van een heer. Deze kaart is goed genoeg voor mij. Komaan, jonge vriend; ga jij maar voorop, dan kan ik je uit het moeras trekken wanneer je soms van de weg afraakt.“

„Hm“, zei Tom Poes, „ik weet iets beters. Laat mij proberen om weer vrede met Sim Slingervinger te sluiten.“

„Dat vertik ik“, sprak heer Ollie fier. „Een Bommel heeft zijn trots, jonge vriend; vooral wanneer hij een kaart heeft. Ik heb die Slingervinger niet nodig.“

„Laten we dit keer nu verstandig zijn“, herman Tom Poes. „Wacht hier maar even geduldig totdat ik het heb bijgelegd en geef hem dan wat geld voor de schade aan zijn trommel.“

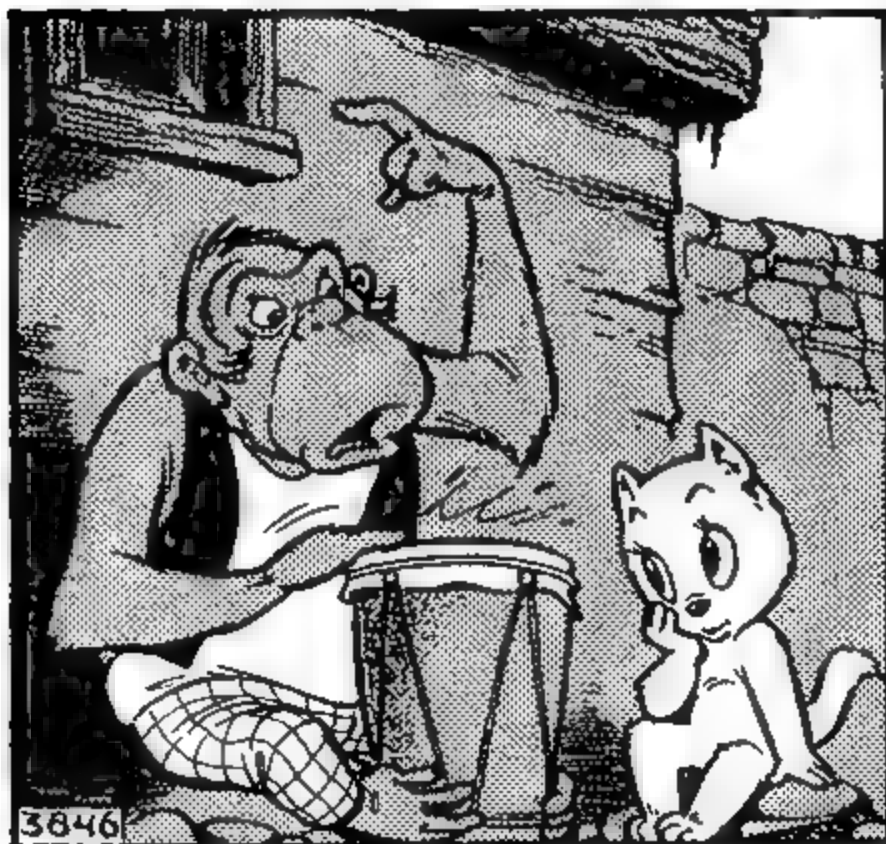
En zonder op een antwoord te wachten liep hij de binnenplaats weer op, waar de zanger nog steeds met zijn instrument bezig was.

Doch heer Bommel wachtte niet. De woorden van Tom Poes hadden hem zeer onaangenaam getroffen en met een grimmige trek op het gelaat vouwde hij de kaart open.

„Het pad van een heer is eenzaam“, sprak hij tot zichzelf, terwijl hij in de richting van het moeras liep.

„Zoete broodjes bakken bij die huilerige muzikant! Bah! Daar verzet mijn fier gemoed zich tegen. Een Bommel klaart het ook alleen wanneer hij in een achtergebleven gebied wil raken. Daar heb ik geen Tom Poes en geen Slingervinger bij nodig!“

Zo mompelende verdween hij in de nevels — en jammergenoeg was er niemand die hem tegenhield...



3846 Tom Poes was weer naar de binnenplaats gegaan waar Sim Slingervinger zijn instrument aan het herstellen was. Hij wilde proberen om de slechte indruk die heer Bommel gemaakt had, weg te nemen. Want wanneer er slechts één gids door de Oempf-moerassen is, moet men die te vriend houden, dat is duidelijk.

„Kan je hem maken, die trommel?“, vroeg hij.

„Zoals je ziet“, antwoordde de ander. „Hij is bijna weer de oude. En dat is maar goed ook, want ik kan hem niet missen, wanneer ik het moeras oversteeek. Waar is die dikke baas van je?“

„O, die wacht buiten“, zei Tom Poes. „Hij bedoelde het niet zo kwaad, hoor. Maar hij is wel eens een beetje driftig als hij in zijn slaap gestoord wordt.“

„Hij is een bulker“, zei de muzikant. „Hij is van gisteren!“

„Ach, hij heeft er al lang spijt van“, hernam Tom

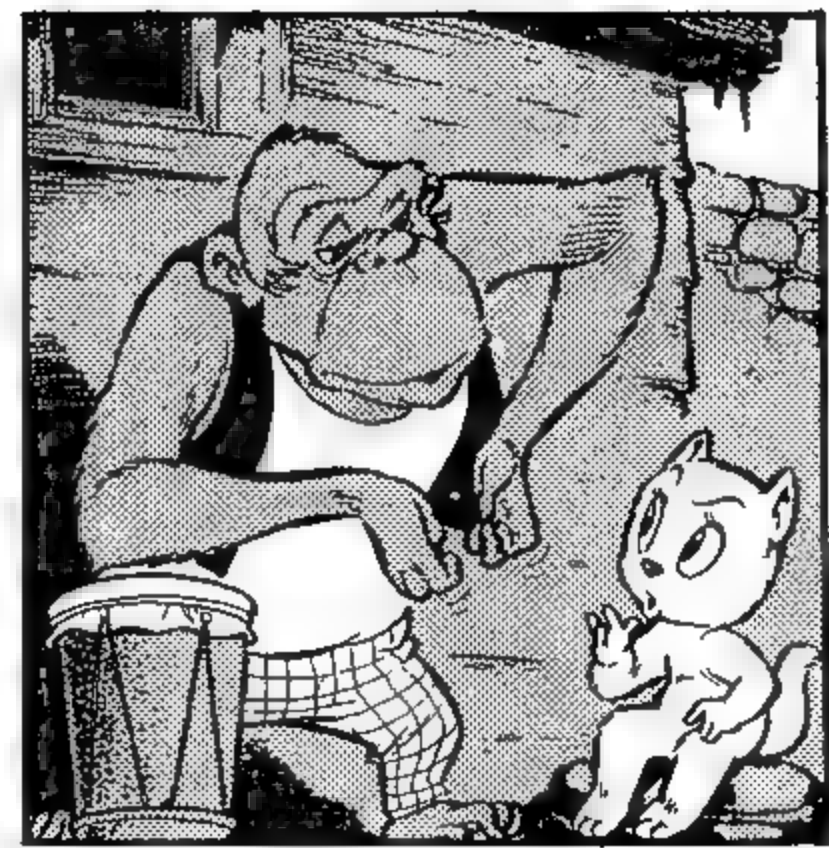
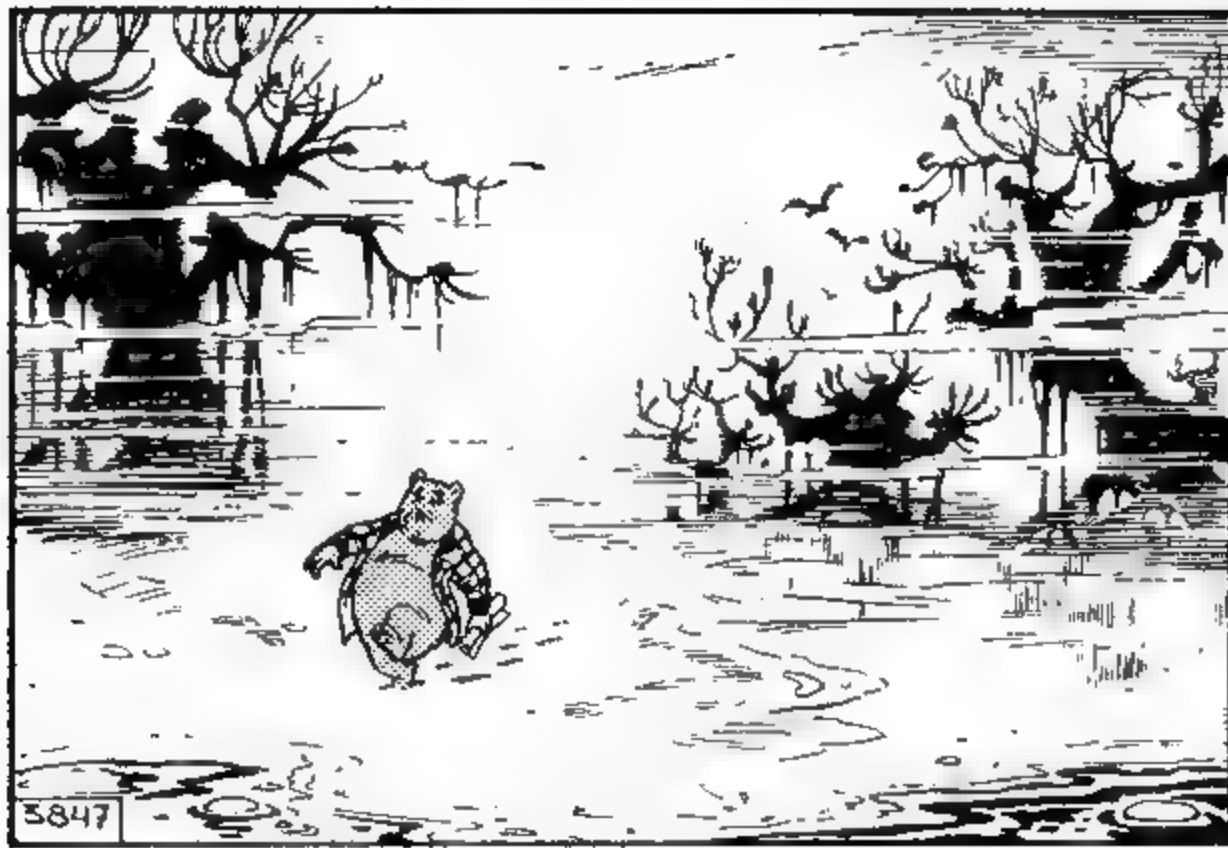
Poes. „Hij wil naar Drasgloom en we zouden het erg prettig vinden als je ons daarheen zou willen brengen.“

De ander gaf niet direct antwoord en daarom vervolgde Tom Poes: „Waarom heb je de trommel nodig als je over het moeras gaat?“

„Voor de deiningen“, verklaarde de zanger, een stevige knoop leggend. „De dras zit vol leven en gedoe en zonder trom kan je daar geen orde in brengen.“

Terwijl dit gesprek plaatsvond, was heer Bommel al aan de oever van het moeras angekommen. Hij staarde een beetje ontdaan over de uitgestrekte vlakte, waar grauwe nevelslierten om vreemd gevormde bomen golfd. Grote luchtballen stegen uit de zwarte bodem omhoog, zodat er een voortdurende beweging was.

„Hier moet de weg beginnen“, prevelde heer Ollie, een blik op de kaart werpend. „H-hier bij d-deze paal. M-maar, wat zit er een leven in zo'n plas!“



3847 Heer Bommel haalde diep adem en deed een onzekere pas voorwaarts. De kaart gaf duidelijk aan, dat hier een weg moest zijn, maar daar was in werkelijkheid niets van te zien. Eentonig en vreugdeloos strekte de zwarte vlakte zich voor hem uit, hier en daar door vreemde groeisels onderbroken.

Maar de grond hield hem — en dat gaf hem de moed om verder te gaan.

Met onzekere passen wankelde hij over de soppende bodem, terwijl hij van tijd tot tijd de kaart dicht onder de ogen bracht.

„Nu wat links aan...”, prevelde hij met droge lippen. „N-naar die boom daar... stap, stap... juist ja... en nu wat rechts houden... even voelen... de hmpf... zo, ja.”

Het is begrijpelijk, dat deze wijze van voortgaan het uiterste van iemands krachten vraagt. Na een half

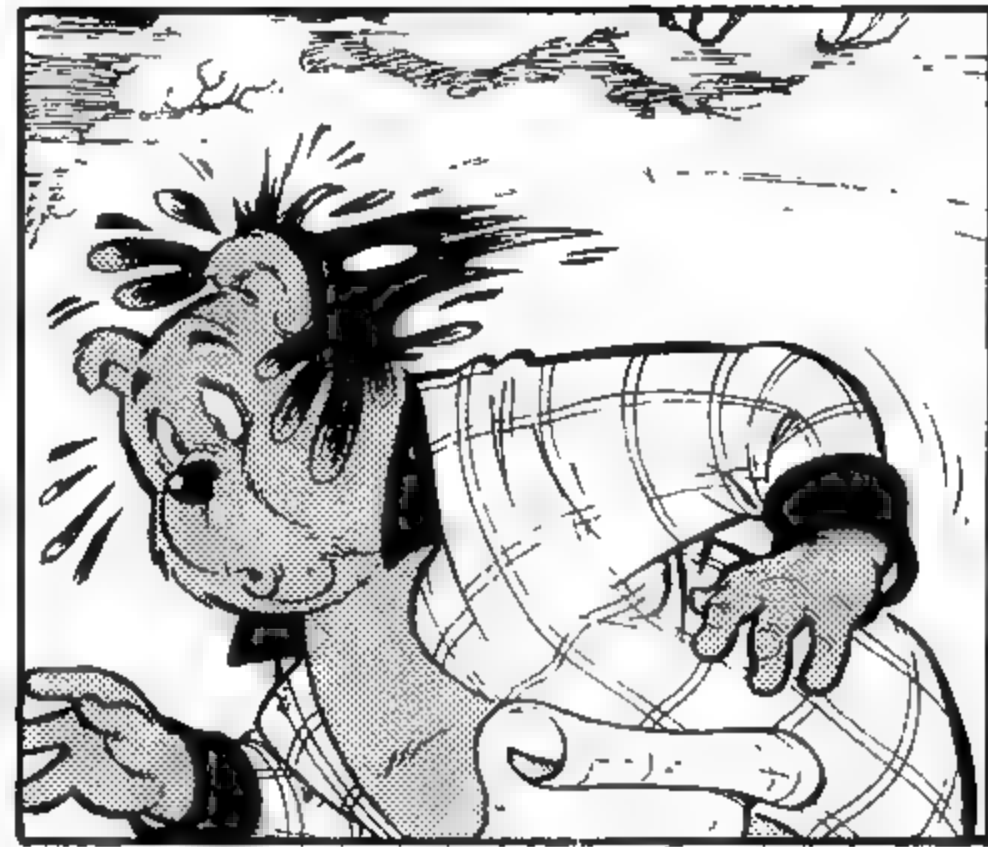
uurtje bleef hij dan ook geheel uitgeput staan.

Met één arm omklemde hij krampachtig een bemoste boomstam en met de ander wiste hij zich het voorhoofd af. Om hem heen golfd en blubberde de luchtballen, die bij het barsten een kwade geur afgaven.

„Het v-valt niet m-mee”, stamelde hij, „om een land op te g-gaan heffen. V-vooral niet, als het in een moeras ligt. Ach, wat ben ik begonnen! Ik had toch maar beter naar Tom Poes kunnen luisteren. Had ik nu die gids maar hier...”

Helaas, die zat nog steeds bij de herberg zijn drum te spannen en dat was ver vandaar.

„Niets is zo gevaarlijk als een moeras”, sprak de gids intussen. „Alles zinkt er in weg — en men kan er niets uittrekken dat er eenmaal in is geraakt...”



3848 De trommelaar legde de laatste knoop op zijn instrument en gaf er een roffeltje met de vingers op.

„Knap”, prees hij, „Rond en zuiver van klank. Dat moet ook; er is niets zo vals als een ontstemde trommel.”

„Ja, dat zal wel”, zei Tom Poes ernstig. „Maar ik begrijp nog niet, wat een trommel met het moeras te maken heeft.”

„Dat zal ik je zeggen”, zei Sim Slingervinger. Hij stond op en begon over de binnenplaats te lopen, waarbij hij de maat aangaf op zijn drummetje.

„Wanneer men in het moeras zakt”, zo vervolgde hij, „dan komt men er niet meer uit. Men wordt naar beneden getrokken, snap je?”

„Ja, dat heb ik wel eens gehoord”, zei Tom Poes. „Maar door wát word je naar beneden getrokken?”

„Er zit veel leven in zo’n moeras”, hernam de gids duister. „Vreemd leven — en men heeft een trommel

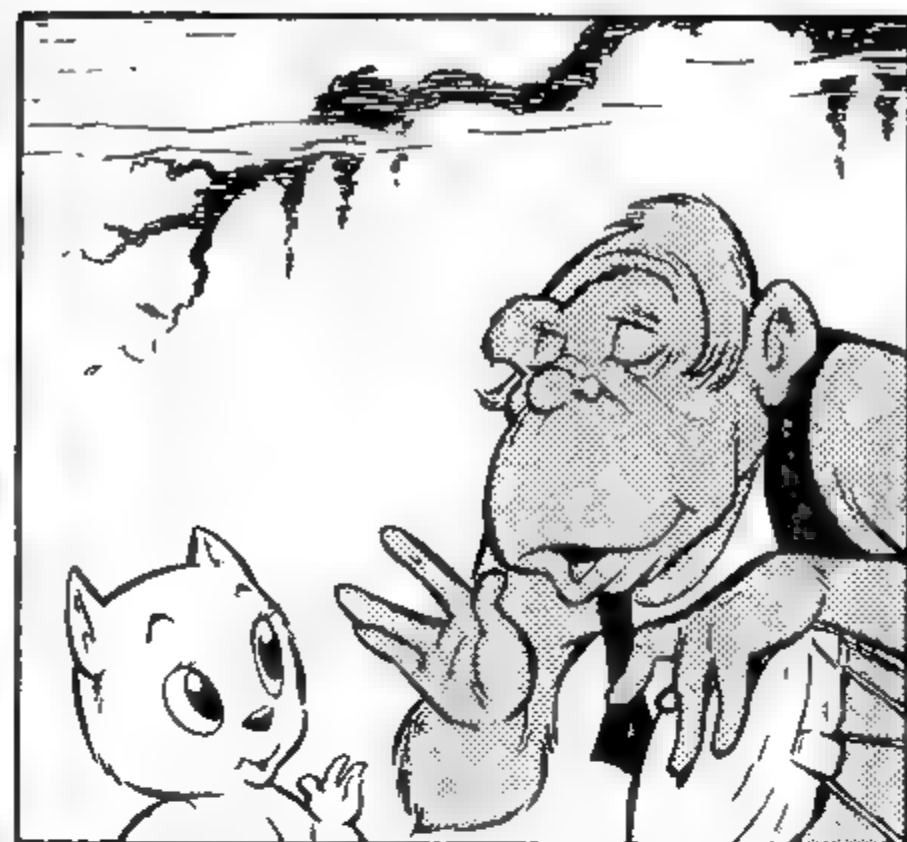
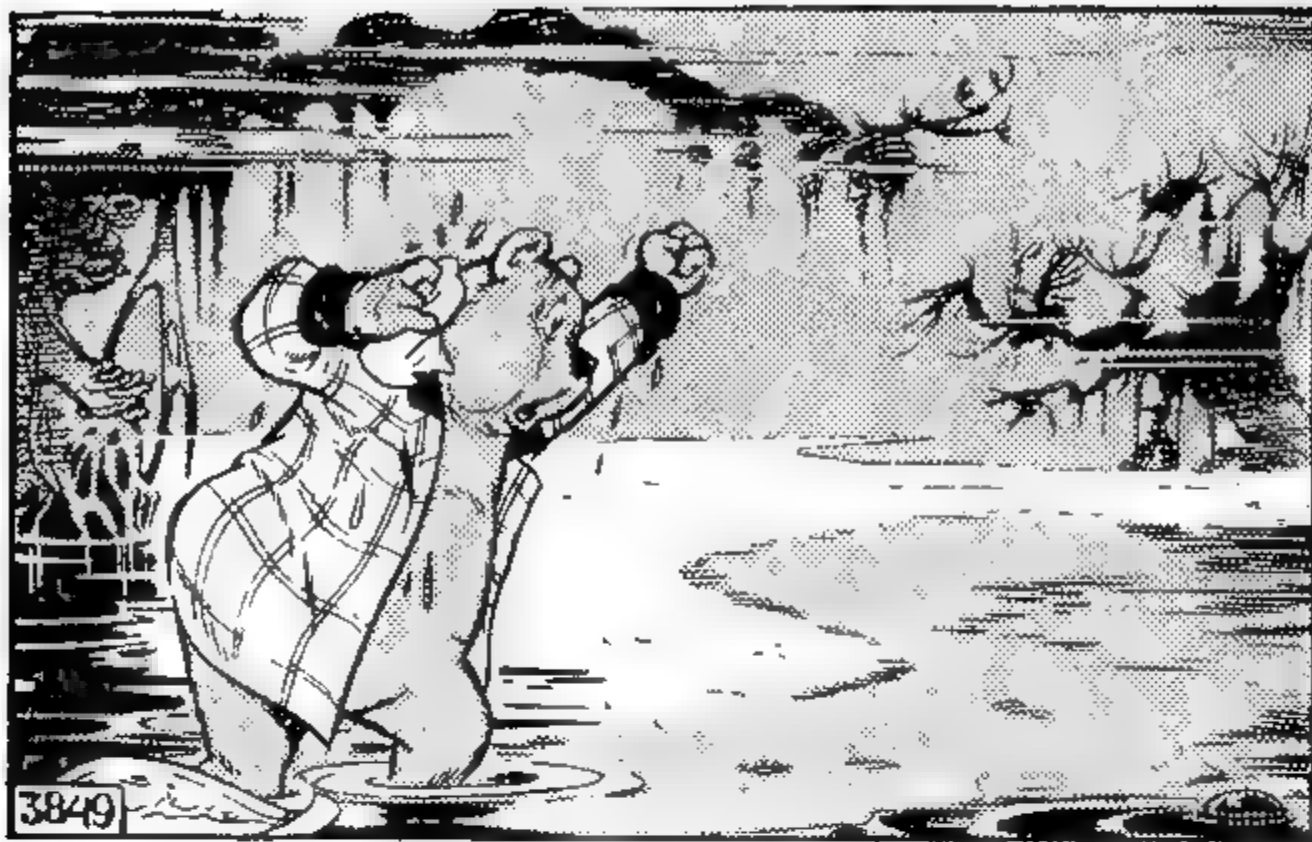
nodig om het in toom te houden.”

„O”, zei Tom Poes verbaasd. Hij had daar nog nooit van gehoord. Evenmin als heer Bommel, die op dat moment ergens op de onzichtbare weg stond die door het moeras voerde. Om hem heen golfde en kolkte de zwarte bodem en dicht bij hem barstte een grote modderbel uit elkaar.

„Bah!” prevelde gheer Ollie toen de kwalijke gassen zijn neus troffen. Tot zijn grote schrik kwam er antwoord.

„Bloeb-bloeb!” klonk het ergens achter hem en hij keerde zich geschrokken om.

Op hetzelfde moment werd hij door een kluit modder krachtig tegen het achterhoofd getroffen, zodat hij bijna het evenwicht verloor. Het werd hem bang te moede. Want het begon tot hem door te dringen, dat het moeras vol vreemd leven zat...



3849 Heer Bommel trok met bevende vingers zijn zakdoek te voorschijn en begon zijn achterhoofd te reinigen. De kaart was op de grond gevallen, maar daar had hij niet direct erg in.

„W-wat een misselijke streek!” riep hij met overslaande stem. „W-wie gooide daar met modder?”

Achter hem klonk opnieuw het bloeb-geluid, maar nu wat dichterbij.

Heer Ollie keerde zich om en zwaaide met gebalde vuist tegen de nevels.

„K-kom voor de dag — als je een heer bent!” riep hij. Doch het enige wat er te voorschijn kwam was een overgrote luchtbel, die aan zijn voeten openbarstte. Nu sprongen de tranen hem in de ogen, want hij begreep, dat hij de enige heer in de wijde omtrek was

— en de angst sloeg hem om het hart.

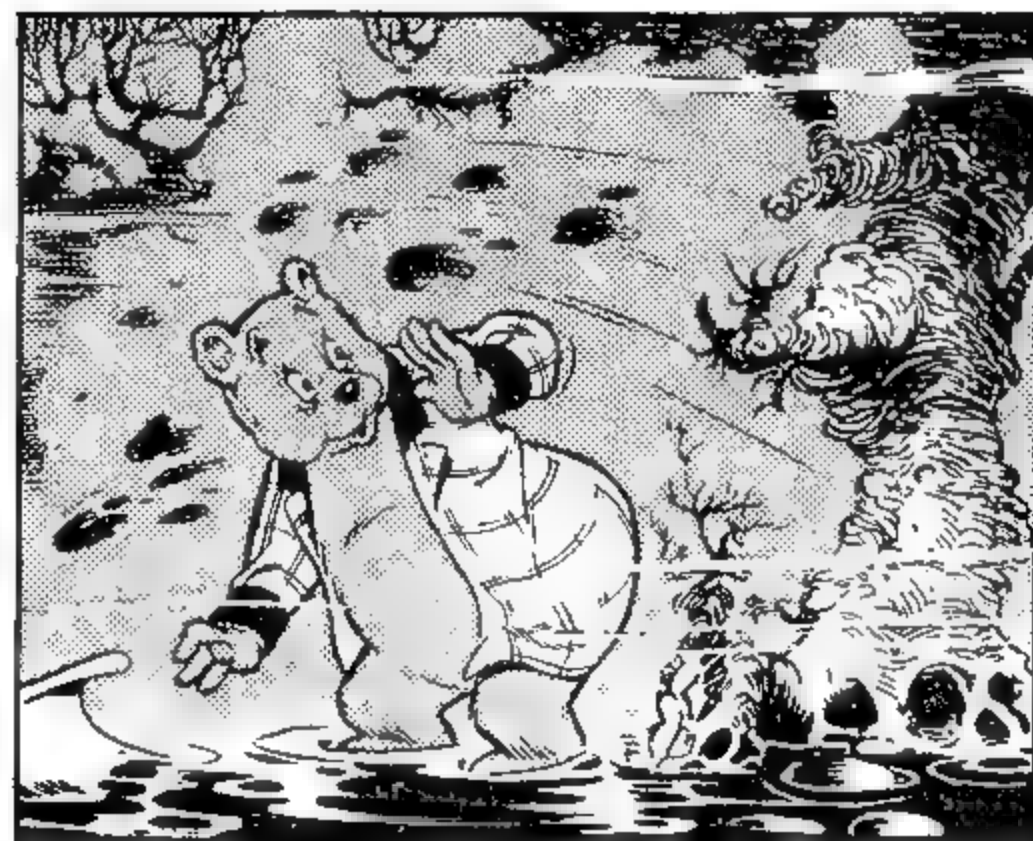
„Wat voor leven zit er in het moeras?” vroeg Tom Poes op dat moment aan de gids Slingervinger. „Vis-sen soms?”

De ander hield halt en staakte zijn trommelspel.

„Larven”, sprak hij op diepe toon.

„Larven?” herhaalde Tom Poes verrast. „Muggenlarven of zo? Is dat alles?”

„Geen muggenlarven”, hernam de trommelaar. „Het zijn de jongen van de Drasglomers. De bewoners van dat land wonen in het moeras totdat ze volwassen zijn, zie je? Dan pas kruipen ze op de vaste wal — en dan pas krijgen ze een behoorlijke gedaante. Maar zolang ze jong zijn, woelen ze in de dras rond. Ik noem ze nozels.”



3850 „Wat een rare naam“, zei Tom Poes. „Waarom noem je de jonge Drasglomers nozels?“

De gids glimlachte.

„Een drasglomer, die pas uit het ei komt, is onnozel“, sprak hij verklarend. „Dat is duidelijk, hè?“

„Ach ja“, zei Tom Poes. „Zo kan je het zeggen.“

„Goed“, hernam de ander, „verder dan. Wanneer hij een echte larf wordt, word hij nozel. Dan woelt en deint hij in het moeras; dat is een lastige leeftijd!“

„Ja, ja, en dan?“ droeg Tom Poes aan.

„Nu, dan wordt hij volwassen en komt aan land“, vervolgde de gids. „Dan is hij een echte Drasglomer — en dan is hij dus weer onnozel.“

„Hm“, zei Tom Poes schouderophalend. „Heel grappig gevonden.“

„Het is helemaal niet grappig“, zei Slingervinger.

„Het is dichterlijk.“

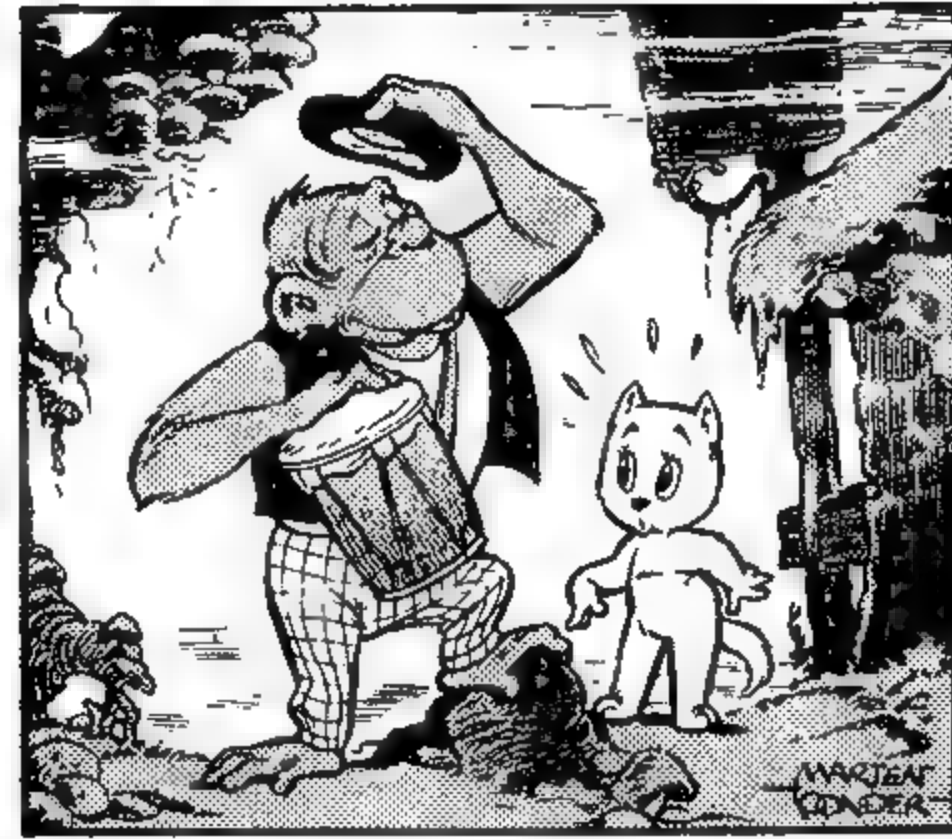
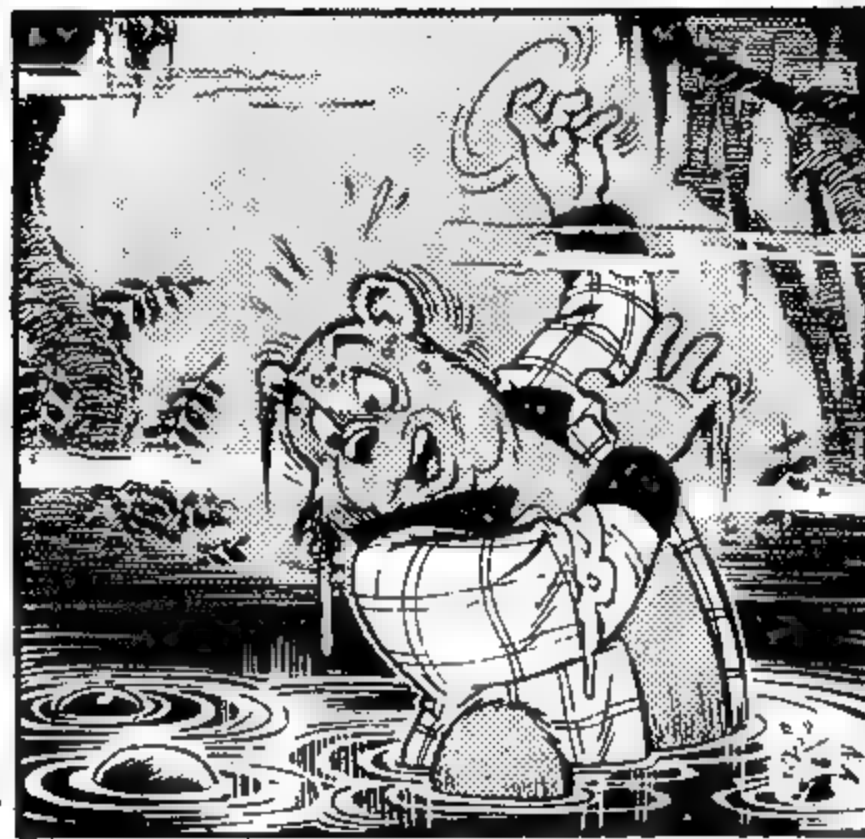
Van deze uitleg wist heer Ollie jammer genoeg niets. Hij stond eenzaam midden in het moeras, dat om hem heen borrelde en deinde, en zocht vertwijfeld naar de kaart.

Tenslotte vond hij die aan zijn voeten. Het papier was half in de dras weggezakt en zag er onogelijk uit.

„Als ik nu de weg nog maar kan zien“, prevelde heer Ollie, terwijl hij zich moeilijk bukte. „De hele tekening zit natuurlijk onder de modder!“

Op dat moment klonken er verschillende bloeb-geluiden tegelijk en plotseling vloog een regen van modderkluiten hem om de oren.

„Houd op! Schei uit!“ riep de heer Bommel vertwijfeld. „Het is helemaal niet grappig! Ach, is er dan niemand, die de nood van een eenzaam heer in een moeras begrijpt?“



3951 Heer Ollie boog zich met trillende knieën om de kaart op te rapen. Doch helaas, deze gebukte houding werd hem noodlottig. Een buitengewone grote kluit trof hem precies tegen het onderende van zijn rug, zodat hij het evenwicht verloor en in het moeras stortte.

Vertwijfeld trachtte hij de weg weer te bereiken. Maar de zwarte drab trok en zoog op een vreemde wijze aan zijn voeten, zodat hij al gauw tot aan de helft in de borrelende massa was weggezonden.

Zijn hulpkreten klonken ijl en dun door de nevels zonder ergens weerklank te vinden. Om hem heen woelde en deinde het moeras en er stegen bolle luchtballen omhoog, die hem bij het springen de adem belemmerden. Heer Bommel zweeg dan ook al spoedig.

„Dit is dan dus het einde van mijn jonge leven“, dacht hij droevig. „Zo vergaat het dus een heer, die uitgaat om een achtergebleven gebied op te heffen!“

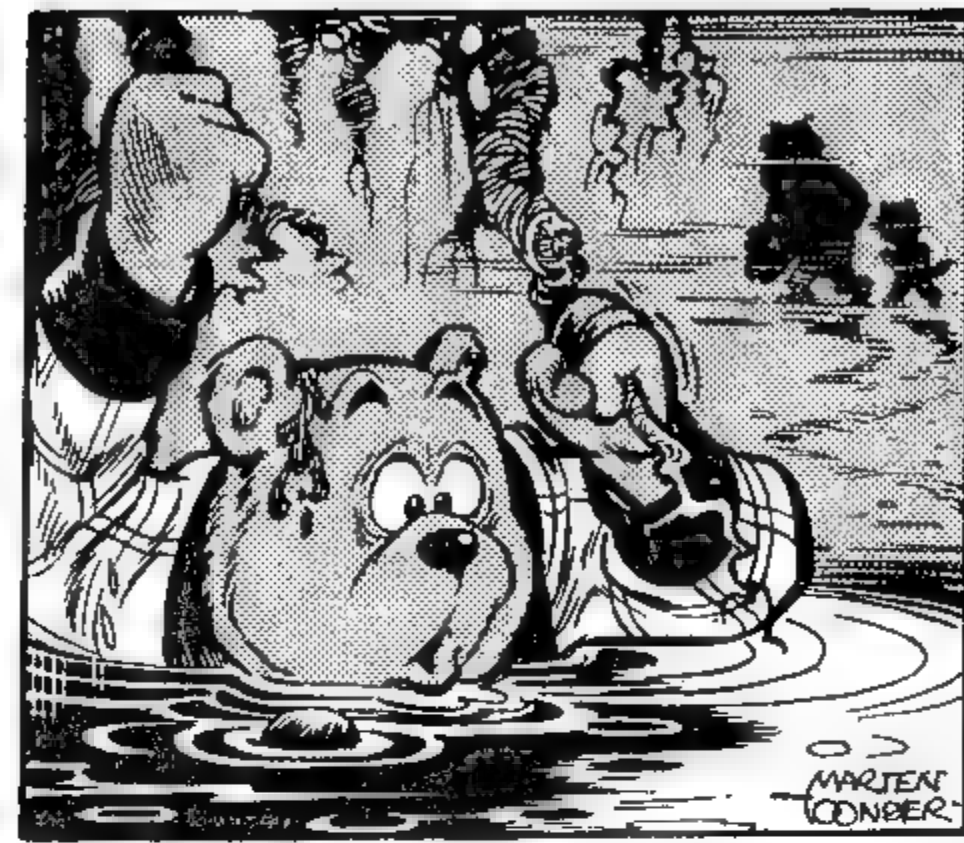
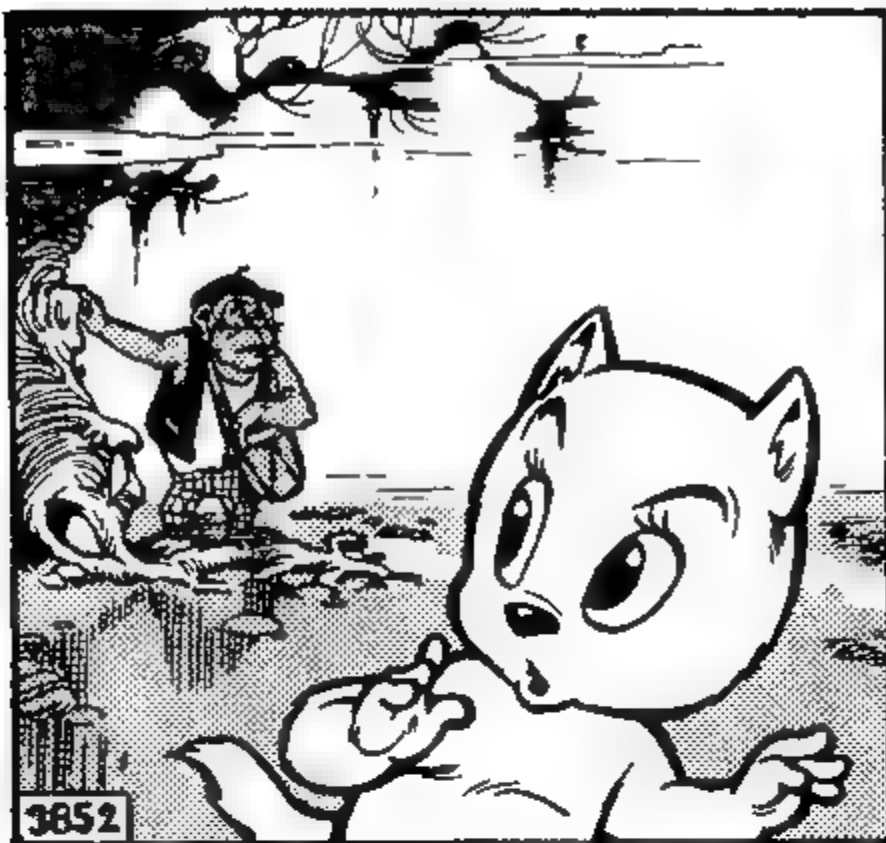
Tom Poes was intussen bij de voorkant van de herberg gekomen en nu schrok hij op.

„Heer Bommel is er niet!“ riep hij uit. „Zou hij... zou hij soms alleen het moeras zijn ingegaan?“

„Ja“, zei de gids droogjes. „Ik zag hem die kant uitlopen.“

„Waarom heb je hem dan niet tegengehouden?“ vroeg Tom Poes verontwaardigd.

„Ik dring me niet op“, verklaarde de ander trots. „Hij heeft me uitgescholden en mijn trommel beschadigd. Hij is een bulker. Als ik jou was, zou ik maar niet op hem wachten. Er is nog nooit iemand uit het moeras teruggekeerd die geen trommel had.“



3852 „Bah!“ riep Tom Poes uit, „ben jij een gids? Je laat rustig een reiziger in het moeras verongelukken en je steekt geen hand uit.“

„Dat was geen prettige reiziger“, protesteerde de ander, zenuwachtig op zijn trommel kloppend. „Dat was een bulker! Hij heeft tegen mij geschreeuwd en hij heeft mijn drum nat gegooid!“

„Onzin“, zei Tom Poes. „Je bent bang voor die nozels waar je zoveel over praat; de larven in het moeras. Maar ik ga wel alleen heer Bommel helpen, als jij niet durft, hoor!“

Zo pratende draaide hij zich om en liep vastberaden in de richting van de deinende moddervlakte. Sim Singervinger keek hem een poosje besluiteloos na. „Dat wordt niks“, mompelde hij. „Wie zonder trommel het moeras ingaat komt nooit meer terug. En hij denkt, dat ik bang ben; dat is toch te gek.“

Hij zuchtte diep en begon achter Tom Poes aan te lo-

pen. Dat was nu precies wat die verwacht had. Toen hij dan ook het getrommel achter zich hoorde naderen hield hij de pas een beetje in, want hij begreep best, dat het dom zou zijn om alleen de dras in te gaan. Al gauw liepen ze dan ook samen verder; de muzikant voorop om de weg aan te geven en Tom Poes in zijn voetsporen. Om hen heen bewogen de nevels traag om de rare bomen en de gasbellen borrelde op de maat van de trommel. Maar na een poosje werd er een ander geluid hoorbaar; een ijl, ver verwijderd geroep.

Dat was heer Ollie, die inmiddels tot aan de hals was weggezakt. Hij klemde zich wanhopig vast aan de luchtwortels van een plant, die hij had kunnen bereiken; maar hij voelde, dat hij het niet lang meer zou kunnen houden.

„Help!“ riep hij met dunne stem. „Ze trekken aan mijn voeten! Ik zak! Blub!“



3853 Heer Bommel staakte plotseling zijn hulpge-
roep. Boven het blubberen van het moeras uit klonk
het geluid van een trommel en uit de nevels kwamen
een paar figuren te voorschijn. Het waren de gids
Slingervinger en Tom Poes, die haastig door de dras
nadersopten.

„Zijn er moeilijkheden?” vroeg de eerste deelnemend.
„Help!” piepte heer Ollie. „Ze tl-tlekken aan mijn voe-
ten! Ik zak!”

„Dat komt”, hernam de gids, „omdat je naast het pad
bent gestapt. Dat kan men niet doen in de Oempf-
moerassen; want dan wordt men door de nozels gegre-
pen!”

„Help!” riep heer Bommel, haast schreiend. „Ik
blen... blub... geglepen! De nozels! Help!”

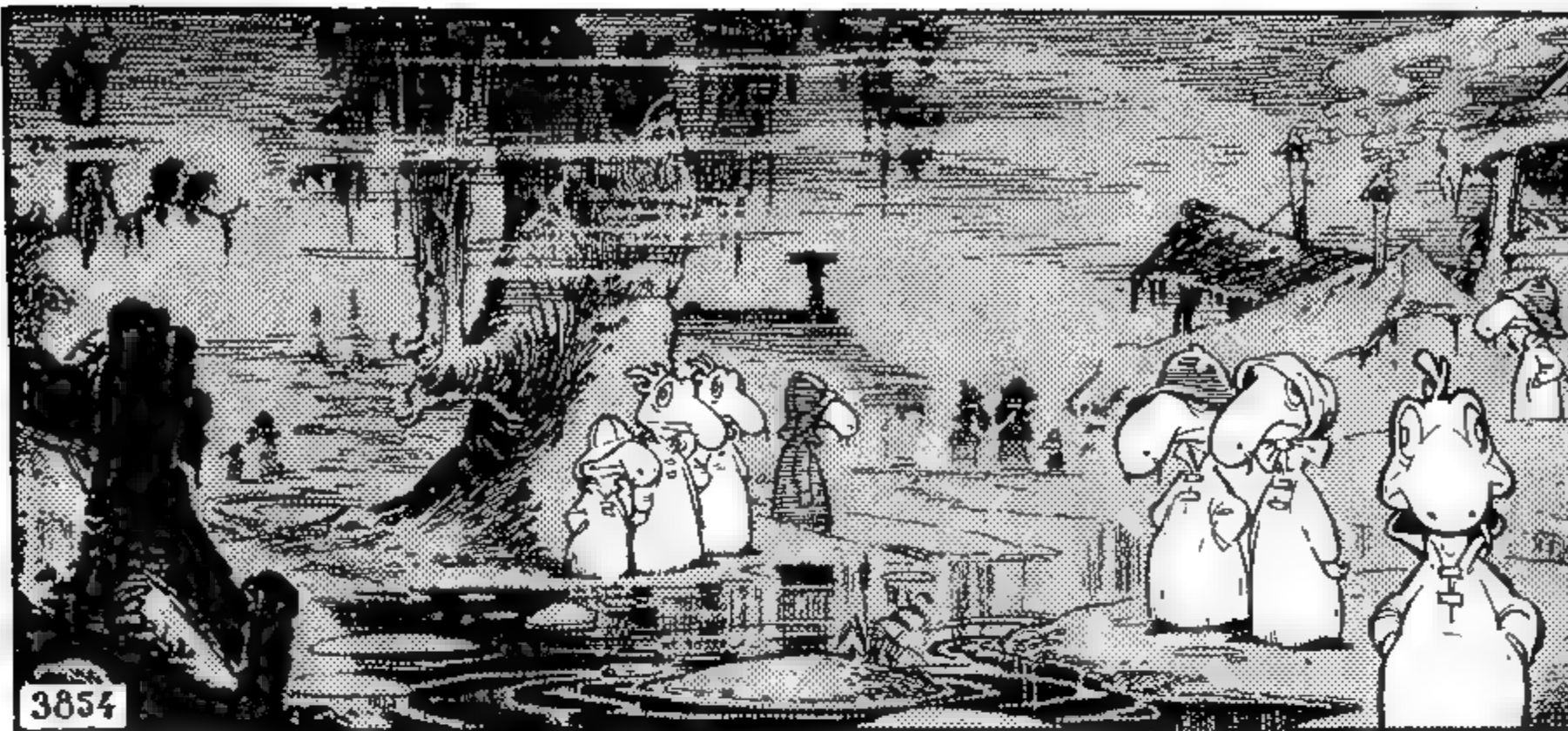
„Ik zal zien wat ik doen kan”, vervolgde de ander.
„Ofschoon je het niet verdient. Je bent een bulker —

en je hebt mijn trommel natgegooid.”

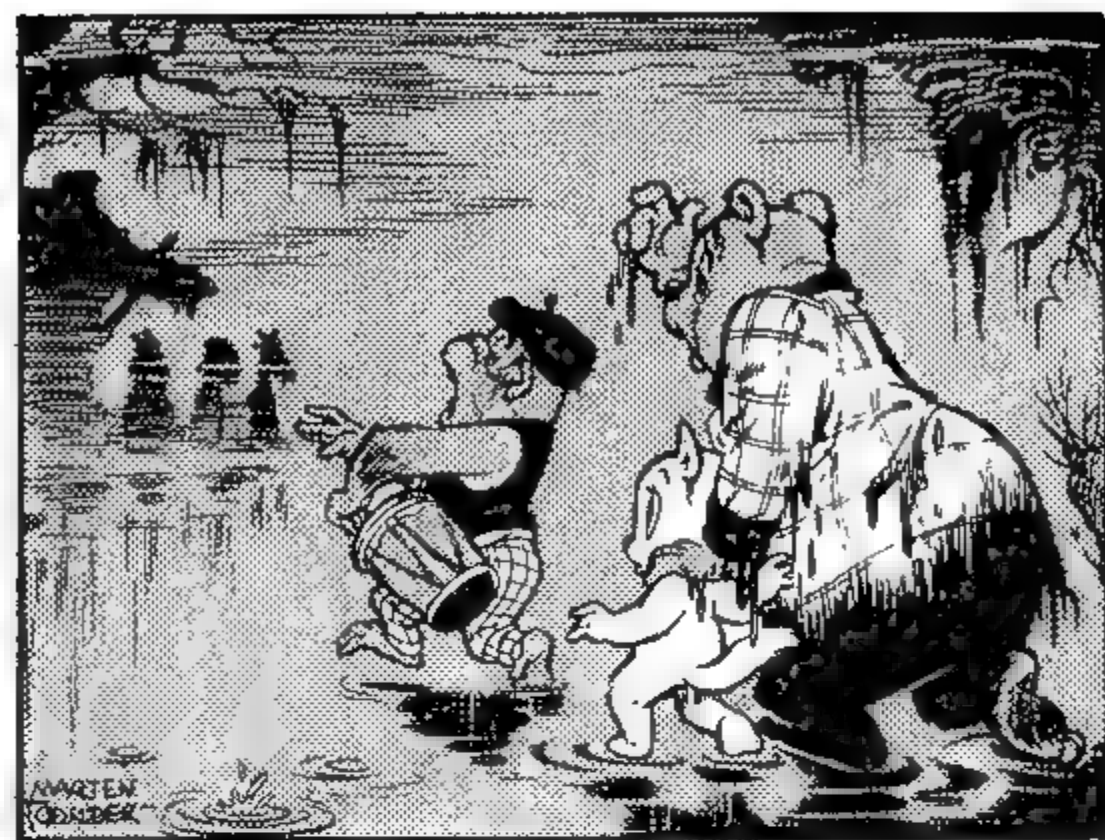
„Ik zal het... nooit meel... dloen - blub!” stamelde
heer Ollie ten einde raad.

Sim Slingervinger hief zich glimlachend op en begon
zijn trommel te bekloppen op oorverdovende, doch
maatvaste wijze. Daarbij hief hij met een huilerige
keelstem een lied aan waarvan de woorden voor heer
Bommel grotendeels verloren gingen. Hij was te zeer
verdiept in zijn eigen kommer. Maar op het moment
dat de zanger begon hield het trekken aan zijn voeten
op, zodat Tom Poes hem, met enige moeite, op het pad
kon trekken.

Het moeras was nu geheel in beweging gekomen. In
plaats van gasbellen stegen er overal vreemde, witte
kopjes boven de oppervlakte. Zonder twijfel waren dit
de larven waarover de gids gesproken had.



3854



MARTEN
TOONDER

3854 Over het land Drasgloom daalde een vale avondschemering. Uit het moeras dreven de nevels nader, zodat de grauwe dag vreugdeloos in damp en mist ten onder ging.

De bewoners staakten hun dagtaak en groepten zwijgend samen om zich nog een weinig te ontspannen voor het slapen gaan.

Het borrelen en gorgelen van de moddervlakte was het enige geluid, dat hier doordrong, slechts zo nu en dan onderbroken door de schrille kreet van een late drasdelver.

„Ja, ja, het is me wat“, prevelde iemand. Zijn buurman schudde afkeurend het hoofd — en de ander, geschrokken door deze terechtwijzing, klemde de lippen weer op elkaar. Met een kort gebaar wees hij in de richting van het moeras.

Daar was een vreemd gedreun hoorbaar geworden,

dat langzaam naderbij kwam.

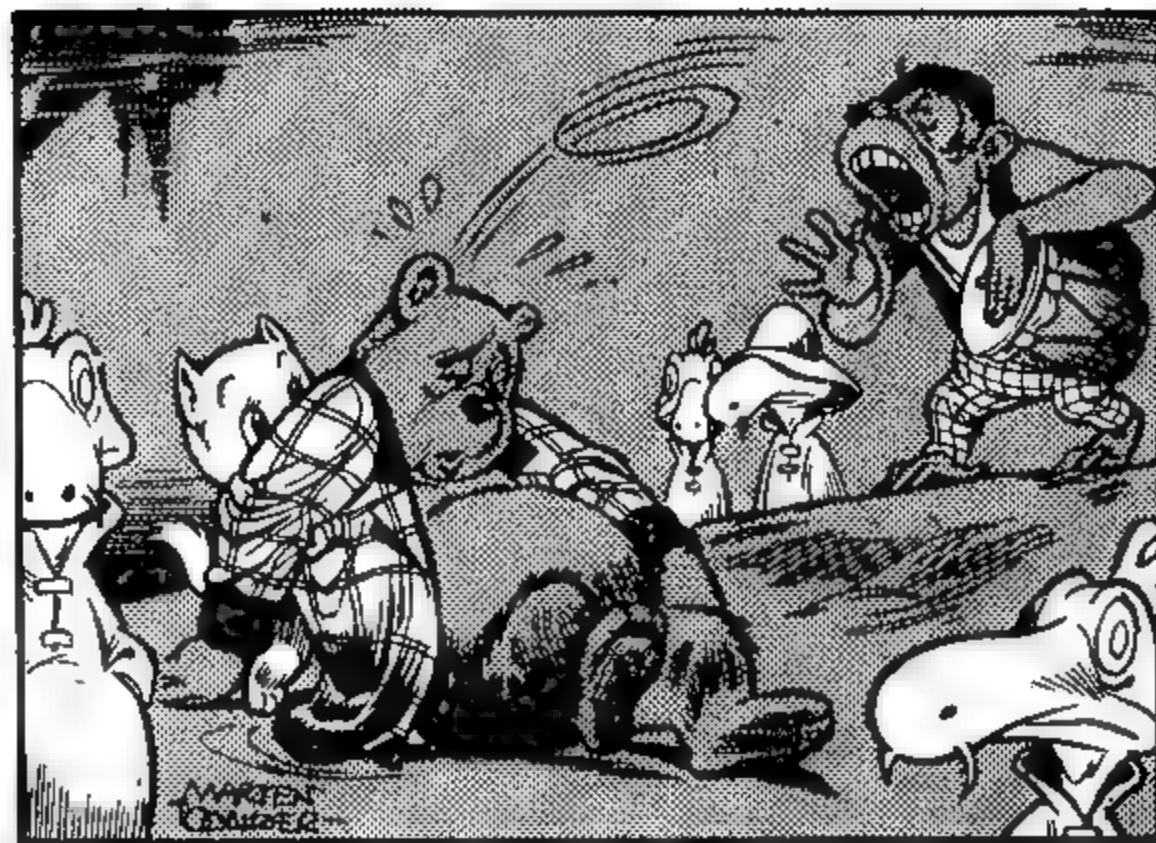
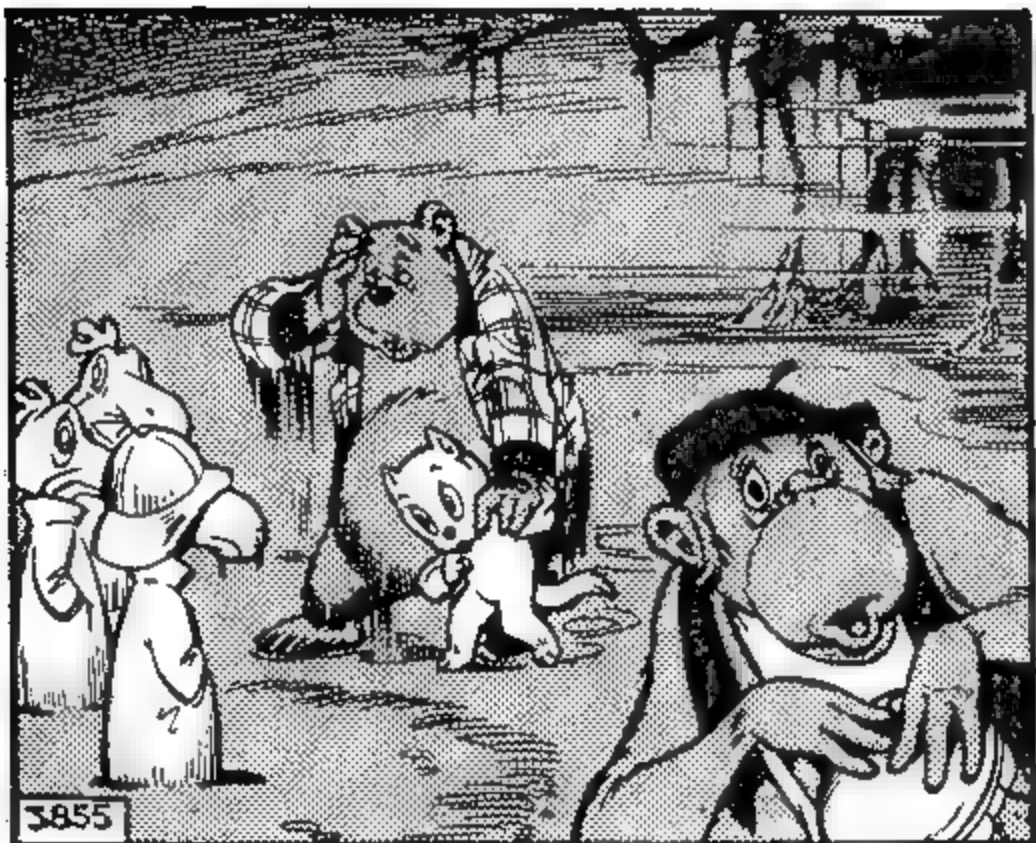
Er ontstond een lichte beroering onder de menigte. Allereerst werden de halzen gerekt of de ogen verrold en hier en daar mompelde men: „Slingervinger.“ Want de gids was een bekende figuur in dit achtergebleven gebied en het geluid van zijn trommel werd altijd met ontroering begroet.

Het was dan ook geen wonder, dat men ongemerkt wat naderschuifelde in de richting van de weg waar hij straks aan land zou komen.

„Kijk“, zei Tom Poes, „daar staan lieden! Nog even, heer Ollie, we zijn er haast, denk ik.“

Heer Bommel hief het hoofd op.

„Het is de hoogste tijd“, sprak hij met doffe stem. „Dit alles is te veel geweest voor mijn teer gestel; ik stort bijna in, Tom Poes. Een hartelijke ontvangst en een warme omgeving... dat is het waar ik naar snak.“



3855 De gids betrad al trommelend de vaste grond — en achter hem volgde heer Bommel, die zwaar op Tom Poes leunde.

Om hen heen schuifelden de Drasglomers zwijgend nader om hen met strakke blikken op te nemen.

„We zijn er”, zei Slingervinger. „Welkom in Drasgloom.”

Heer Ollie rechtte zich de rug. Hij deed zijn best om een waardige houding aan te nemen, maar toen hij al die roerloze gedaanten zag, zakte hij weer wat ineen.

„Dit”, sprak hij moe, „is een his... historisch moment! Dit is dus het land... umpf... het land, dat ik zal opheffen! Ik groet u, bewoners van... umpf... Drasgloom!”

De omstanders namen hem argwanend op.

„Een bralbuil”, bromde er een en een ander meende: „Iemand van stad.”

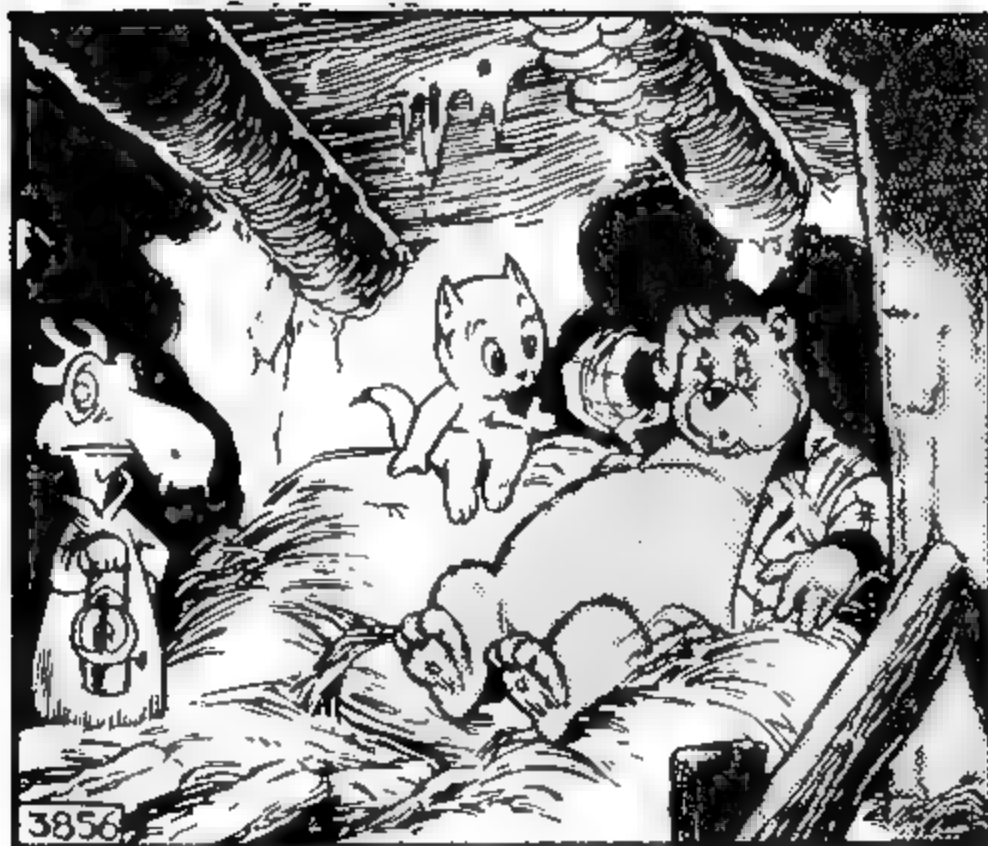
„Iemand van stand”, hernam heer Ollie, wat oplevend, „zeer juist. Iemand die uw... eh, zorgen begrijpt. Er komt een einde aan uw lijden, goede lieden. Ik eh... umpf... zeg toch ook eens wat, Tom Poes. Moet ik dan alles alleen doen? Begrijp je niet, dat deze tocht het uiterste van mijn krachten heeft ge-vergd?”

Deze laatste woorden kwamen er slechts zwakjes uit.

„Hm”, zei Tom Poes.

„Ook d-dat n-nog!” stamelde heer Bommel. Hij draaide vreemd met de ogen en met een diepe zucht zeeg hij achterover.

De Drasglomers zagen het onbewongen aan en de gids Slingervinger begon na enig trommelen aan een nieuw lied, dat droevig door de avond klonk. „Al op de modderdam, daar ligt een reuzenzwam, die heeft een paarse kam, met witte spikkels...”



3856 Toen heer Bommel wakker werd bevond hij zich in een onbekende omgeving. Lodderig staarde hij enige tijd naar de met zwammen begroeide balken boven zijn hoofd en daarna daalden zijn blikken naar het vochtige stro waarop hij gelegen was.

„W-waar b-ben ik?” vroeg hij met zwakke stem.

„In Drasgloom”, zei Tom Poes, die naast hem zat. „U bent gisteravond flauw gevallen en toen hebben we u dit huis binnengebracht.”

Heer Ollie richtte zich op en er verscheen weer iets van het oude vuur in zijn doffe ogen.

„Flauw gevallen?” herhaalde hij op scherpe toon. „Overmand door vermoeidheid, bedoel je, als je begrijpt wat ik bedoel. En wat is dit voor een schuur? Is dit gastvrijheid voor een heer, die dit land op wil heffen?”

„Dit is het huis van meneer Garg hier”, zei Tom Poes, op een gedaante wijzend, die roerloos op de achter-

grond stond. „En dit is zijn mooie kamer.”

„O”, zei heer Ollie wat beteuterd. „Mooie kamer, hè? O, hm.”

Hij stond moeilijk op en trok zijn jas recht.

„Dag, heer Garg”, hernam hij. „Mijn naam is Olivier B. Bommel. Ik kom wat licht brengen in het kommer-vol bestaan hier.”

De ander schudde stroef het hoofd.

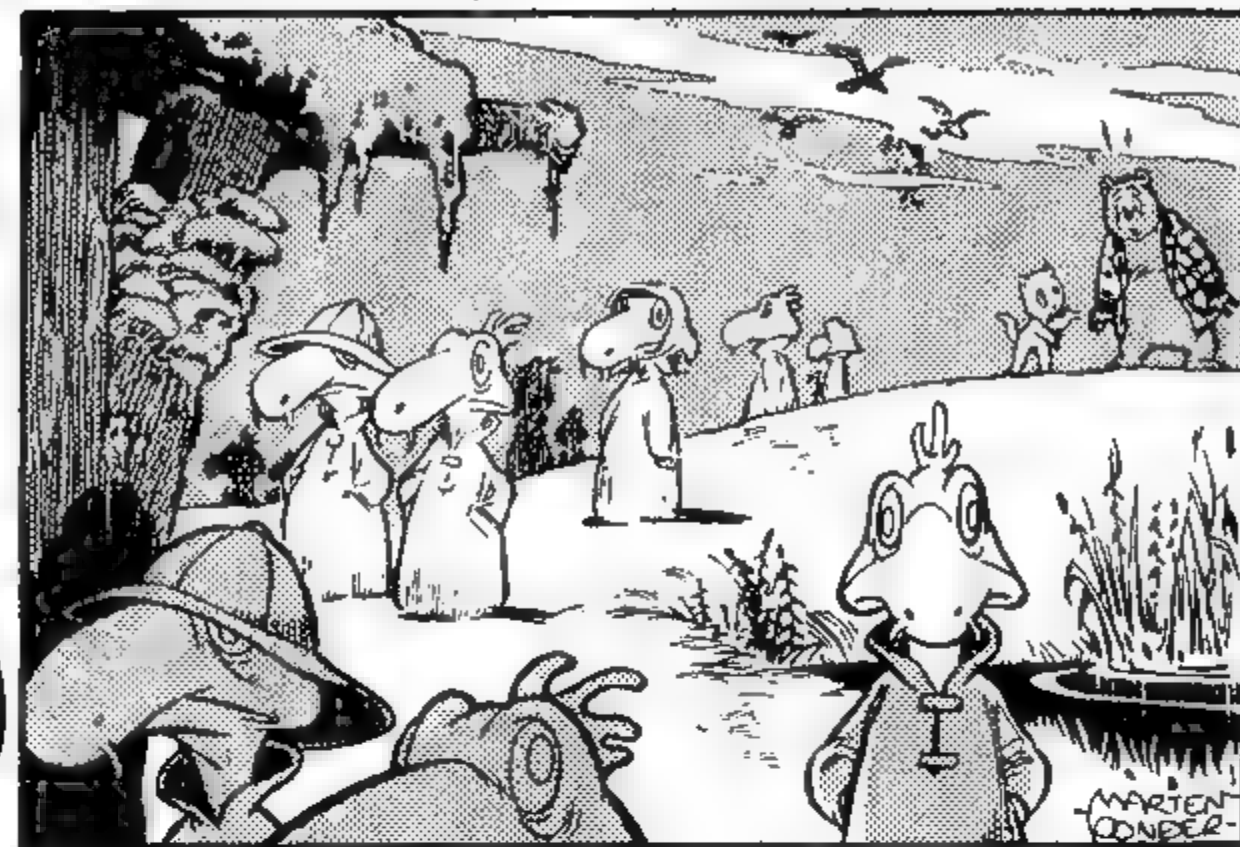
„Licht genoeg”, sprak hij, op zijn lamp wijzend.

„O”, vervolgde heer Ollie verward. Hij trad naar buiten en wierp een blik op het kille landschap, waar vuilgele nevels de morgenstond aankondigden.

„Slecht weer”, prevelde hij huiverend. „Gevaarlijk voor mijn gestel; echt griepweer. Maar misschien, dat de zon straks...”

„Zo is het hier altijd”, zei Tom Poes. „En de zon schijnt hier nooit, is het wel, meneer Garg?”

„Zon!”, gromde de heer Garg. „Fratsen!”



3857 Toen heer Bommel enige tijd naar het landschap gekeken had, bemerkte hij plotseling, dat er zich een kleine menigte om hem heen verzamelde. Het waren Drasglomers, die voor dag en dauw op weg waren naar hun vreugdeloos werk in de kwelders en slikken. Het nijvere volkje hield bij het zien van de struise vreemdeling echter de pas in om hem met stoeve blikken op te nemen.

„Eh... goede morgen”, zei heer Ollie verrast. Hij kreeg geen antwoord en hoewel dit hem een weinig ontmoedigde bedacht hij, dat een korte redevoering geen kwaad zou kunnen.

„Mijn naam is Bommel”, sprak hij op aangename toon. „Ik ben begaan met uw lot in dit achtergebleven gebied. Het is wel erg, bedoel ik. Wat een vochtigheid en wat een armoede, als u begrijpt wat ik bedoel.

Maar ik ben een heer voor wie geld geen rol speelt en ik heb een plan.”

Hij pauzeerde even, doch omdat iedereen bleef zwijgen vervolgde hij haastig: „Ik eh... ik zal hier een Cultuurcentrum bouwen... hem... een gebouw, u weet wel, voor opvoeding en zo. Een Ollie B. Bommel Centrum; zó hoog, dat het door de wolken steekt. Op het dak daarvan zult u de zon kunnen zien!

Het zwijgen hield aan.

„Een mooi gebouw”, hernam heer Ollie onzeker. „Hoog! Hm.. op de plek waar ik hier voet aan wal heb gezet, dan is het meteen een mooi monument...”

De Drasglomers wendden zich onbewogen af en terwijl hier en daar het woord „bralbuil” gehoord werd, sopten ze voort naar hun werkzaamheden.

„Een drassige plek voor zo'n hoog gebouw”, zei Tom Poes. „En hoe wilt u aan bouwstoffen komen?”



3858. De Drasglomers lieten heer Bommel praten. Ze sopten weg naar hun drassige werkzaamheden, zodat hij alleen met Tom Poes achterbleef. Nee, toch niet helemaal alleen; ook de heer Garg bleef staan. Want deze had een hoge opvatting van zijn plicht als gastheer — en hij voelde, dat hij zijn gast niet helemaal een modderfiguur kon laten slaan.

„Hm . . . ahum“, hernam heer Ollie onzeker, „zoals ik zei: ik wil hier een Olivier B. Bommel-Centrum laten bouwen. Hoog en zonnig, dwars door de nevels heen naar boven“.

„Toe maar“, mompelde Garg.

„Als ik een land ophef, doe ik het goed“, voer de ander voort. „Weet u soms het adres van een bekwaam aannemer?“

Garg keek hem met een ledige blik aan; het was duidelijk dat hij de vraag niet vatte. Maar gelukkig had Tom Poes de gids Slingervinger naderbij gewenkt om

hem de zaak uit te leggen.

„Ik ga terug naar de vaste wal“, zei de trommelaar na enig nadenken. „Wanneer je mij geld meeg geeft zal ik je bouwstoffen en cement laten brengen. Met een vliegtuig of zo“.

„Een uitstekend idee“ zei heer Bommel, een bundel bankbiljetten overreikend. „Bestel vooral goed materiaal — en véél; u begrijpt de bedoeling, als u begrijpt wat ik bedoel. En wanneer dit niet genoeg is, dan heb ik nog meer. Geld speelt geen rol!“

„In orde“, zei de gids. Hij frommelde de banknoten in zijn zak en begon op zijn trommel te kloppen.

„Dan ga ik maar“, besloot hij. „Als je me nodig hebt, kan je een boodschap aan de nozels geven, dan komt het in orde“.

Met deze woorden marcheerde hij het moeras in terwijl hij luidkeels het lied „Geld en Roll — bol en hol — prollebol“, inzette.



3859 Heer Bommel oogde de gids na totdat die met zijn gezang in de nevels verdwenen was.

„Ik moet hem maar vertrouwen”, prevelde hij. „Hij is de enige hier, die begrijpt wat ik bedoel”.

„Ja, ja”, zei Garg. Hij verviel in gepeins en vroeg tenslotte: „Wat bedoelt Boml eigenlijk?”

Van deze vraag stond heer Ollie even te kijken. Maar hij begreep, dat hij een eenvoudig iemand tegenover zich had en daarom werd hij niet boos.

„Het is nu nog te moeilijk om het precies uit te leggen”, zei hij, langzaam en duidelijk sprekend. „Maar daar zal verandering in komen. In het Olivier B. Bommel-centrum zal onderricht in lezen en schrijven gegeven worden door bevoegde leerkrachten. Een rijk gedachtenleven zal zich voor u openen — wel kortom; er zal een nieuwe tijd aanbreken. Onder mijn leiding

zal hier wat zon gebracht worden. Mooie idealen zullen de jeugd in staat stellen . . . eh . . . nu ja, u begrijpt me. Zeg ook eens wat, Tom Poes.”

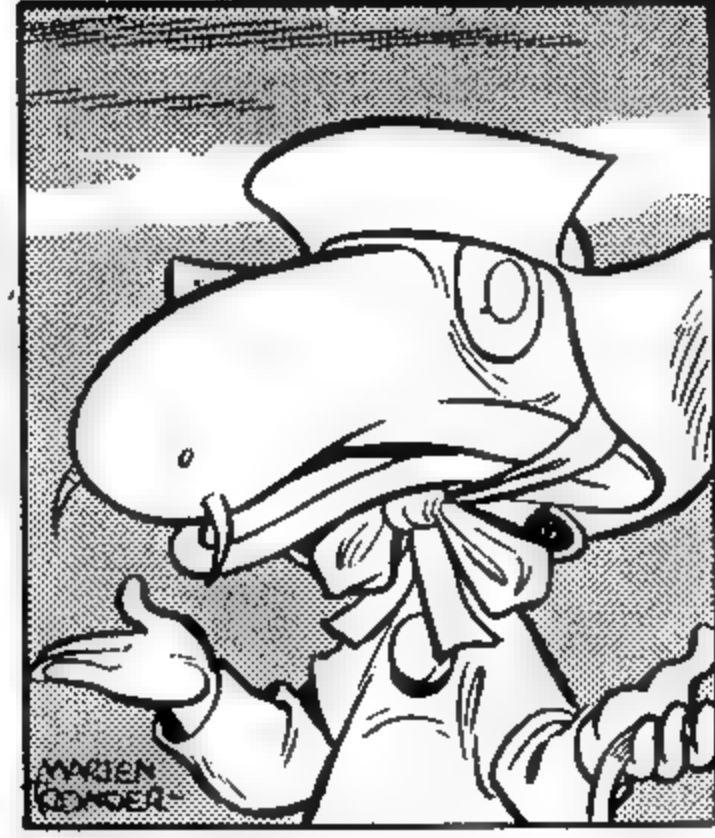
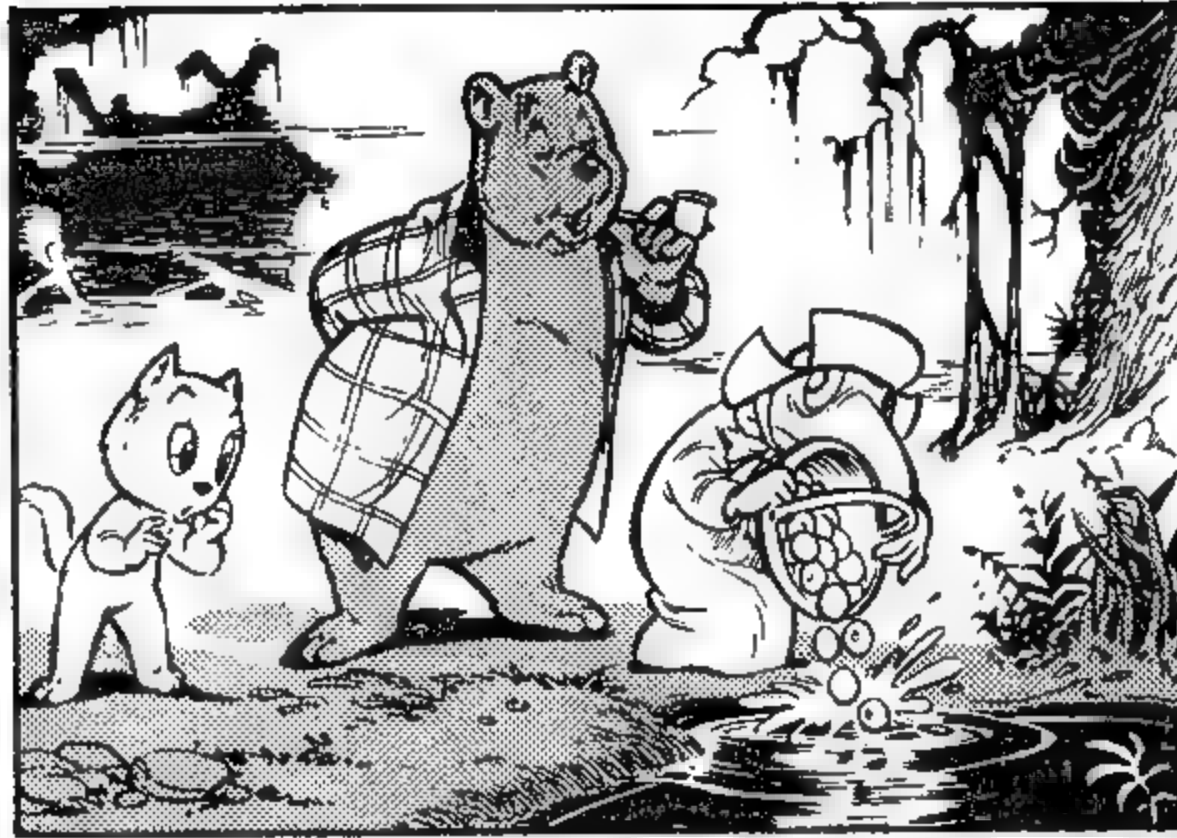
„Kijk”, zei Tom Poes, op het moeras wijzend. „Daar zijn de nozels”.

„De nozels?” herhaalde heer Ollie. „O ja, de jongelui! De jeugd komt op mijn warme woorden af, zie je wel?”

„Ik zal ze!” sprak Garg op knarsende toon. Hij nam een vrij grote steen van de grond op, woog die op de hand en slingerde hem toen met kracht tussen de nozellarven in.

„Wat doet u daar?” riep heer Bommel geschokt uit. „Zo voedt men toch geen kinderen op? Dit kan ik niet goedkeuren, heer Garg!”

„Bah”, gromde de aangesprokene. „Kinderen hinderen”.



3860 Heer Bommel wendde zich verontwaardigd van zijn gastheer af en begon met grote passen langs de oever van het moeras te lopen.

„Heb je ooit zoiets meegemaakt?” vroeg hij aan Tom Poes, die hem volgde. „Stenen gooien naar onschuldige kinderen; dat is toch wel kras!”

„Hm”, zei Tom Poes, „zo onschuldig zijn ze toch niet. Weet u nog wel, hoe ze u in het moeras probeerden te trekken?”

„Dat was heel onaangenaam”, gaf heer Ollie toe. „Maar wat wil je? De schapen hebben een ruwe opvoeding genoten! We moeten bij het begin beginnen, jonge vriend. Ik stel voor om enige kleuters om mij heen te verzamelen en ze op het mooie en goede te wijzen. Zelfs in deze grauwe omgeving groeien... eh... fraaie paddestoelen en zwammen en zo...”

Hij zweeg, want zijn blik was op een bejaard wijfje

gefallen, dat een grote mand in het water ledigde.

„Wat doe je daar, vrouwtje?” vroeg hij op aangename toon. „Wat is het, dat je daar in het moeras gooit? Het lijkt wel kikkerdril”.

Het wijfje keek op.

„Dat ben eiers”, legde ze uit. Ze merkte, dat de vreemdeling haar niet volgen kon en daarom werd ze wat spraakzamer. Er was toch niemand in de buurt.

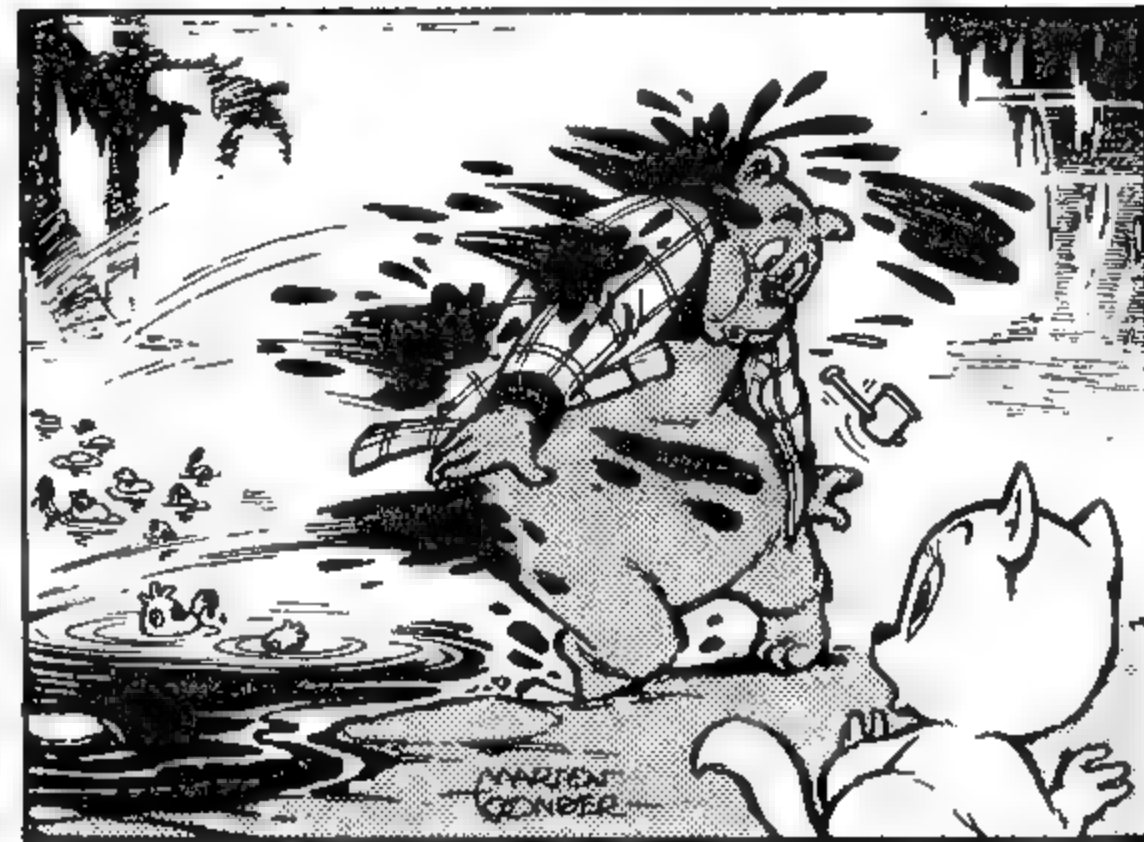
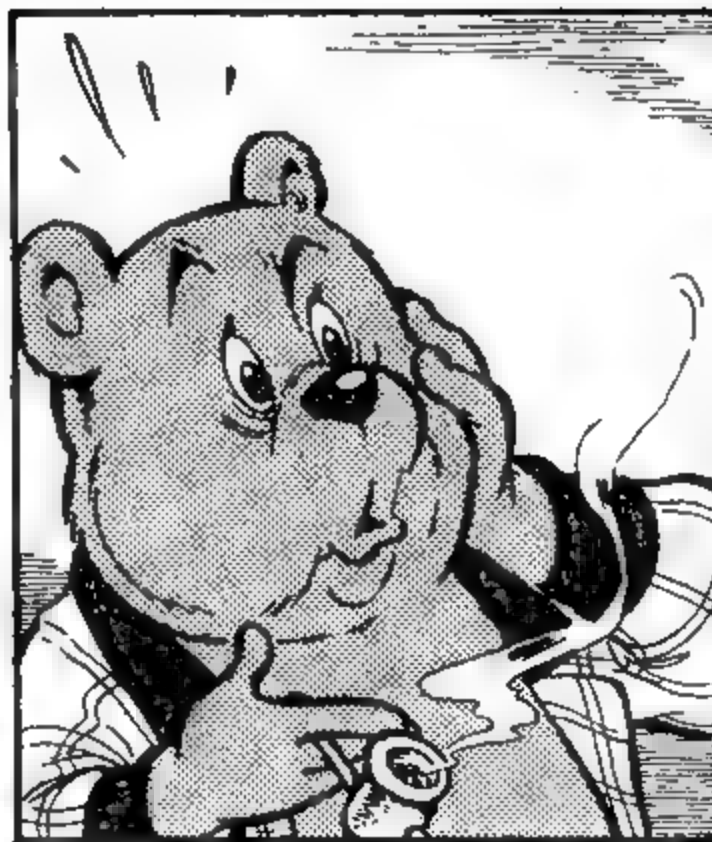
„Die moeten uitbroeden in 't moeras”, hernam ze. „Dan komen d'r kleine nozels uit. Ik ben hier de baker, zie? Ik weet de beste plekjes, waar de modder lauw is en waar ze lekker kunnen groeien; de kleine slikbastjes!”

Ze glimlachte vertederd, doch heer Ollie zette grote ogen op.

„Is dat de manier waarop hier de kleuters opgroeien?” zo riep hij uit. „En dat bij de hedendaagse stand der wetenschap? Het is treurig!”



3861



3861 „Wil je 't beter weten?" vroeg de baker geprikkeld. „We hebben het altijd zo gedaan en daarom is dit de beste manier. Maar je bent zeker van stad". „Van stand ben ik", zei heer Ollie waardig, „en ik moet zeggen, dat ik zeer geschokt ben door dit gebeuren. Kleuters laten opgroeien in een moeras! Het idee! Waar is de warmte en de liefde van het ouderhuis, als u begrijpt wat ik bedoel?"

„Nee, dat begrijp ik niet", zei de baker schouderophallend. „Waar praat je over?" Met deze woorden wendde ze zich om en repte zich voort want het drong tot haar door, dat ze haar tijd verpraat had. En praatjes vullen geen gaatjes, zoals het Drasgloomse spreekwoord zegt. „Ach, ach", hernam heer Bommel zuchtend. „Wat

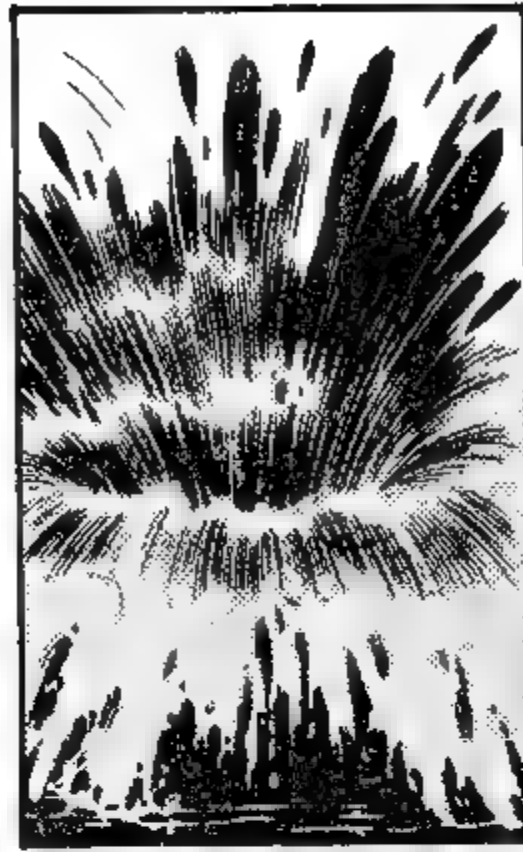
moet er van zulke kinderen terechtkomen? Men kan ze niet kwalijk nemen, dat ze streken uithalen met zo'n opvoeding. Wanneer ik dit vergelijk met mijn eigen zonnige jeugd..."

„Hm", zei Tom Poes. „Dat is heel wat anders, want dit is een ander eh... soort volk!"

„Onzin", zei heer Ollie. „Jeugd is jeugd en wij ouderen moeten een mooi voorbeeld geven en goed vóórgaan. Dat heeft mijn vader mij geleerd en daar houd ik mij aan".

Zo pratende had hij niet in de gaten, dat er achter hem een deining in het moeras plaats vond. Hij begreep pas, dat er iets aan de hand was, toen een dichte regen van modderkluiten op hem nederdaalde.

„Pas op, heer Bommel!" riep Tom Poes, „de nozels halen een streekje uit!"



3862. Heer Bommel was door de onverwachte aanval in het moeras gestort — en voordat hij zich op de wal had kunnen hijsen werd hij reeds aan de voeten naar beneden getrokken.

Gelukkig stond Tom Poes stevig op de vaste grond en die bood hem nog enig houvast.

„Help!” riep heer Ollie met piepende stem. „Ik zak! De nozels hebben me gegrepen! Help! Politie! Jaag dat tuig toch weg, jonge vriend! Doe iets!”

„Ze kunnen immers niet helpen dat ze zo zijn?” zei Tom Poes hijgend. „Het komt van hun opvoeding; dat vond u daarnet zelf ook!”

„Het geeft niet, wat ik vond!” kreet heer Bommel. „Het is tuig! Het zijn schurken! Help!” Op dit angstgeschrei kwam er gelukkig iemand nader. Het was Garg, hun gastheer, die gebukt onder een bundel riet huiswaarts toog.

Met een korte blik overzag hij de toestand. Hij legde zijn last voorzichtig neer, koos een zware steen uit en wierp die nauwkeurig vlak naast zijn gast in de blubber. Een fontijn van modder overdekte heer Ollie en Tom Poes, doch de larven vluchtten ijlings weg, zodat de drenkeling op het droge getrokken kon worden.

Daar zat hij nu, zwart en morsig en het huilen stond hem nader dan het lachen.

„De mis-misselijke, s-slungels!” stamelde hij.

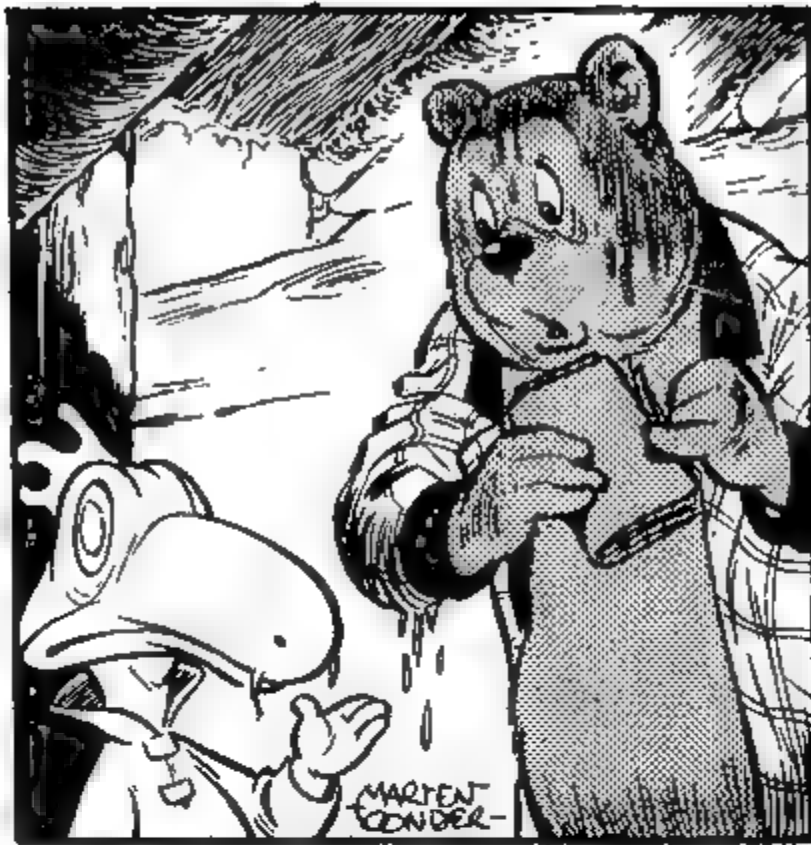
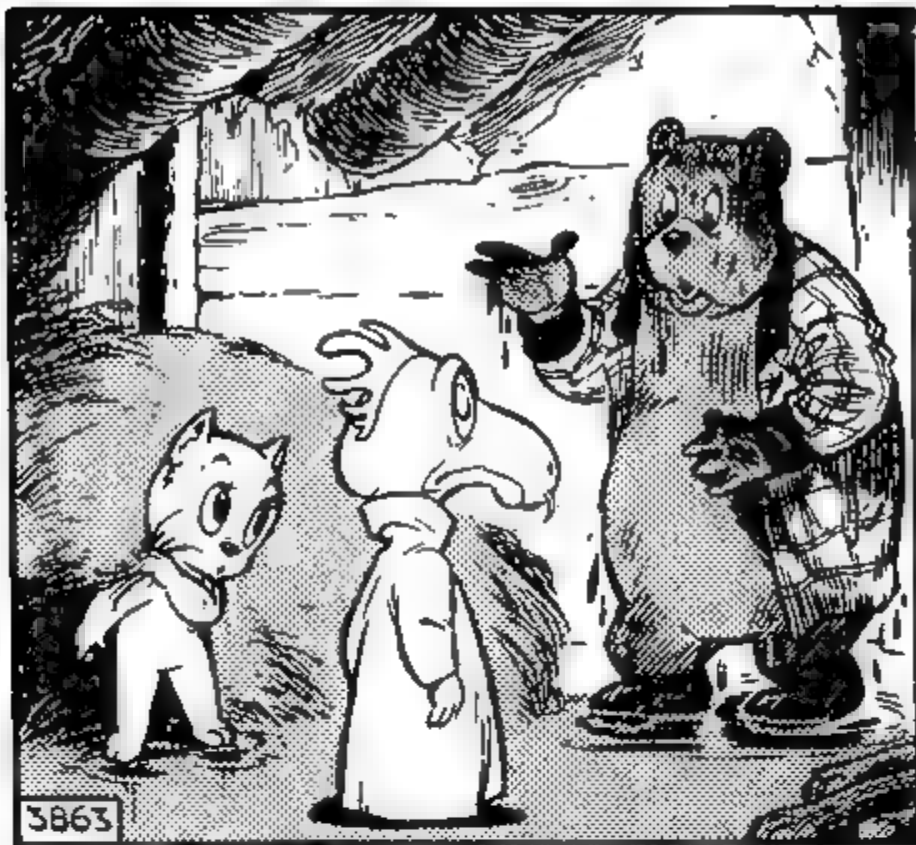
„Kom, heer Bommel”, suste Tom Poes. „Men kan ze niet kwalijk nemen, dat ze zo zijn! Denk toch aan uw eigen, zonnige jeugd”.

„Ja, ja”, zei de heer Garg, zijn bundel weer oprapend.

„Er moet nog véél gebeuren”.

„Huh?” vroeg heer Ollie moeilijk.

„Er moet nog veel gebeuren, voordat die nozels weer onnozel zijn”, legde Tom Poes uit.



3863 Heer Ollie en Tom Poes volgden hun gastheer naar diens huis om zich te reinigen — en met behulp van een bosje nat stro slaagden ze daar zo'n beetje in. „Het leven is hier wel hard“, zei heer Bommel terneergeslagen. „Ik ben reeds geheel afgemat en de dag is nauwelijks begonnen. Hoe laat is het ontbijt, heer Garg? Ik heb behoefte aan een kop warme thee — en de havermout zal me weer wat kracht geven, hoop ik“.

Garg schudde met een korte beweging het hoofd en gaf geen antwoord.

Een vreselijk vermoeden kwam in heer Ollie op.

„Wat?“ zo riep hij uit. „Is er geen eten?“

Opnieuw schudde de gastheer het hoofd en nu sprongen heer Bommel de tranen in de ogen.

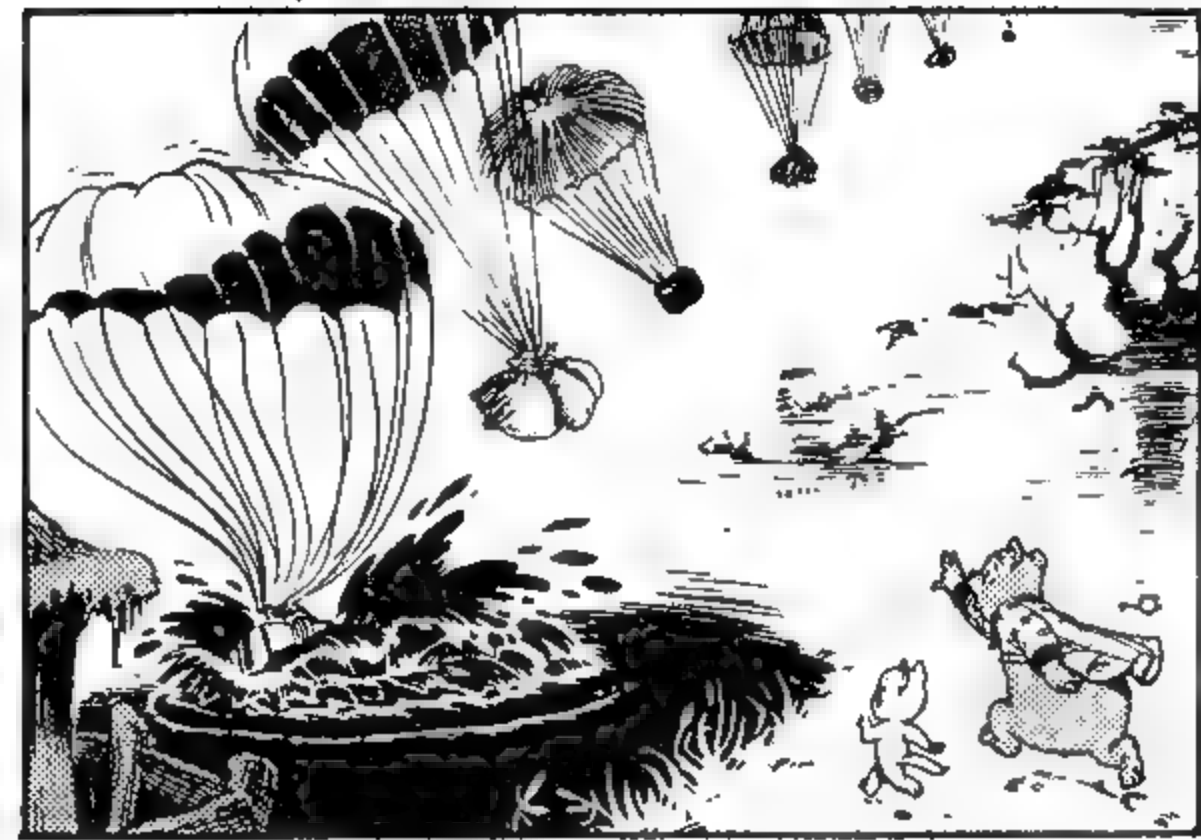
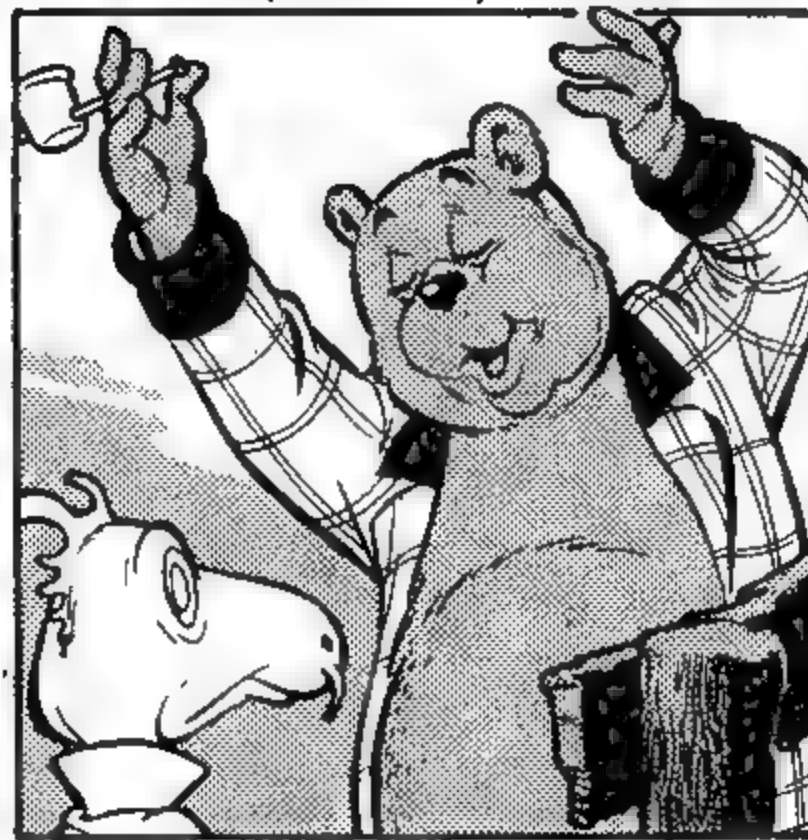
„Maar, d-dat is ontzettend!“ bracht hij uit. „D-dat is meer dan een heer van mijn stand kan verdragen. Mijn goede vader zou nooit hebben goedgekeurd dat zijn Ollie zonder een voedzaam ontbijt de dag begon!“ De heer Garg keek hem onbewogen aan en nu trok zijn gast ten einde raad zijn portefeuille tevoorschijn.

„Zeg maar wat het kosten moet“, riep hij huilerig. „Geld speelt geen rol!“

„Nee, vanzelf niet“, zei Garg met dorre stem. „Wat heb je aan die papiertjes? Als je wilt eten moet je werken!“

Na die woorden schuifelde hij snel de deur uit, ademloos door de lange toespraak.

„Kalm maar, heer Ollie“, zei Tom Poes troostend. „Ik zal direct een paar eetbare paddestoelen zoeken, dat is in ieder geval wat“.



3864. Na een vreugdeloos maal van lauwe paddestoe-
len begaf heer Ollie zich weer naar buiten.

„Wat een ellendig eten“, klaagde hij. „Ik voel mij in
het geheel niet verkwikt. Ach, als ik dan denk aan de
voedzame spijsen, die Joost mij placht voor te zet-
ten . . .”

„Daar moet u niet aan denken“, zei Tom Poes. „U
bent hier om dit land op te heffen. En dat is hard
werk”.

„Ik klaag toch ook niet?” riep heer Bommel uit. „Op-
heffen is hard werk, zei ik. En daarom zou het jam-
mer zijn wanneer ik door verval van krachten op het
ziekbed geworpen zou worden. Dát bedoelde ik, als je
begrijpt, wat ik bedoel”.

Op dat moment klonk er boven de nevels die het land-
schap bedekten een dreunend geluid, dat snel sterker
werd.

Heer Ollie keek ongerust omhoog.

„W-wat is dat?” vroeg hij.

„Dat is het vliegtuig, denk ik“, zei Tom Poes. „U weet
wel, met de dingen, die u door Sim Slingervinger hebt
laten bestellen”.

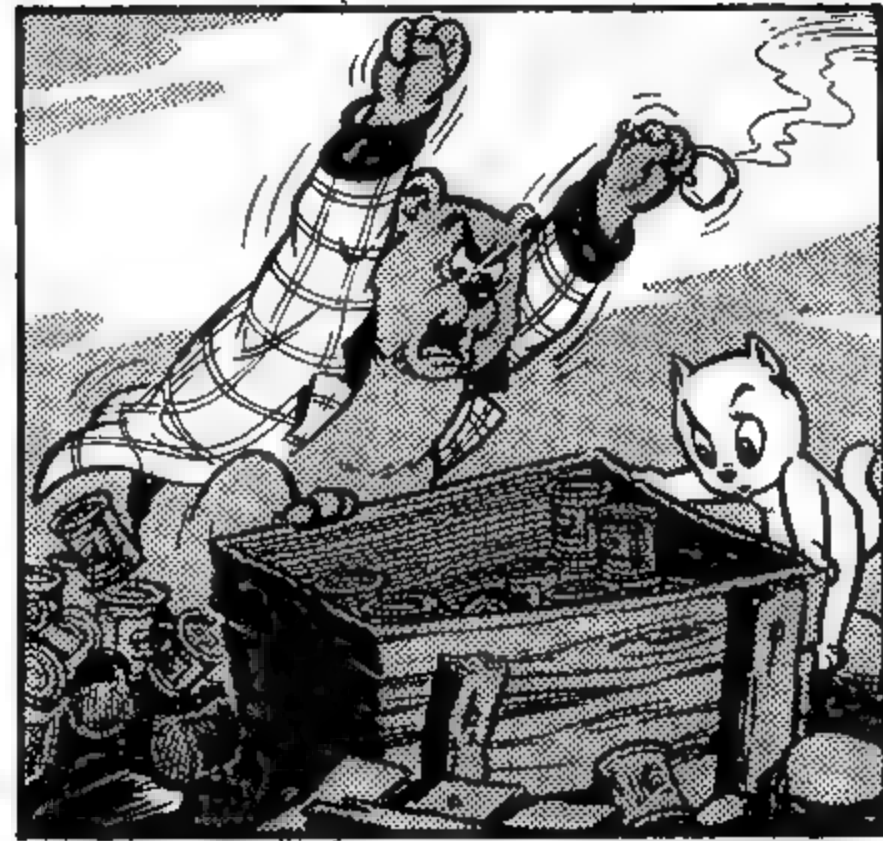
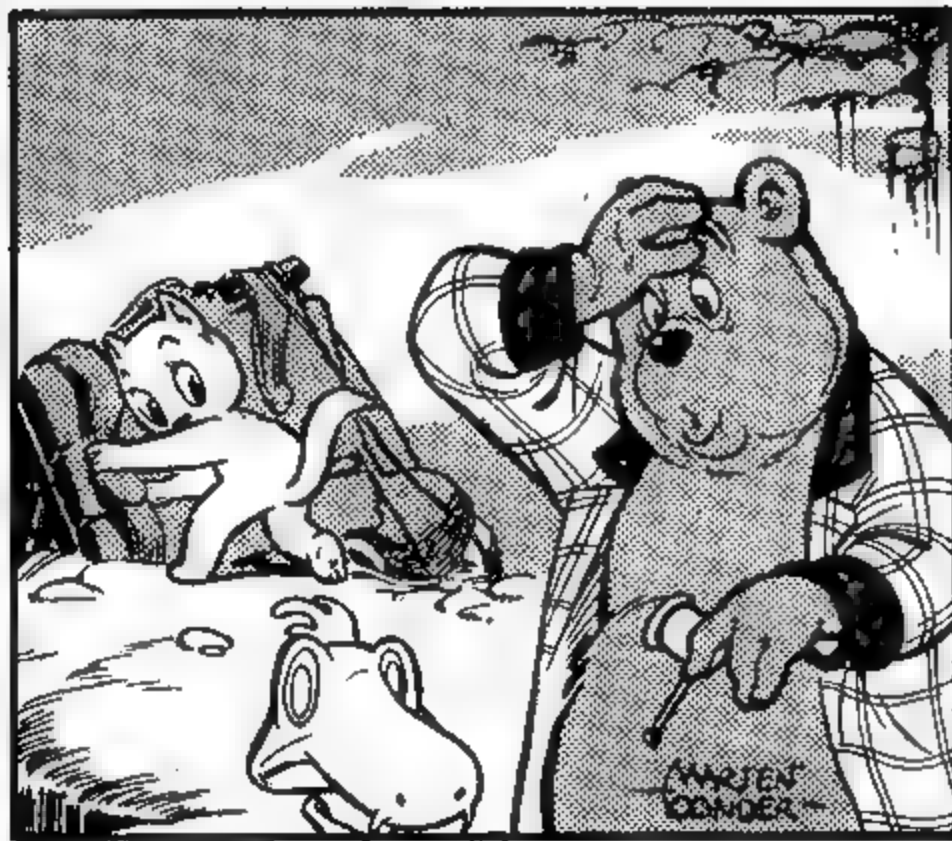
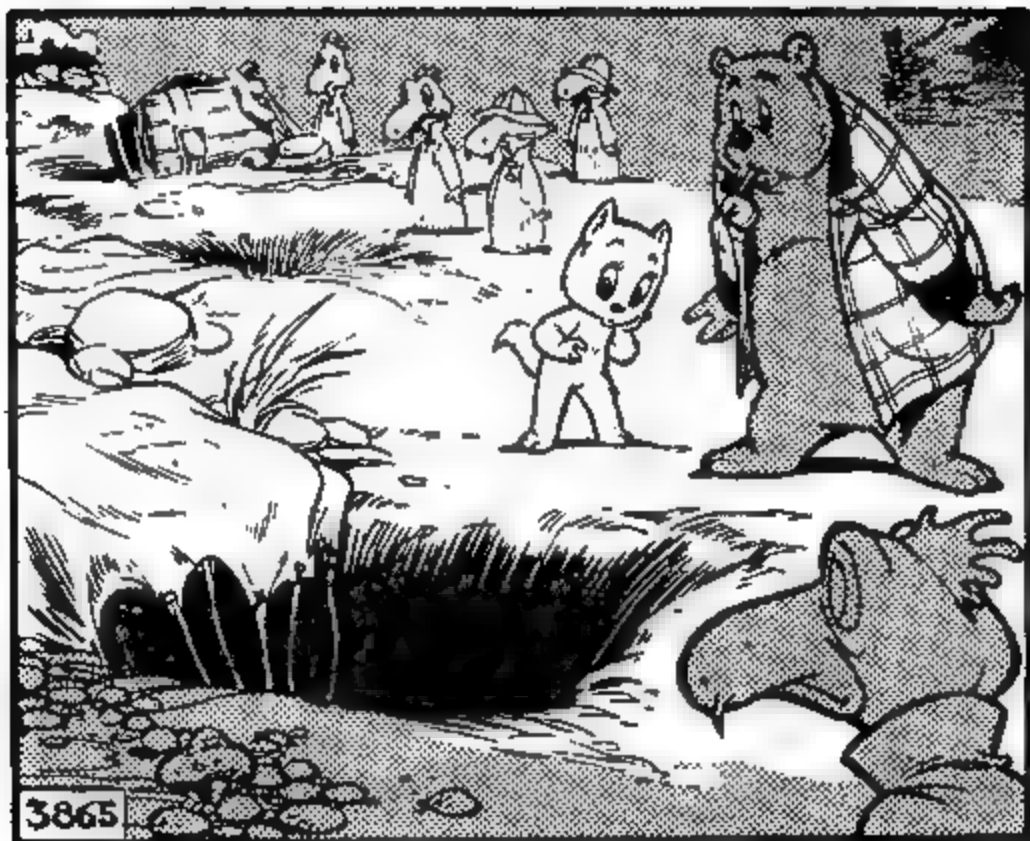
Een passerend Drasglomer hield de pas in.

„Wàt is dat?” herhaalde hij wantrouwig.

„Dat“, zei heer Bommel, „is het vliegtuig. Het brengt
ons de bouwstoffen voor het Olivier B. Bommel-Cen-
trum, dat hier gaat verrijzen, u weet wel. Tot boven
de wolken! Kijk; het gooit zijn lading reeds uit”.

Hij wees glimlachend op een groot aantal balen en
kisten, die schommelend aan parachutes door de mist
naar beneden kwamen zakken. Bij het neerkomen
wierpen ze hoge modderfonteinen op om daarna in de
drassige bodem te zakken.

„Ik zie het“, zei de Drasglomer knikkend.



3865. Het gebrom van het vliegtuig werd snel zwakker en Drasgloom lag weer stil en verlaten onder de nevels. Doch het landschap was enigszins veranderd. Op de plaatsen waar de kisten met bouwmaterialen waren neergekomen gaapten diepe kraters in de sop-pige bodem — en menig inboorling hield de pas in om er een blik in te werpen.

„Wat een ellende“, klaagde heer Ollie. „Nu is de kalk en het cement voor mijn gebouw in de grond gezakt. Die vliegenier heeft helemaal fout gemikt. Ach, eigenlijk zou ik alles zelf moeten doen. Wat moet ik nu be-ginnen?“

„We kunnen de zaak wel weer naar boven krijgen“, zei Tom Poes troostend. „Tenminste, wanneer de in-woners ons een handje willen helpen. En kijk, daar ligt een kist die niet weggezakt is“.

Hij liep in de aangeduide richting, terwijl heer Ollie zich tot een toekijkende voorbijganger richtte.

„Wilt u ons even helpen?“ vroeg hij. „Ik geef een rui-me beloning voor iedere kist of zak, die op de vaste wal gehaald wordt“.

„Ja, ja“, zei de Drasglomer. Hij wierp een bleke blik in het gat waarvoor hij stond.

„Het is wat te zeggen“, voegde hij er na enig naden-ken aan toe, doch daar hij zich niet bewoog, was het duidelijk, dat hij voor het aanbod niet warm liep.

Op dat moment gaf Tom Poes een kreet.

„Heer Bommel!“ riep hij. „Ik heb het deksel losgekre-gen — en kijk eens wat er in de kist zit!“

Heer Ollie wierp een enkele blik op de inhoud en kreeg toen een woede-aanval.

„Blikjes erwtensoep!“ riep hij uit. „soep in plaats van bouwmaterialen! Dit is meer dan ik kan verdragen!“



3866. Enige ogenblikken keek heer Bommel met gebalde vuisten naar de blikjes met levensmiddelen, doch toen vermande hij zich.

„Deze kist is een vergissing”, sprak hij. „Ik weet zeker, dat ik zakken cement naar beneden heb zien komen — en die moet ik hebben, al zou ik ze ook met mijn eigen handen uit de modder moeten graven. Maar zover zijn we nog niet. Voor geld en goede woorden krijgt een heer heel wat gedaan”.

Zo sprekende wendde hij zich om en begaf zich naar de groep Drasglomers, die bewegingsloos in de gaten staarden.

„Ik vraag uw hulp, goede lieden”, sprak hij, terwijl hij zijn portefeuille trok. „Komaan, de handen uit de mouwen en fris aangepakt. Een ruime beloning wacht u voor iedere kist of zak die op de vaste grond getrokken wordt”.

De inboorlingen verrolden hun bleke ogen van de kuilen naar de spreker, doch ze verroerden zich niet.

„Arbeid adelt!” riep heer Bommel uit. „En het is voor een goed doel. Helpt mij een zonnestraaltje in uw moeilijk bestaan te brengen. Draagt allen een steentje bij voor de bouw van het Olivier B. Bommel-Centrum. Ik zal u ruim betalen, want bij dit mooie doel speelt geld geen rol”.

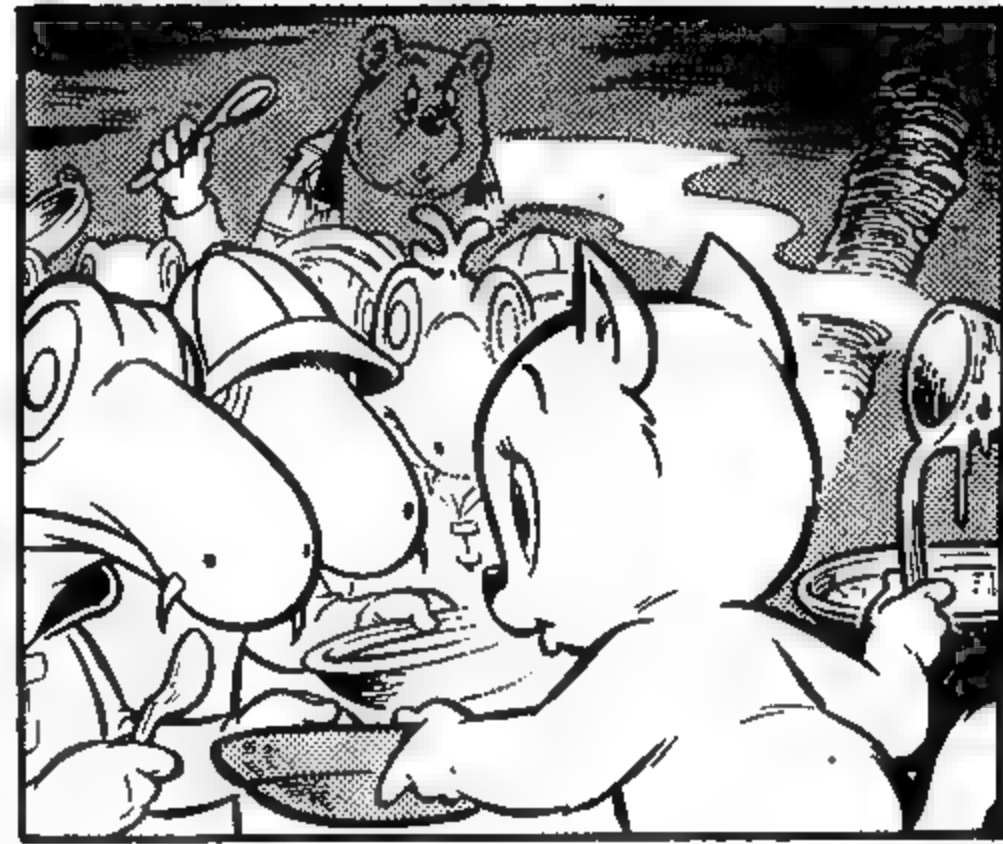
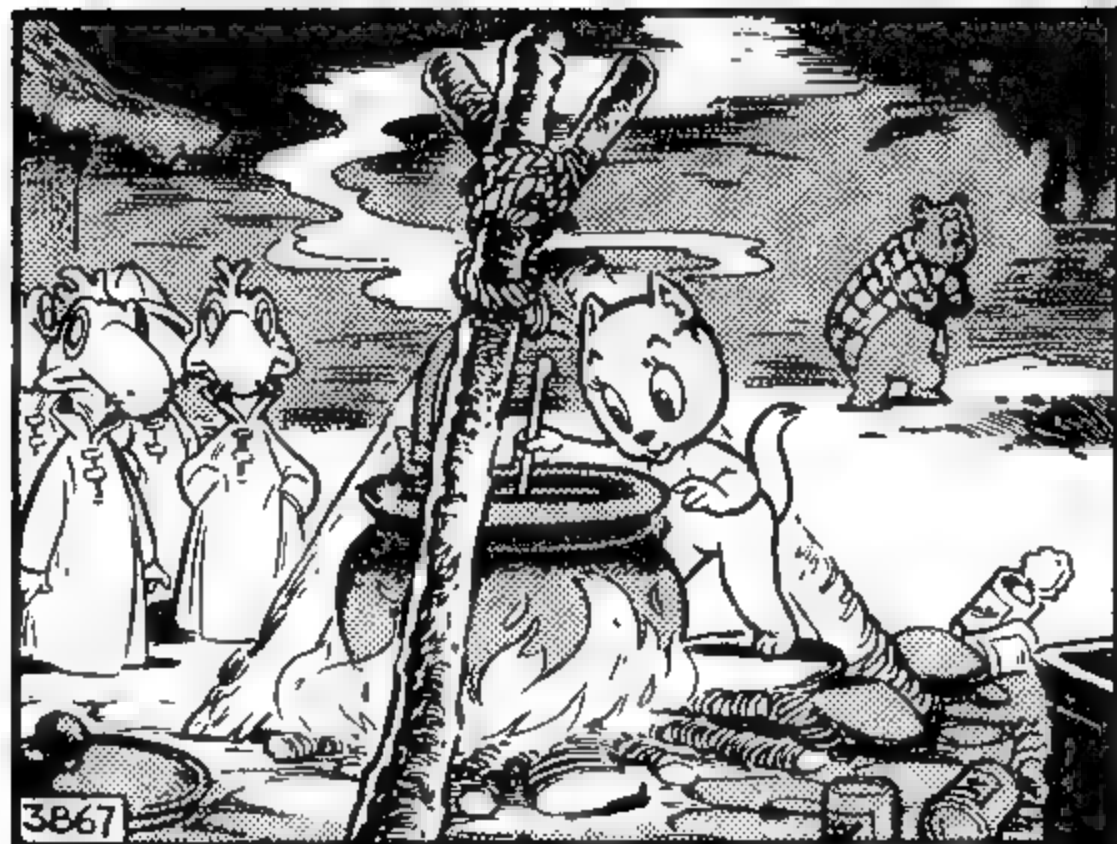
Nu keerden de Drasglomers zich rustig om en schuifelden heen, de goede heer eenzaam achterlatend.

Intussen had Tom Poes de blikjes erwtensoep uit de kist gehaald en toen de menigte hem naderde stak hij er een omhoog.

„Hebben jullie een pot voor mij te leen?” vroeg hij. De schare kwam tot stilstand en keek hem nadenkend aan.

„Een pot?” vroeg iemand. „Een kookpot?”

„Juist”, zei Tom Poes slim. „Heer Bommel geeft een feestmaal. Ik moet een grote kookpot hebben — en hout voor een vuurtje”.



3867 Het was verbazend om te zien hoe snel de Drasglomers zich konden bewegen wanneer het om belangrijke zaken ging.

In korte tijd brandde er een prettig vuur op de moerasoever en was er een grote kookpot aan een driepoot boven gehangen.

Tom Poes hoefde slechts de blikjes te openen en de inhoud in het vaatwerk te laten lopen. Zijn bezigheid trok sterk de aandacht, want de menigte Drasglomers groeide met de minuut aan.

Heer Bommel stond intussen handenwringend bij een der kuilen.

„Het is vreselijk” prevelde hij. „Men staat als heer overal alleen voor. Ach, ook ik heb vandaag vrijwel niet gegeten; er zijn tijden dat men niet aan zulke dingen denkt. Maar de tegenwoordige jeugd is zo opper-

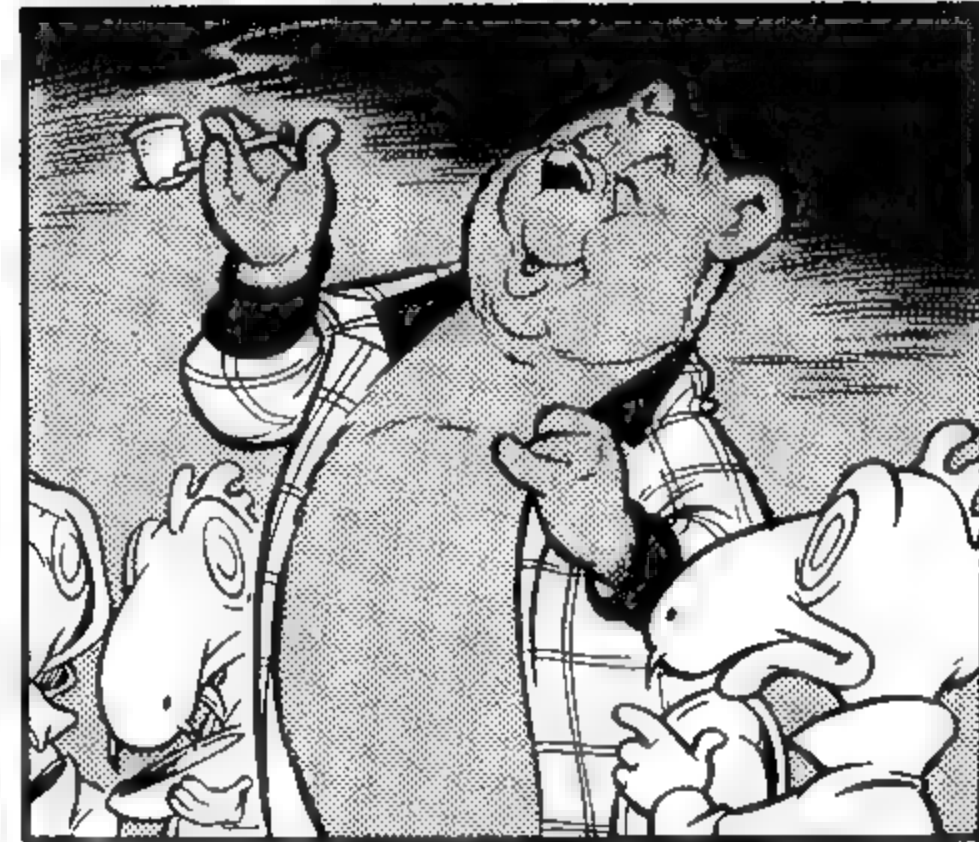
vlakig! In plaats van te helpen denkt Tom Poes alleen maar aan eten. Het is héél droevig!”

Een klein dampwolkje dreef langzaam uit de kookpot door de vale avondnevel, want de soep begon warm te worden. Nu liep de hele nederzetting uit. Van alle kanten naderden de inboorlingen met schalen en lepels en tenslotte was de driepoot geheel aan het oog onttrokken door de opdringende menigte, die een zacht gemompel liet horen.

Daar bovenuit klonk duidelijk de stem van Tom Poes. „Hierheen!” riep hij. „Heer Bommel geeft een feestmaal. Erwtensoup voor iedereen.”

Nu ging heer Ollie een licht op.

„Dat is een goede list!” mompelde hij. „Ik had het zelf kunnen bedenken”!



3868 De Drasglomers hielden van erwtensoep, dat was duidelijk. De kookpot was omringd door een aandachtig etende schare. Voortdurend stond er iemand op om meer te gaan halen en soms viel er een enkel woord.

„Ja, ja”, sprak dan een eter, „het is niet zo mal.”

„Het smaakt niet slecht”, gaf een ander toe; en de menigte knikte daarop instemmend.

Bij deze feeststemming was het niet te verwonderen, dat de voorraad op begon te raken.

Op een bepaald moment deed Tom Poes dan ook het deksel op de pot en schudde het hoofd tegen een gast die om méér vroeg.

„Nee”, zei hij. „Voor vandaag is het genoeg.”

„Juist”, zei heer Ollie. Hij had de bedoeling van Tom Poes begrepen en hij meende dat dit het ogenblik was om naar voren te treden.

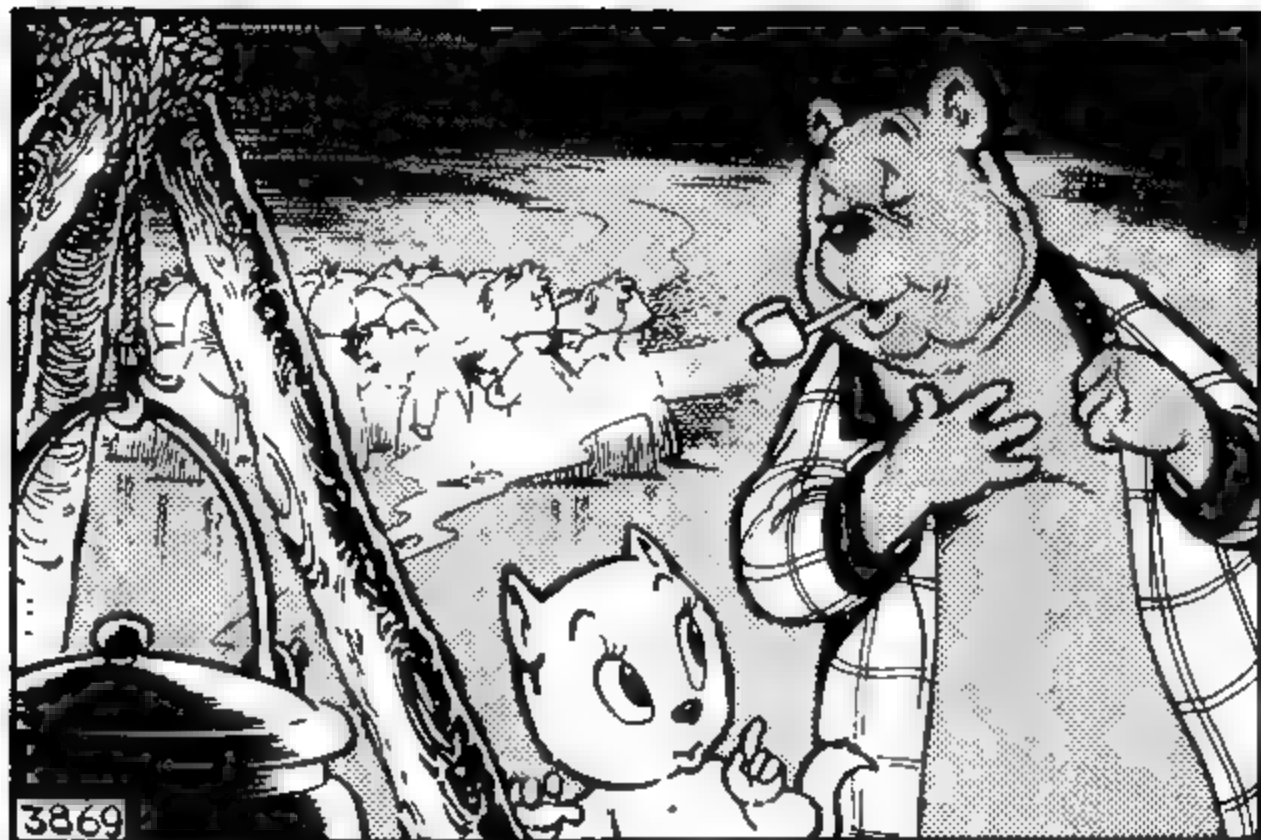
„Ik hoop, dat het goed gemaakt heeft”, vervolgde hij minzaam. „Als heer en als Bommel was het mij een genoegen om u dit maal te mogen aanbieden. Maar nu is het genoeg. Wie niet werkt zal ook niet eten.”

Deze eenvoudige woorden werden door iedereen begrepen.

„Zo is het maar net”, sprak Garg op de achtergrond. Geen werk, geen eten.”

„Wat voor werk” vroeg de Drasglomer die om meer soep gevraagd had.

„Kijk, dat is heel eenvoudig”, hernam heer Bommel vriendelijk. „Er is werk genoeg. Zoals ik al eens heb uitgelegd moet er hier een Olivier B. Bommel Centrum gebouwd worden. Tien verdiepingen, waarvan de bovenste boven de wolken uitsteekt. De bouwmaterialen liggen hier in de kuilen, dus er kan worden aangemaakt.”



3869 Na de woorden van heer Bommel groepten de Drasglomers samen om overleg te plegen en Tom Poes en heer Ollie trokken zich een weinig terug.

„Het was een héél goed idee van Sim Slingervinger, die erwtensoep“, zei de eerste. „Hij wist, dat je in dit land met eten meer bereiken kan dan met geld.“

„Héél goed voor zo'n eenvoudig iemand“, gaf heer Bommel toe. „Eerlijk gezegd was dat precies wat ik hem had willen opdragen. Vriend Slingervinger had ik willen zeggen, stuur bouwmaterialen, maar vergeet niet om er wat blikjes soep bij te doen. Dat wilde ik zeggen. Ik heb het alleen even vergeten, omdat ik al zoveel aan mijn hoofd heb en omdat ik overal alleen voor sta...“

„Hm“, zei Tom Poes.

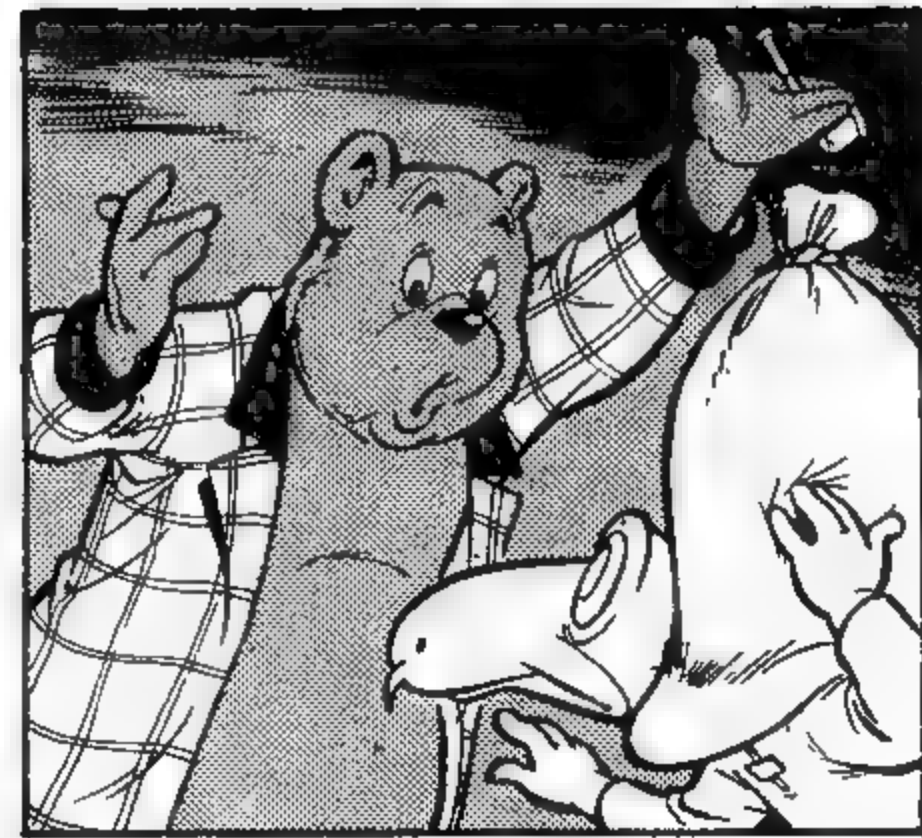
„Maar hij heeft mij begrepen“, vervolgde heer Ollie met nadruk. „En het werkt. Deze nijvere lieden pope-

len om aan het werk te gaan, na het onthaal dat ze hebben gehad, kijk maar.“

Nu was het misschien wat overdreven om van pope-len te spreken. De Drasglomers stonden schimmig in de avondnevels en uit hun midden klonk een dof gemompel op. Er werd wat naar de kuilen gekeken waarin zich de bouwmaterialen bevonden en een enkele wees met een stroeve beweging naar de lucht. Daarop knikte men — en onder algemeen „ja, ja“ ge-prevel toog de menigte aan het werk. Tot verbazing van de toeschouwers begonnen de nijvere inboorlingen met het aandragen van bundels riet en heer Ollie hield enigszins ongerust een passerend werker staande.

„Wat is dat?“ vroeg hij. „Waarvoor dient dat, bedoel ik?“

„Dat ben de fundamenten“, legde de Drasglomer uit. „Anders verzakt de boel.“



3870 Men kan van de Drasglomers zeggen wat men wil, maar ze weten van aanpakken. Terwijl de duisternis zwart en kil over het landschap daalde schuifelden de inboorlingen met lantarentjes gewapend door de nevels. Hier en daar vormden zich groepen die zich zwijgend bezig hielden met het uit de modder trekken van de bouwmaterialen die dan door enkelen weer verderop werden gebracht.

Heer Bommel sloeg deze vreugdeloze arbeid voldaan, doch enigszins verbaasd gade.

„Ik mag dit graag zien”, verklaarde hij. „Er is toch maar niets mooiers dan het werken aan een gemeenschappelijk ideaal. Maar het komt me voor, dat deze lieden zich door hun ijver laten meeslepen. Er zit geen lijn in het werk. Ik zou de architect wel eens willen spreken.”

Op dat moment passeerde juist hun gastheer, die gebukt ging onder een zak cement.

„Hela, dat treft”, vervolgde heer Ollie. „Weet u soms wie hier de aannemer is, heer Garg?”

De aangesprokene keek hem bleek aan.

„We zijn allemaal aannemers”, zei hij. „Daarom gaat het zo vlug.”

„Maar het kan zo niet vlug gaan”, hernam heer Bommel. „Er is niet eens een tekening gemaakt! Hoe ziet de monumentale ingang er uit, zou ik wel eens willen weten? En de tiende verdieping, die boven de wolken uitkomt, heeft die wel een mooi uitzicht en een plat dak?”

De Drasglomer hief een hand op. „Ga maar slapen”, sprak hij met dorre stem. „Wij werken vannacht door.”

Hij aarzelde even; het was duidelijk, dat hem iets belangrijks te binnen schoot.

„Als er dan maar eten is”, besloot hij — en hij vervolgde zijn weg.



3971 De volgende morgen reeds vroeg werden heer Bommel en Tom Poes gewekt door hun gastheer. „Ziezo“, sprak deze, „kom er maar uit. Het bouw materiaal is op.“

„Op?“ riep heer Ollie, een geeuw onderbrekend. „Bedoelt u, dat het gebouw klaar is?“

„Wat is er ooit klaar?“ vroeg de heer Garg met een lichte zucht. „Maar de tien verdiepingen zijn er; in één nacht! Waar is het eten?“

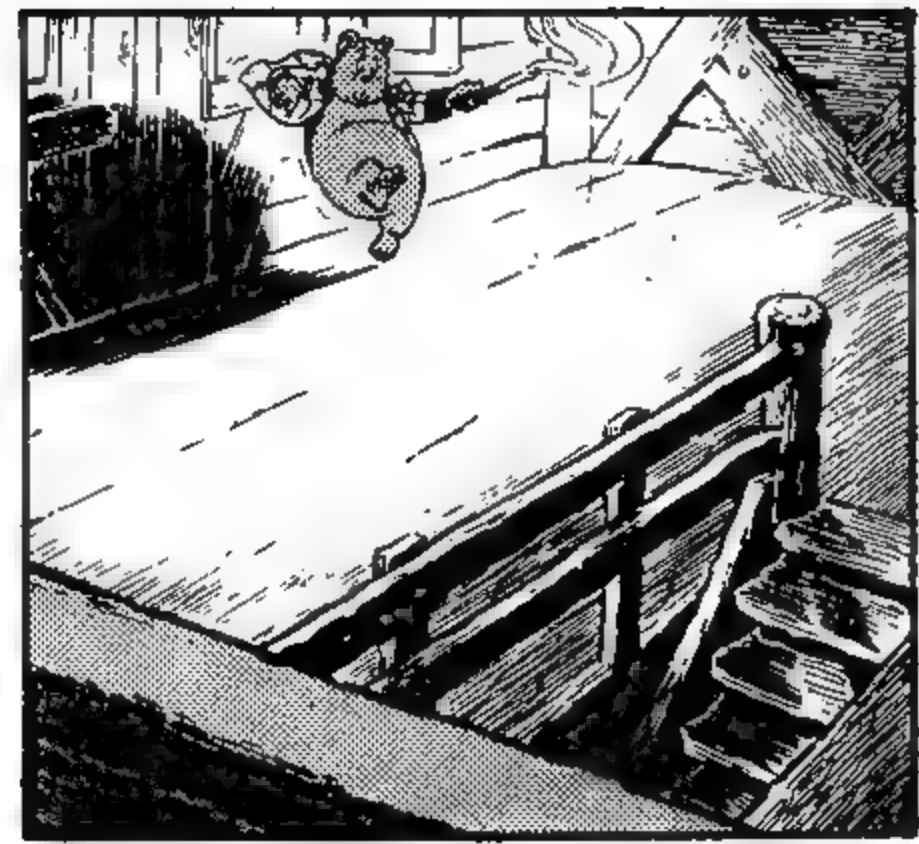
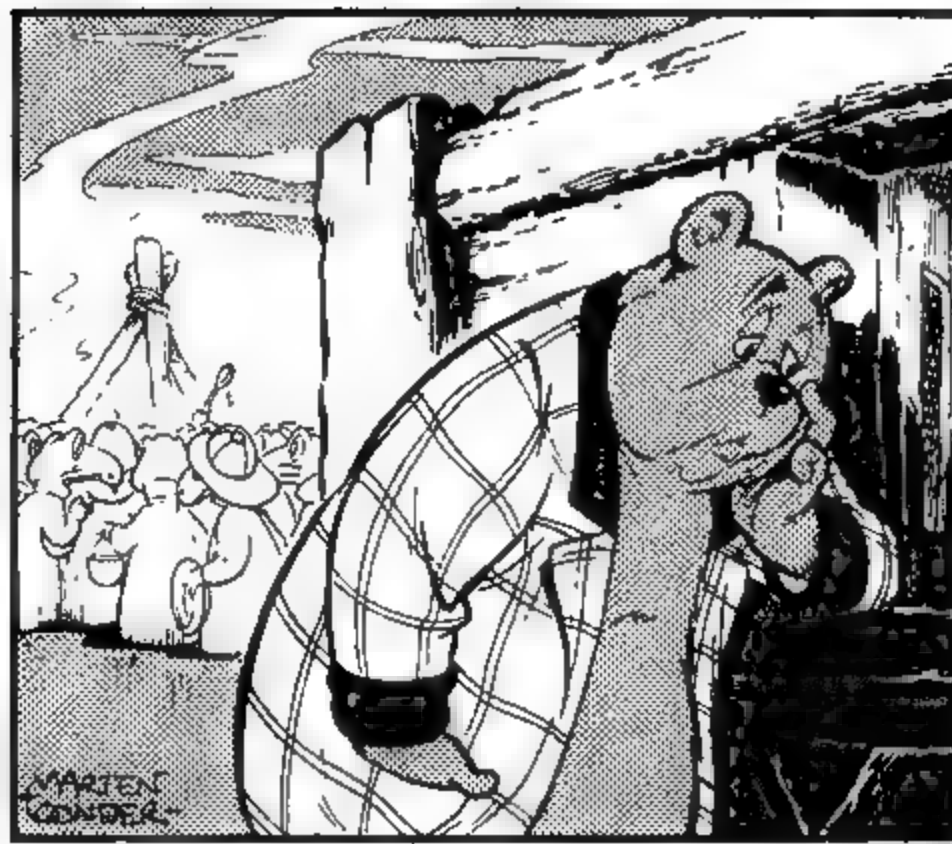
„Oho“, zei heer Bommel, uit het hooi verrijzend. „Dat eten komt wel goed, hè Tom Poes? We gaan nu eerst een blik werpen op het Olivier B. Bommel Centrum. Dit is een historisch moment.“

Hij stapte de deur uit en sloeg huiverend de kraag op. „Kil“, mompelde hij, „mist en neerslag. Een slecht klimaat voor een heer. Maar het zal heerlijk zijn om direct de trappen te bestijgen en op de tiende verdie-

ping de zon te zien opkomen. De zon, heer Garg! Licht en warmte en blijheid, als u begrijpt wat ik bedoel.“ Zo sprekende volgde hij zijn gastheer door de gele nevels die de dageraad verduisterden. Kille druppels vielen van de boomtakken in zijn nek, zodat de rillingen hem over de rug liepen. Maar daar lette hij niet op. Met spiedende blikken doorzocht hij de wolkenflarden om daarin de omtrekken van het bouwwerk te zien oprijzen.

„Hier is het“, zei Garg, op een laag muurtje wijzend, dat kaal en laag boven de drassige bodem uitstak. Een ogenblik was heer Ollie geheel sprakeloos, doch toen riep hij op schrille toon: „Dat? Is dat mijn gebouw van tien verdiepingen? Ik zie niets dan een onderstuk!“

„De rest is onder de grond gezakt“, verklaarde de Drasglomer droogjes.



3872 Als door de donder getroffen stond heer Bommel naar het muurtje te kijken. De ochtendnevels omhulden zijn struise gestalte en verkilden hem tot op het gebeente. Doch hij voelde de koude niet.

„Mijn gebouw!” zo prevelde hij met bleke lippen. „Mijn Centrum van tien verdiepingen is in de grond gezakt...”

„Waar is het eten?” vroeg Garg. „We hebben de hele nacht doorgewerkt.”

Tom Poes begreep, dat dit een belangrijk punt was. „Elke zorg op zijn tijd”, dacht hij. „Eerst eten en dan weer verder zien.”

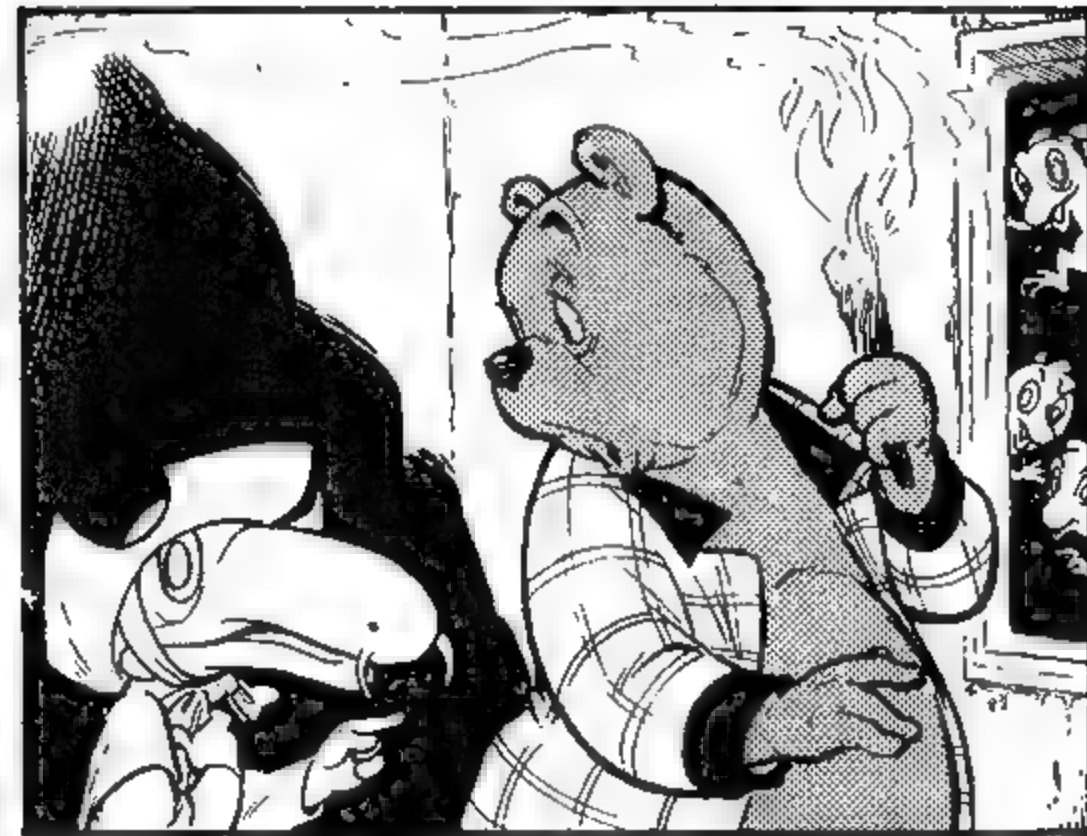
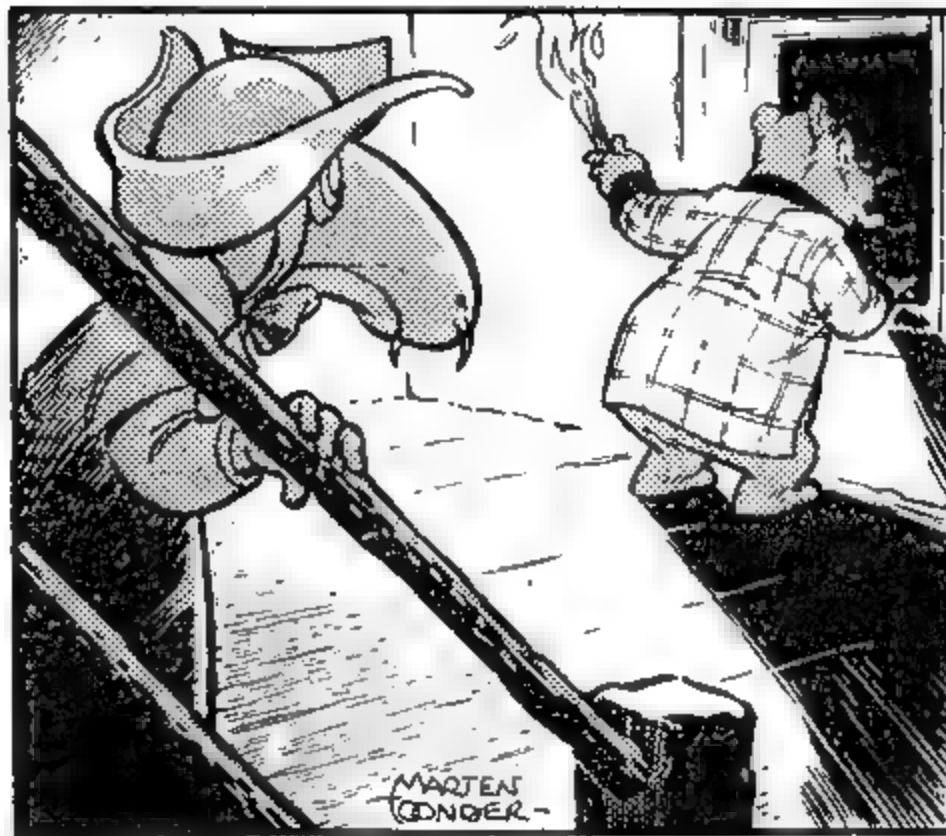
Hij haalde dus de kookpot voor de dag en ontstak een vuurtje om de rest van de erwtensoep op te warmen. Al gauw schoolde de bevolking nu met borden en lepels om zijn driepoot samen, zodat heer Ollie geheel verlaten bij het gebouw stond.

„Ach”, mompelde hij, „wat is er nu van mijn prachtig initiatief overgebleven. Een bouwwerk, dat tot boven de wolken reikt wilde ik maken — ik wilde wat zon in dit vreugdeloze land brengen — en in plaats daarvan is het Olivier B. Bommel Centrum ondergronds geworden! En het bouw materiaal is op. Wat nu?”

Handenwringend liep hij om het metselwerk heen, totdat hij het gat van een raam ontwaarde. Toen vermande hij zich.

„Als ik dan niet naar boven kan, dan ga ik maar naar beneden”, sprak hij. „Ik wil tenslotte weten, hoe mijn schepping er uit ziet.”

Met deze woorden liet hij zich door het venster naar binnen glijden — en nu stond hij in een ruime doch donkere kamer, waarin een trap naar beneden voerde...



3873 Heer Bommel gebruikte een tak als fakkel en begon toen in de verzonken verdiepingen van het gebouw af te dalen,

Behalve het geknetter van het brandende hout en het geschuifel van zijn voetstappen heerste daar een doodse stilte. De zachte modder die door de ramen langzaam naar binnen sijpelde, maakte geen enkel geluid.

Heer Ollie hield had voor een venster en trachtte naar buiten te kijken.

„Zwart”, prevelde hij droevig. „Zwarte slijk; dat is het uitzicht dat mijn Centrum biedt. Ach, hoe treurig is dit alles. Als mijn goede vader dit eens had moeten meemaken... ‘Ollie jongen, breng een zonnetje’, zei hij altijd — en nu dit!”

Hij was zo verdiept in zijn neerslachtige gedachten,

dat hij vreselijk schrok toen er achter hem iemand begon te praten. Het was de baker, die na hem was binnengekomen.

„Een mooi gebouw”, sprak ze prizend.

„M-mooi?” stamelde heer Ollie. „Dit? Inplaats van naar een warme zon en een blauwe hemel kijk ik in een moeras!”

„Het is niet goed om met je hoofd boven de wolken te zitten”, hernam de baker hoofdschuddend. „Dat is het leven niet. Het gaat om die lekkere slik woelertjes die hier beneden wonen. Kijk, daar spartelen een paar van die troeletjes. Zijn ze niet heerlijk?”

Zo sprekende wees ze naar het raam waardoor enkele nozellarven met bolle oogjes naar binnen keken. Heer Bommel onderdrukte een huivering en trad aan het venster.



3874 Toen heer Bommel met zijn brandende tak aan het venster trad ontstond er buiten een sterke woeling. Er stegen glimmende luchtblazen op, en uit het zwarte slijk verschenen krioelende, witte figuurtjes, die hem met bolle oogjes aanstaarden.

„Wat een heerlijk gezicht“, zei de baker. „Heb je ooit zulke lekkere donderkopjes gezien?“

„Ik geef toe“, zei heer Ollie met enige weerzin, „dat deze jonge lieden tenminste belangstelling voor mijn cultuurcentrum tonen. Misschien kan ik hier vanuit de diepte toch nog een mooie invloed op hen uitoefenen.“

Hij haalde diep adem en riep met sterke stemverheffing: „Mijn naam is Bommel; Olivier B. Bommel. Ik ben de stichter van dit gebouw!“

De nozels buiten staken hun tongen uit en verdraaiden hun ogen. Ze klauwden met dunne vingertjes aan

het raam en ook was er in het stille vertrek een modderig gelach te horen.

„Kijk ze eens een pret hebben, de blubberbubbeltjes!“ zei de baker vertederd. „Het zijn echte gezonde woelwaters, hè?“

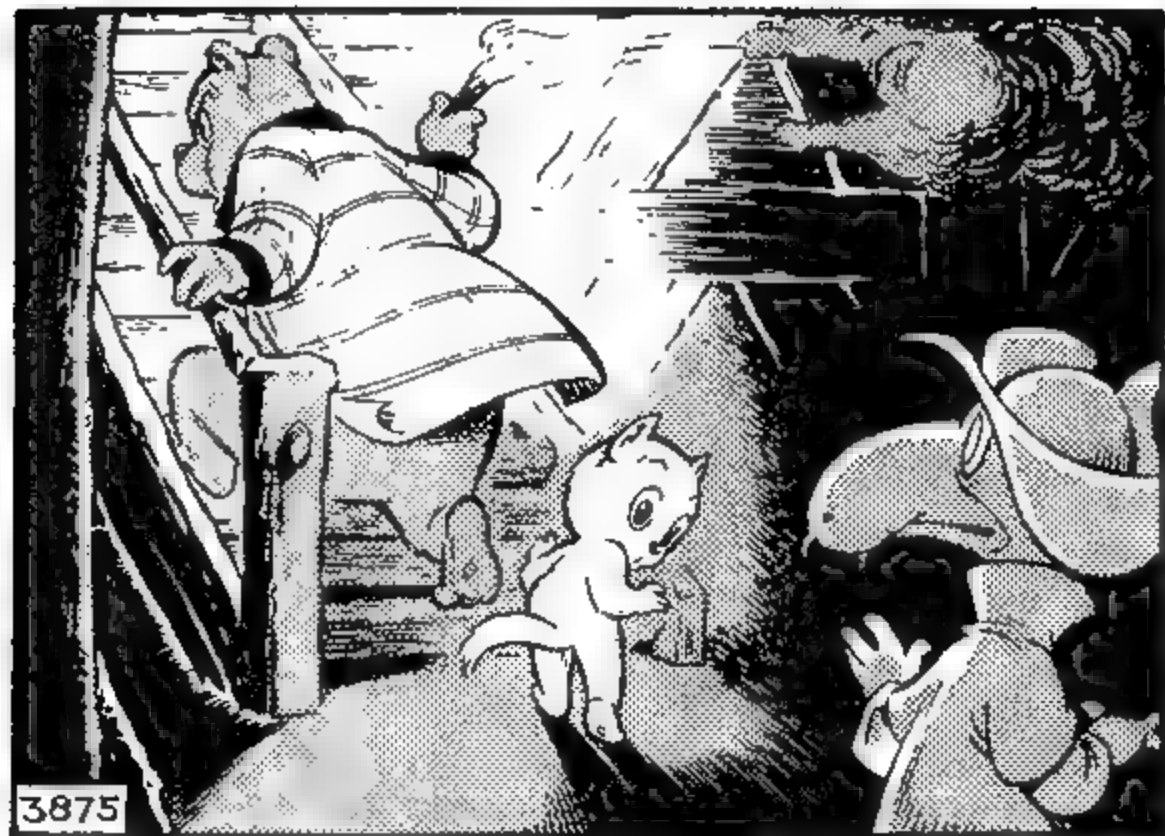
„Het is een schandel!“ riep heer Ollie. „Ze bespotten mij en ze maken vieze geluiden. Hier is ieder spoor van opvoeding zoek. Maar ik zal ze.“

Met deze woorden maakte hij aanstalten het raam te openen, doch nu hield de baker hem haastig tegen.

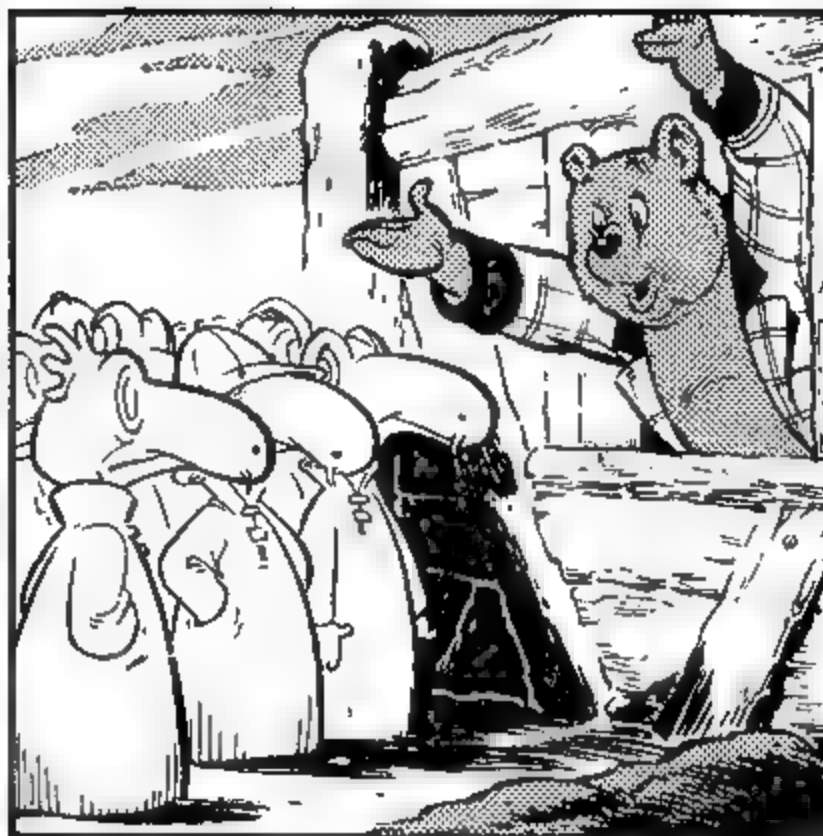
„Niet doen!“ riep ze verschrikt. „De bengens zullen kou vatten als ze uit de lekkere lauwe slijk komen!“

Heer Bommel schudde haar af — en misschien zou hij toch zijn zin hebben doorgezet, wanneer Tom Poes op dat moment de trap niet was komen afdraven.

„Niet doen, heer Ollie!“ riep hij. „Als u dat venster opent loopt het hele gebouw vol modder!“



3875



3875 Heer Bommel liet zijn gebalde vuist zakken en haalde diep adem. Toen draaide hij zich om en terwijl de drift uit hem wegzakte begon hij de trappen te beklimmen.

„Goed dan”, sprak hij. „Hier sta ik machteloos. Wanneer een heer uit zijn venster blikt wenst hij geen nozzellarven in de slijk te zien wentelen. Dit alles is mij te diep gezonken.”

„Wat gaat u dan doen?” vroeg Tom Poes, die achter hem aanklom. „Gaaf u naar huis?”

„Ik ga... eh...” hernam heer Ollie. Enige tijd klom hij zwijgend voort. Toen vervolgde hij: „Ik laat mijn plan varen om dit gebouw boven de wolken te verheffen, jonge vriend. Dat was te hoog gegrepen, dat zie ik nu in. Ik ga me tot de volwassenen richten op de bovenste verdieping. Dan ben ik tenminste op de vaste grond, als je begrijpt, wat ik bedoel.”

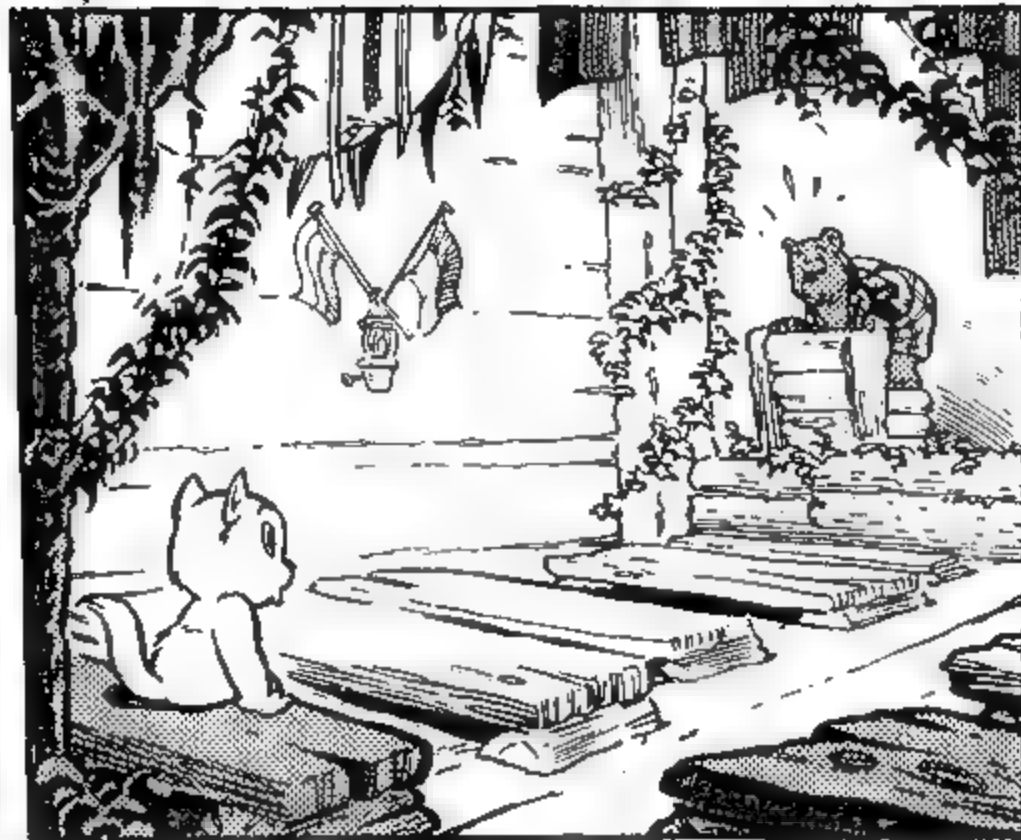
Dit plan werd de goede heer gemakkelijk gemaakt. Want toen hij uit het raam van de tiende verdieping naar buiten wilde stappen stond daar een groep Drasglomers hem aan te staren.

„Goede morgen, goede lieden!” sprak hij met heldere stem. „Ik heb het gebouw bekeken. Het is goed werk! Iedereen heeft zijn steentje bijgedragen om hier een trots cultuurmonument te doen verrijzen. Hm! Dat het een beetje... eh... verzakt is, is uw schuld niet. Ge hebt uw best gedaan!”

Hij zweeg even om adem te halen en vervolgde toen: „Nu moet er nog even worden aangepakt. Het dak moet er op en dan moet de bovenzaal worden versierd. Vanavond is de feestelijke opening van het Olivier B. Bommel Centrum!”

De stilte die op deze woorden volgde werd verbroken door de dorre stem van Garg.

„Hoe staat het met het eten?” vroeg hij.



3876 Tom Poes maakte met behulp van de allerlaatste blikjes erwtensoep en veel water een dunne maaltijd klaar.

„Niet zo best“, prevelden sommige Drasglomers die keurend hun neus boven de pot hielden. Doch anderen meenden, dat het maller kon en men besloot dan ook aan het werk te gaan.

Zo nam dus het versieren van heer Ollie's Centrum een aanvang. Vreugdeloos sleepte de menigte groen en vlaggetjes aan, die ze samenstelden uit kroos en verknipte regenjasjes — en met grote ijver hingen ze die op in de bovenzaal van het verzonken gebouw.

Heer Bommel had intussen een papier opgehangen waarop hij met lopende hand had geschreven:

„Hedenavond feestelijke opening van het Cultuurcentrum. Heer Olivier B. Bommel zal persoonlijk het woord voeren. Onderwerp: „Boven de nevels schijnt

de zon. Ook een achtergebleven gebied kan opgestuwd worden in de vaart der volkeren.“ Komt allen“.

Het viel hem echter op, dat niemand de pas inhield om dit papier te lezen en hij was dan ook ongerust toen hij die avond met Tom Poes naar de feestzaal toog.

„Het is zo stil“, klaagde hij. „Nergens zie ik opgetogen gezichten en ook hoor ik geen feestrumoer. Ik had me dit allemaal heel anders voorgesteld!“

„Ach, het is nu eenmaal een rustig volk“, zei Tom Poes. „En bovendien weten ze niet wat een feest is. Ik geloof niet dat ze veel van die versiering hebben begrepen.“

Het bleek, dat hij gelijk had. De bovenzaal was geheel verlaten — en de enige toehoorder, die tussen de vlaggen en slingers gingen zitten, was Tom Poes zelf.



3877 Heer Bommel nam plaats achter de lessenaar en staarde de lege, feestelijk versierde zaal rond waarin alleen Tom Poes hem droevig aankeek. Hij kuchte eens en dat gaf een hol geluid vol echo's.

„Wat zit je daar, jonge vriend?” zo riep hij uit. „Je kijk net alsof je weer eens gelijk gekregen hebt!” Tom Poes antwoordde niet.

„Maar je moet niet denken, dat ik het hierbij laat!” zo voer de spreker voort. „Dit Centrum is niet voor niets gebouwd. Moeiten noch kosten heb ik ervoor gespaard! Vanaf deze plaats had ik de ouderen willen wijzen op hun taak om in liefde en wijsheid hun kinderen op te voeden!”

„Hm”, zei Tom Poes.

„Als het niet goedschiks kan, dan maar kwaadschiks!” riep heer Ollie, die nu boos begon te worden.

„Opvoeding zàl er gegeven worden!”

Met deze woorden rukte hij een lamp van de muur en nu begon hij grimmig de trappen af te dalen naar de verdiepingen die in het moeras verzonken waren.

„Wat gaat u doen?” vroeg Tom Poes ongerust.

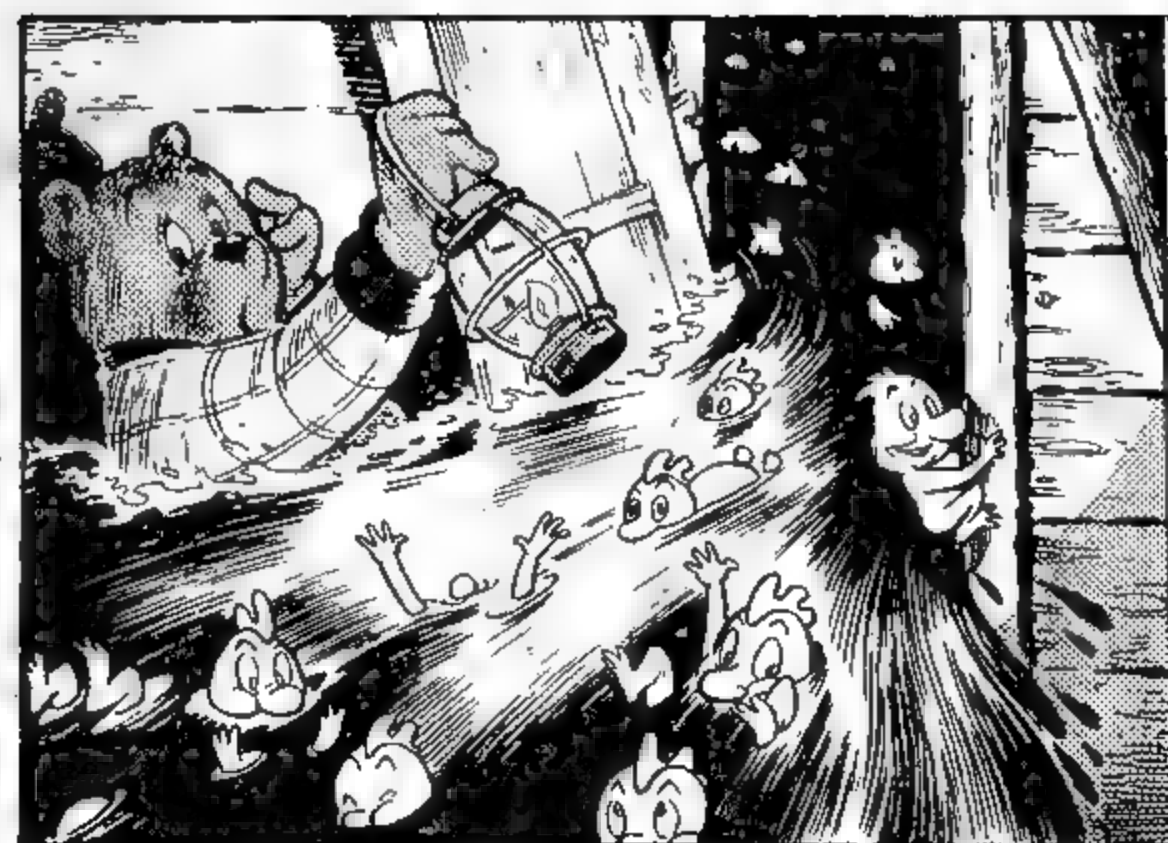
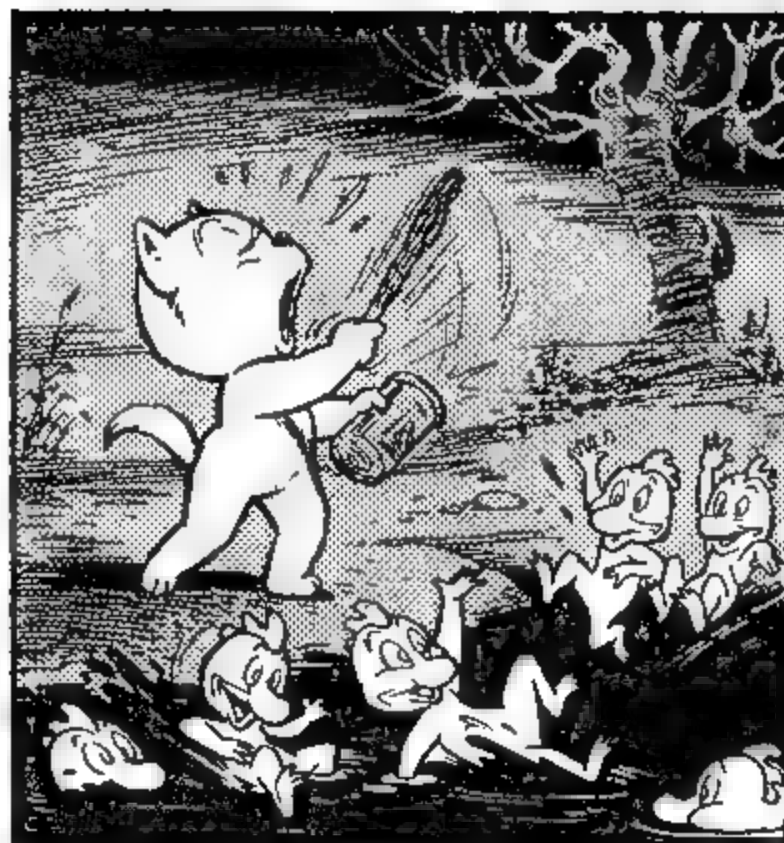
„Ik ga de nozels binnenlaten!” verklaarde heer Bommel. „Probeert niet me tegen te houden, jonge vriend. Ik zie mijn plicht duidelijk voor me! Als de ouderen niet opgeheven willen worden zal ik het de jongeren doen!”

Hij verdween stommelend in de duisternis en Tom Poes keek de lamp na totdat die in de diepte verdwenen was. Toen keerde hij zich om en liep snel naar buiten.

„Nu komt er narigheid”, mompelde hij ongerust. „Ik zal vlug iets moeten doen.”



3878



3878 Tom Poes greep een leeg soepblikje en een stok en spoedde zich daarmee naar de rand van het moeras. Hij begreep, dat hij geen hulp meer van de Drasglomers te verwachten had nu het eten op was — en alleen kon hij het niet aan.

„Ik moet die gids Slingervinger hier zien te krijgen“, mompelde Tom Poes. „en ik kon hem altijd een boodschap sturen via de nozels, zei hij.“

Nu zou iedereen het moeilijk gevonden hebben om een boodschap aan de larven te geven, want, zoals de oplettende lezertjes weten, zijn dat ondeugende en wilde halfwassen, die niet naar verstandige taal willen luisteren.

Maar Tom Poes had daar iets op verzonnen. Hij begon op het blik te slaan terwijl hij er luidkeels bij zong: „Bommel in gevaar, trommel Bommel, roep de trommelaar!“

Het was geen mooi lied en ook klonk het niet welluidend, maar voor de nozels was het een verzetje. Al gauw borrelde het moeras dan ook aan alle kanten en overal wipten witte kopjes boven de modder uit, die met ongeschoolde rauwe stemmen mee begonnen te zingen.

Intussen was heer Ollie op de benedenste verdieping van zijn bouwwerk aangekomen. Hij aarzelde niet, want zijn plicht stond hem duidelijk voor de ogen. Met een krachtige beweging opende hij het venster, zodat een brede stroom modder naar binnen gulpte. En gelijk daarmee dartelde nu ook het jonge volkje de kamer in.

„W-wacht even!“ riep heer Bommel. „Niet alles tegelijk!“ En hij trachtte het raam weer te sluiten. Maar, o wee! De stroom was te krachtig — en hij begreep, dat de toestand hem uit de hand dreigde te lopen...



3879 Heer Bommel stond enige ogenblikken ontzet temidden van de modderstroom die naar binnen spoot. Zijn scherp verstand zei hij, dat hij te hoog gegrepen had.

„Halt! Ho!” riep hij schril. „Stop!”

En daarop begon hij met grote tegenwoordigheid van geest het raam weer te sluiten. Het is te begrijpen, dat dit het uiterste van zijn krachten vergde, want de druk van tien verdiepingen moerasslik stond op het venster. Maar een heer in nood kent zijn eigen kracht niet en na een verschrikkelijke strijd gelukte het hem de vloed te stuiten.

Zwart en hijgend stond hij tenslotte tegenover een aantal nozellarven, die door het drassige vertrek spartelden.

„Nu kunnen we eens rustig praten”, sprak hij, na een

diepe ademhaling. „Ik ben een vriend en helper, die hier is neergedaald om jullie op te heffen. Je kunt mij vertrouwen; ik heb begrip voor al jullie problemen, als je begrijpt, wat ik bedoel. Ik eh...”

Hij zweeg onzeker, want het drong tot hem door, dat zijn gehoor niet aandachtig luisterde. Integendeel, een rauw gelach klonk hol door de besmeurde ruimte en ook werd er met modder gegoid.

„Laat dat!” riep heer Bommel streng. „Ik versta een grapje, maar ik laat niet met me spotten. Eerbied voor een oudere is een van de eerste dingen die...”

Op dat moment lichtte men hem een beentje, zodat hij kletsend in de modder viel. Er steeg een luid gejoel op, en enige jongelingen beklommen de vensterbank om het raam opnieuw te openen. Het is duidelijk, dat heer Ollie zich in grote moeilijkheden had gestoken.



3880 Tom Poes trommelde nog steeds op het soepblikje. In de eerste plaats natuurlijk omdat hij de gids Slingervinger wilde waarschuwen; maar hij begon ook schik te krijgen in de muziek die hij zodoende voortbracht. Het galmde zo prettig over het moeras en de larven dansten zo aardig op de modder, dat hij het echt mooi begon te vinden. Het lied, dat hij er bij zong, werd dan ook steeds langer.

„Bom, trom, Bommel trommel, Bommel doet de ramen open, nu kan de slik naar binnen lopen, Bommel in gevaar, roep de trommelaar!” zo zong hij; of in ieder geval woorden van gelijke strekking. Hij stopte pas toen hij moe begon te worden en toen werd hij een beetje verlegen.

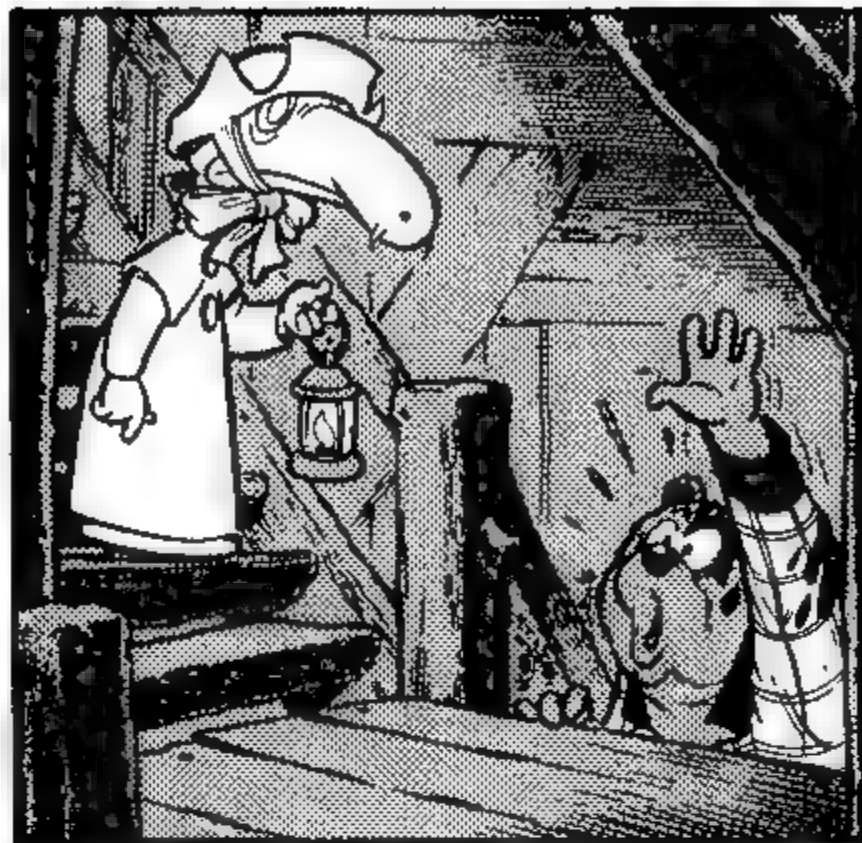
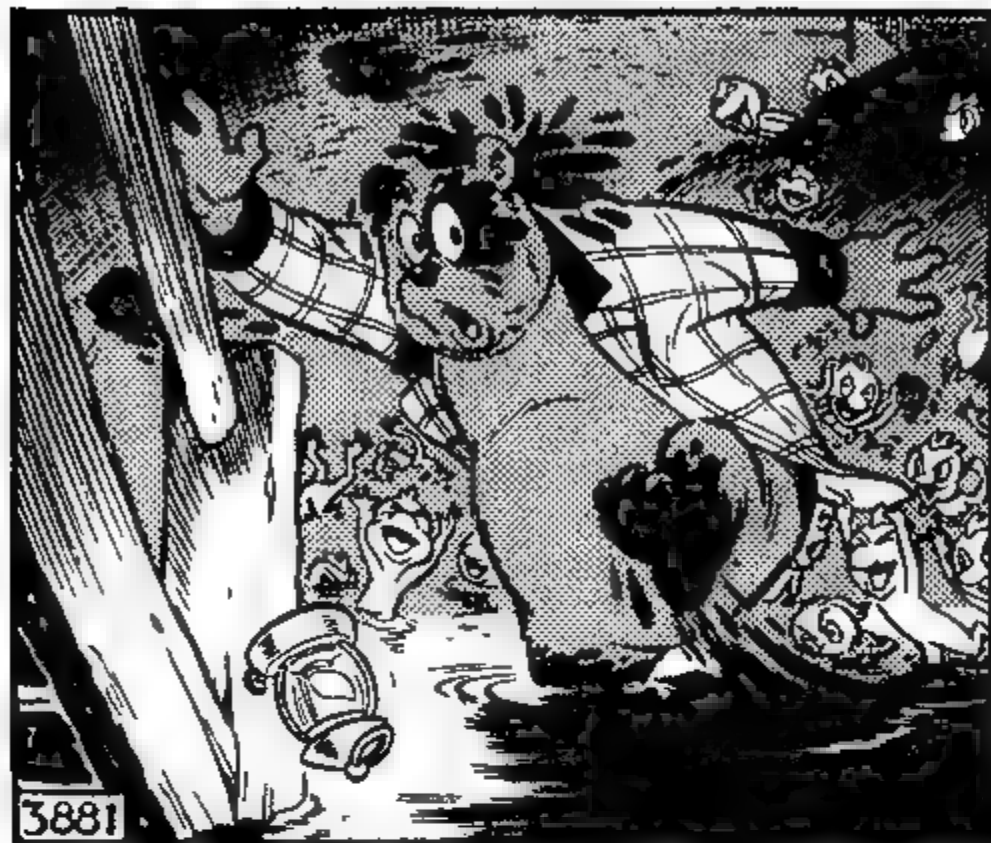
„Dat is niet aardig van me”, mompelde hij. „Het is niet goed om een lolletje te maken van zo’n ernstige zaak. Maar ik wist ook niet, dat ik zo goed dichten

kon. En de hoofdzaak is, dat de nozels de boodschap overbrengen. Nu, dat deden ze, al was het dan op een vreemde manier. Het getrommel van Tom Poes had velen van hen naar de oppervlakte gedreven en daar dansten ze nu rond op de modder, terwijl ze er met rauwe stemmen bij zongen. De een nam het lied van de ander over en al spoedig gonsde het anders zo stille moeras van hun ruw gezang.

Sim Slingervinger, de gids, die aan de andere oever woonde, werd hierdoor naderbij gelokt.

Enige tijd luisterde hij oplettend naar het gekakel en toen trok er een vreugdeloze grijns over zijn gelaat.

„Gevaar, trommelaar”, prevelde hij. „Dat is alles wat ik er uit kan opmaken. Ja, ja, zo gaat het. Die bolde-raars trekken het moeras in en ik kan ze er weer uit trekken. Hm, ik zal wel eens zien wat ik kan doen. Maar een snert gedicht is het!”



3881 Heer Bommel verkeerde intussen in ernstige moeilijkheden. Toen de nozels het raam geopend hadden golfde de modder vrij naar binnen, groepen larven met zich voerend. Er was nu geen sprake meer van, dat hij het venster weer kon sluiten, en toen hij eenmaal overeind gekrabbeld was reikte het moeras hem reeds tot de knieën.

„Help!” stamelde hij, radeloos rondkijkend. Doch om hen heen stoeiden de nozels en het drong tot hem door, dat alleen de vlucht hem redden kon.

In doodsangst worstelde hij zich naar de trap en begon die te bestijgen. Doch ook op de tweede verdieping waren de hummels reeds doorgedrongen. Het raam stond ook daar al open om slik en nieuwe groepen door te laten.

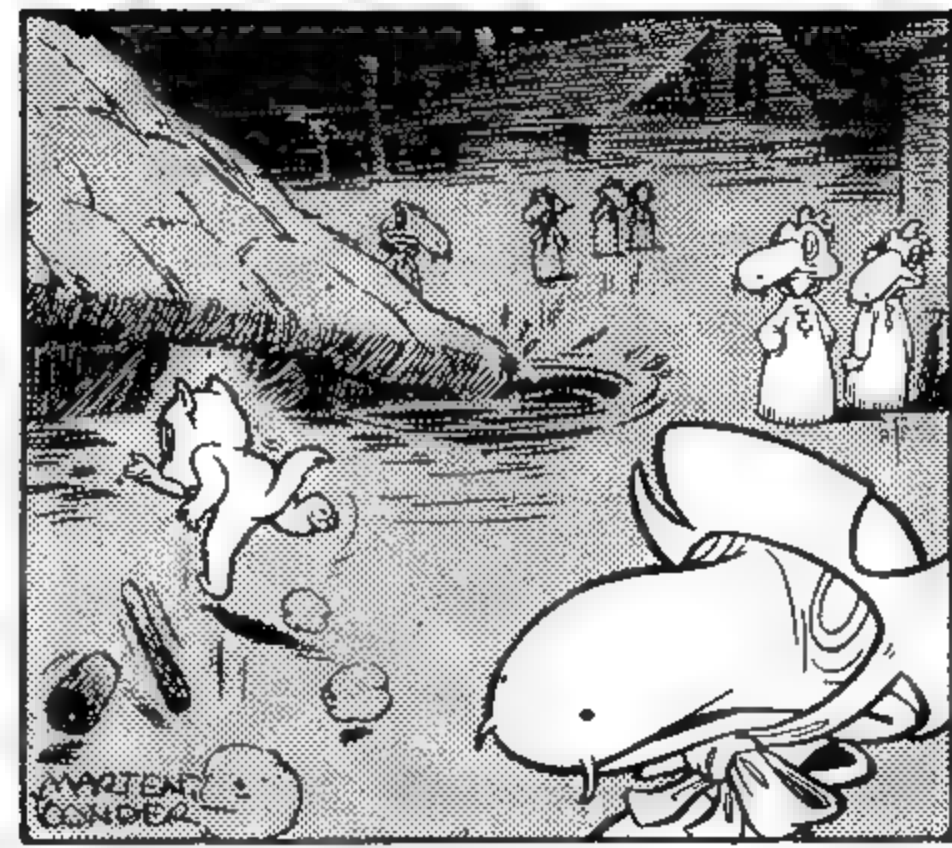
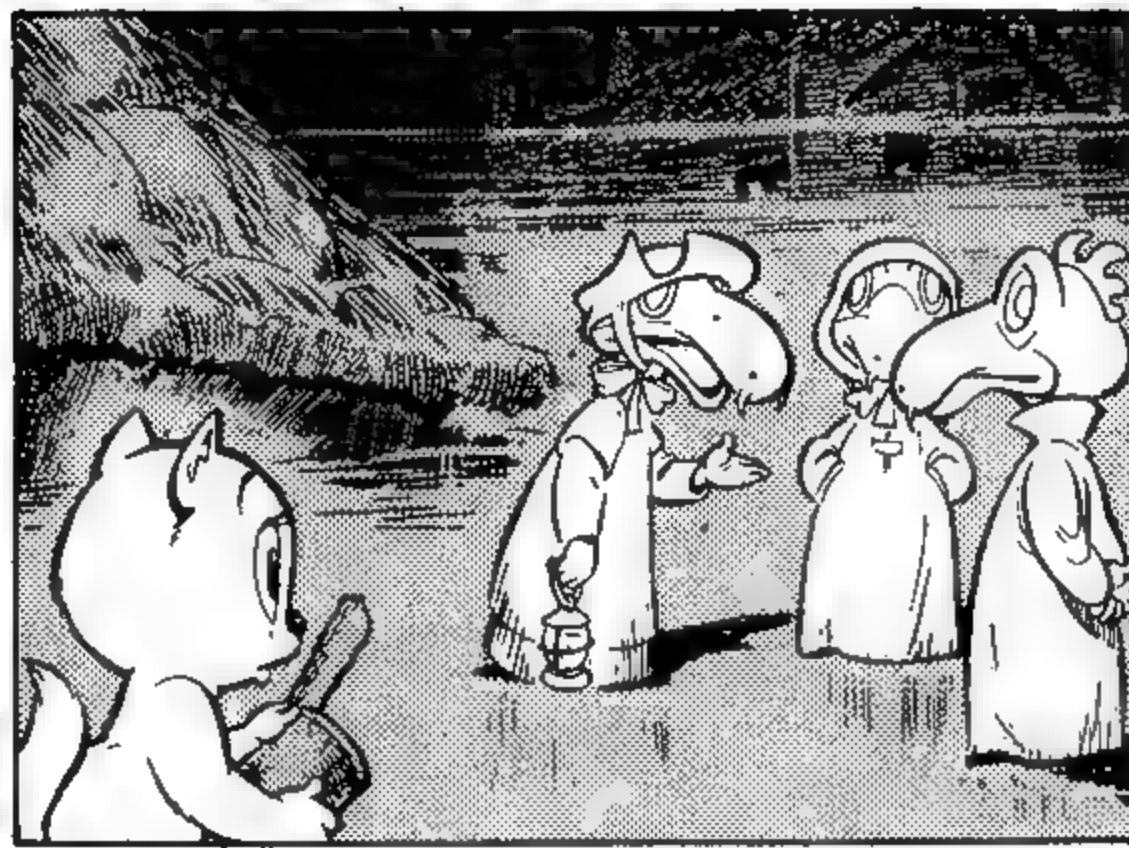
Nu verscheen de baker ten tonele. Het was haar opgevallen, dat er een ongewone deining in het moeras heerste en ongerust daalde ze in het Olivier B. Bommel Centrum af.

„H-help!” kreet heer Ollie toen hij haar lampje zag. „Mijn centrum loopt vol! Ze willen me kwaad doen! Ik wil er uit! Help!”

„Net wat ik dacht!” riep de baker boos. „Dat komt ervan als je mijn lekkere slikkruipertje in je slechte huis haalt! Je wilt ze kwaad doen! Maar dat gaat zo maar niet! Ik zal de ouders waarschuwen.”

En met deze woorden klom ze, voor de ongelukkige opvoeder uit, weer naar boven.

Voor de tiende verdieping groepte inmiddels reeds een aantal Drasglomers samen.



3882 De Gids Slingervinger staarde enige tijd oplet-
tend naar het moeras. Er stegen meer luchtballen dan
anders naar de oppervlakte, zodat de nevels kwalijk
geurend waren. Ook de woeling en de deiningen wa-
ren sterk, die nacht — en het gezang van de nozels
galmdre droevig over de plassen.

Toen hing de gids zijn trommel over de schouder en
begaf zich de dras in. Want het was hem duidelijk,
dat er iets ongewoons plaats greep, waar hij bij moest
zijn.

Nu, dat was waar. Toen Tom Poes terugkeerde van de
moerasoever bemerkte hij, dat het Ollivier B. Bommel
Centrum nog lager geworden was. Er zat een soort be-
weging in, die zorgelijk was om aan te zien.

„Die dikke heeft de ramen opengezet!” riep de baker
op klagende toon. „Onze lekkere prutpummeltjes spoe-

len gewoon naar binnen in dat harde huis. Ze zullen
kouvatten.”

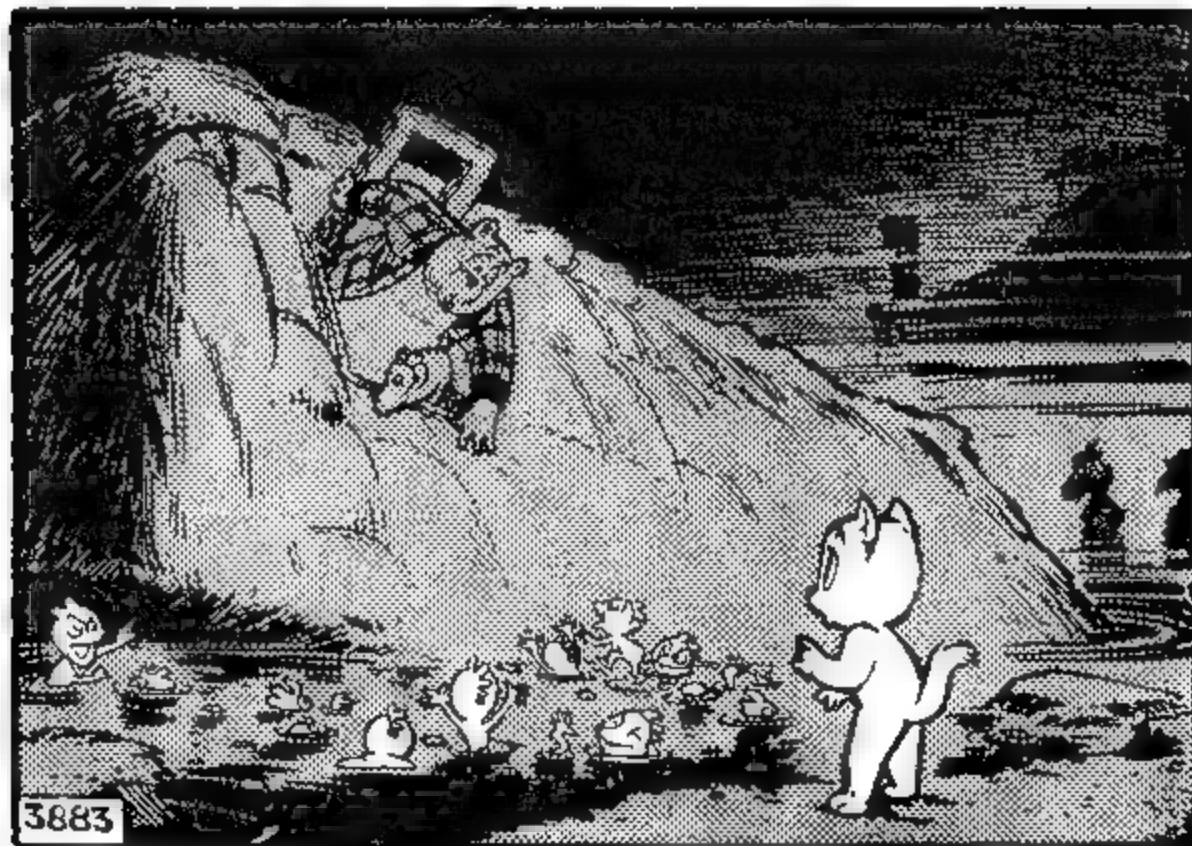
„De zaak begint scheef te zakken”, mompelde Garg.
„Het is wat te zeggen.”

„Waar is heer Bommel?” vroeg Tom Poes ongerust.
De Drasglomers draaiden zich traag om en staarden
hem met lege blikken aan.

„Beneden!” zei de baker. „Hij stoeit met het jonge
goedje. Het moest niet mogen!”

„Ik had hem niet alleen moeten laten”, prevelde Tom
Poes. „Maar ja, ik moest Sim Slingervinger waarschu-
wen — en misschien is het nog niet te laat.”

Hij begon naar het weggezonden Cultuurcentrum toe
te lopen, maar voordat hij het bereikt had zakte het
bouwwerk plotseling borrelend en soppend moeras-
waarts. En uit het openstaande dakvenster steeg een
akelige gil op.



3883 Het gebouw zakte steeds verder moeraswaarts en een brede geul vol borrelende modder scheidde het nu van de vaste wal. In die geul woelde en deinde het van de larven die temidden van stinkende luchtballen naar boven stegen.

Tom Poes stond er verslagen naar te kijken. Er was niets dat hij kon doen en dat is een heel naar gevoel. Hij ademde dan ook verlicht op, toen hij de forse gestalte van heer Bommel uit het dakraam zag klimmen.

„Gelukkig!” riep hij uit. „Ik was al bang, dat iets ergs met u gebeurd was.”

„W-wat b-bedoel je?” riep heer Ollie op huilerige toon. „Er is heel veel ergs met mij gebeurd! Het is vree-vreselijk? Ik verdrink in mijn eigen centrum en de nozels zitten achter me aan! D-doe toch iets, Tom Poes!”

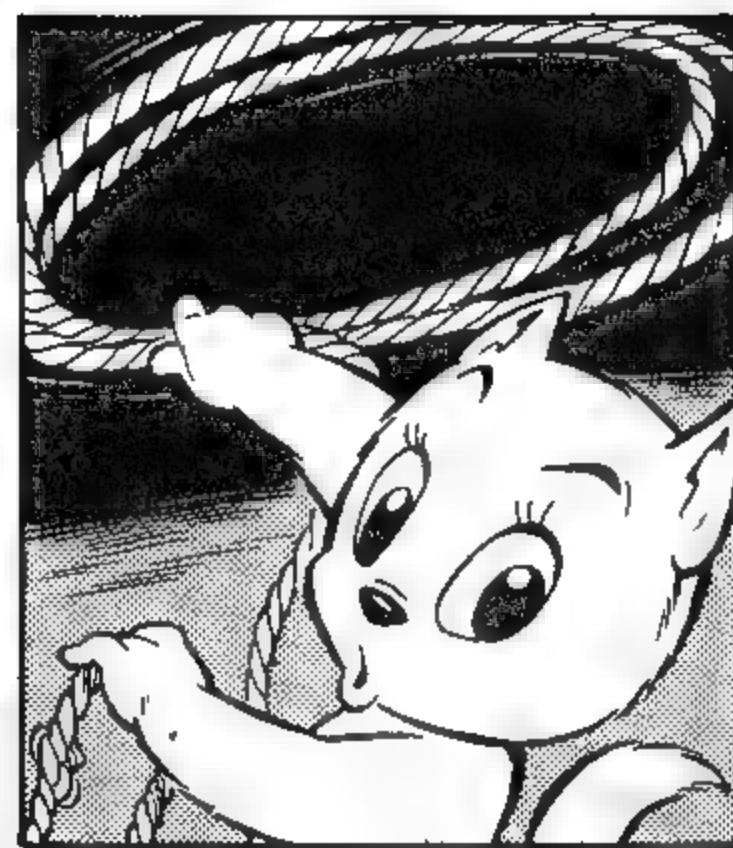
„Er moet iets gedaan worden!” riep de baker uit. „Die dikke is een gevaar voor onze woelslikkertjes. Hij heeft ze naar binnen gehaald en nu lokt hij ze naar boven toe. Ze zullen verkleumen als ze uit de lauwe modder komen met hun blote bastjes.”

Dat waren verstandige woorden. Hoewel er veel Drasglomers waren die vonden dat de baker teveel praatte, moesten ze haar toch gelijk geven — en er steeg dan ook een dof gemompel op.

Op dat moment klonk er in de verte een regelmatig, trommelend geluid, dat steeds sterker werd.

„De trommelaar!” riep de baker, „ook dat nog! Ze willen er een leuke boel van maken!”

„Daar is de gids, heer Ollie!” riep Tom Poes boven het gegons en gejoel uit. „Een ogenblikje nog, dan krijgt u hulp!”



3884 Sim Slingervinger naderde al trommelend. Hij keek rechts noch links, maar begaf zich rechtstreeks naar de plek waar eens het Olivier B. Bommel centrum gestaan had. Van het trotse bouwwerk stak alleen de nok van het dak nog boven de modder uit. Op die nok hield heer Ollie zich moeilijk in evenwicht. Om hem heen woelden en deinden de larven en het was duidelijk, dat ze vol ongeduld wachtten op het moment, dat hij in het moeras zou geraken.

De gids begreep, wat er van hem verwacht werd. Hij zette zich aan de oever neer en begon met overslaande stem te zingen, terwijl hij zich op zijn drummetje begeleidde.

„O, nozel!” galmde hij, „kort is de jeugd, kort duurt de vreugd, o nozel! Dein en woel in de poel, o nozel!” Het lied sloeg in. De larven lieten heer Bommel in de steek en verzamelden zich om de trommelaar. De ou-

deren hielden zich op een afstand; ze groepten samen en schudden het hoofd.

„Hij met zijn nozel!” gromde Garg en een ander sprak afkeurend: „Wat hij daar toch mee bedoeld...”

„Onnozel”, zong Slingervinger. „Al wat oud is, al wat koud is, is onnozel! Wat leeft in sleur, grijs van kleur, muf van geur is onnozel, o nozel!”

Er steeg een dof gemompel onder de Drasglomers op. „Hij bedoelt ons”, prevelden ze, samendrommend. „Onnozel!” zei Garg met verheffing van stem, „dat gaat te ver!”

Tom Poes had geen tijd om aandacht aan het gemopper te schenken. Hij had ergens een stevig touw bemachtigd en het uiteinde daarvan zwaaide hij nu handig naar heer Bommel toe. Die ving het met trillende handen. Geen wonder, onder hem zakte het dak in het slijk weg en hij stond nu reeds tot zijn knieën in het zuigende moeras...



3885 Met grote krachtingspanning trok Tom Poes heer Ollie aan het touw door de modder heen. De larven hadden zich nu allemaal rond de trommelaar verzameld en daardoor ging de redding ongestoord in zijn werk.

„Blub“, sprak heer Bommel toen hij nat en zwart op de oever stond. „Hoe vreselijk is dit alles!“

„We zijn net op tijd“, zei Tom Poes opgewekt. „Kijk!“ Hij wees op een kolossale luchtbel, die uit de dras opsteeg.

„D-de totale ondergang van het Olivier B. Bommel centrum“, stamelde heer Ollie met bevende lippen.

De luchtbel barstte met een ploppend geluid en een kwalijke geur verspreidde zich over het landschap.

„St-stank voor dank“, hernam heer Bommel droevig.

„Het mooie doel is omlaag gehaald; ze hebben het door de modder gesleurd! Het is heel vreselijk...“

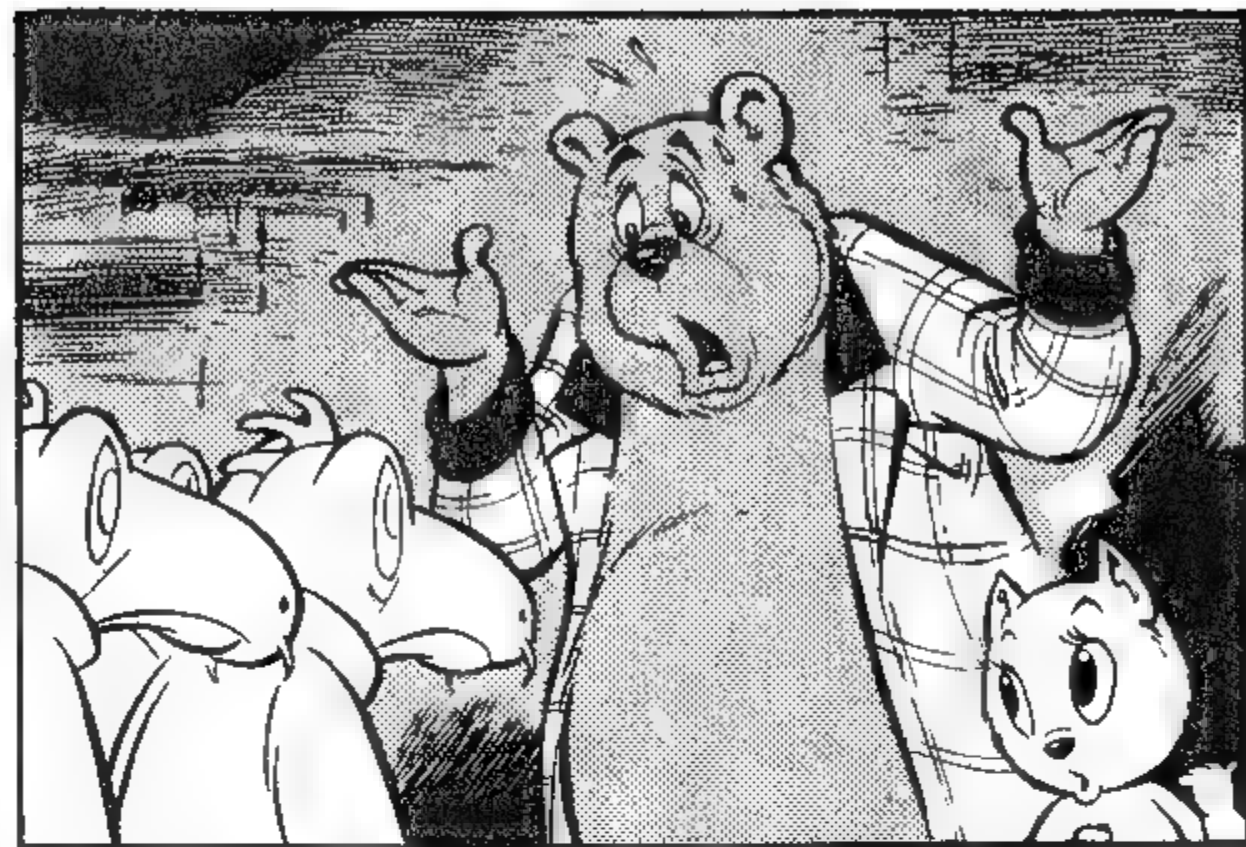
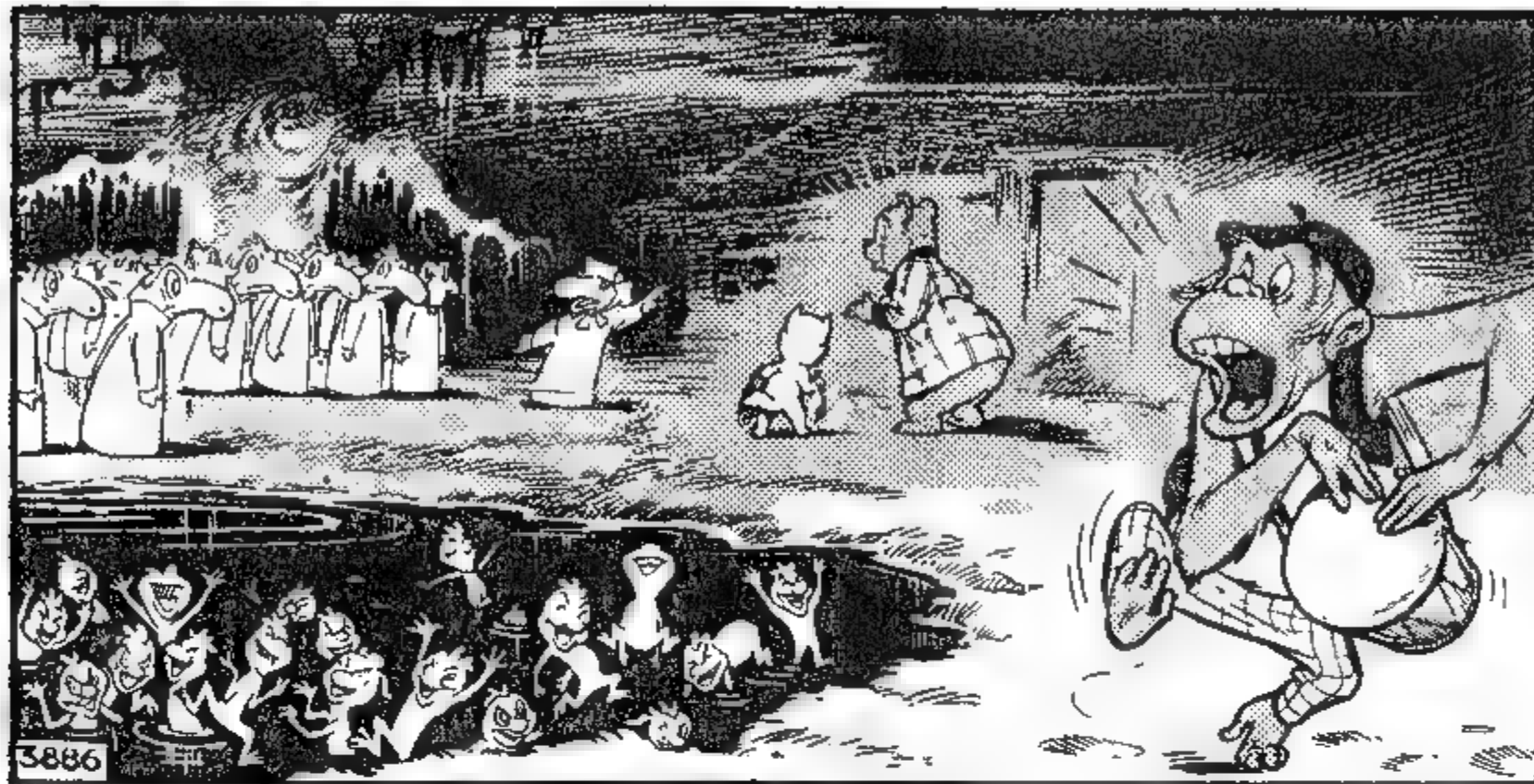
Gebroken wendde hij zich af en nu werd hij een groep Drasglomers gewaar, die hem met kille blikken stond op te nemen.

„Een gevaarlijke prater!“ mompelde een van hen.

„Een maniak“, meende een ander. „Die kunnen we hier niet hebben.“

„Hij is een zedenbederver!“ riep nu de baker uit, die aan het hoofd van een andere groep naderde. „Hij wil dansen met onze slikwoelertjes!“

„Ik wil niet dansen!“ riep heer Bommel haast schreiend uit. Maar zijn stem ging verloren in het aanzwellend gemor van de menigte en het schorre gezang van de nozels.



3886 Sim Slingervinger had helemaal niet in de gaten dat de Drasglomers boos begonnen te worden. Hij danste zingend op de oever rond en om hem heen dansten en schreeuwden de nozels.

„Dein en woel in de poel, o nozel!” zongen ze. „Rollebol van de lol. Plons en plas in je moeras. O nozel! Want kort is de jeugd en kort is de vreugd, o nozel!” „Hoor nu toch aan”, sprak Garg op kille toon. „’t Wordt steeds maller.”

„’t Is wat te zeggen”, morde de menigte en de baker riep: „Het komt van die vreemden! We moeten onze kinderen beschermen.”

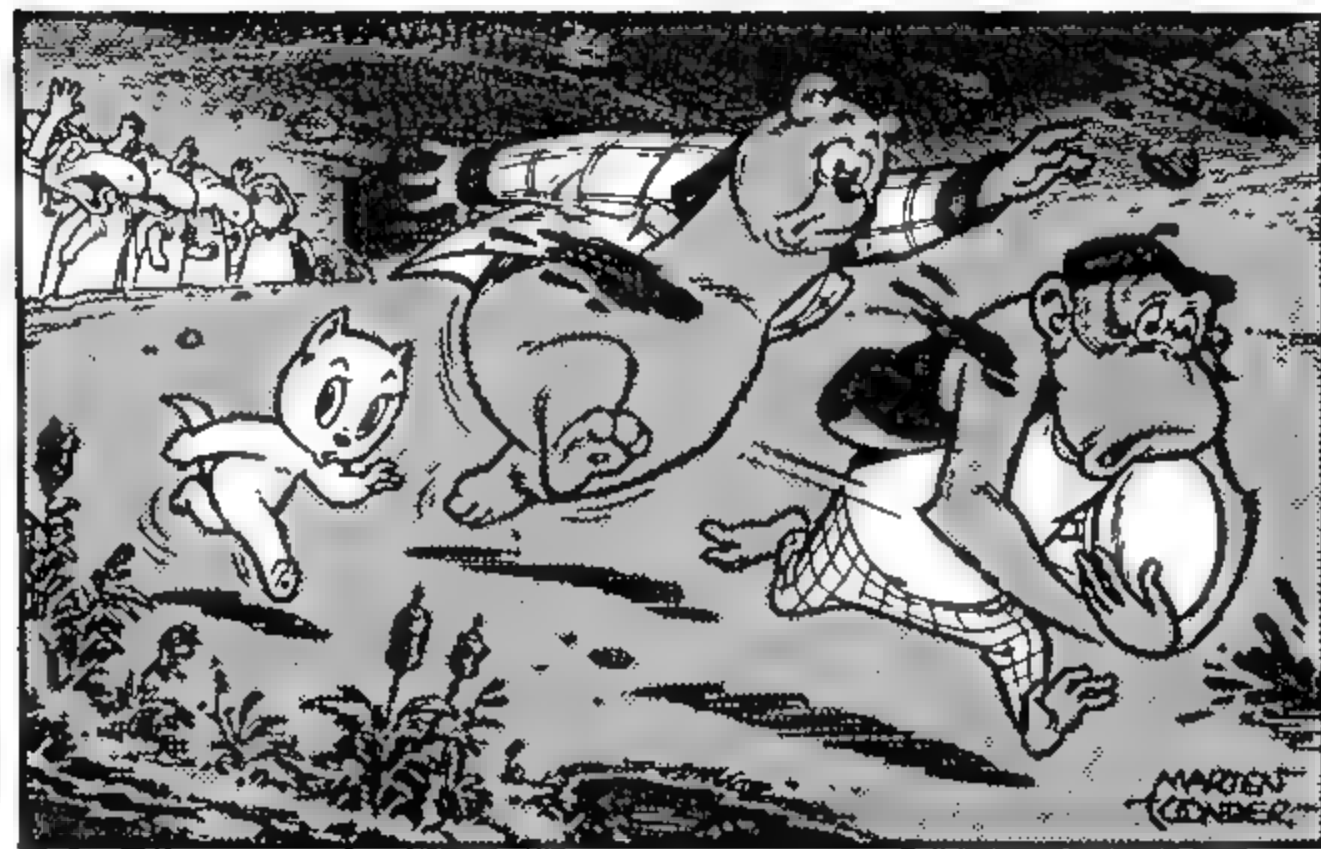
Het volk begon in beweging te komen. Met geritsel van regenjassen en geschuifel van voeten drong men langzaam voorwaarts en al spoedig was heer Ollie omringd door kille blikken.

„Het komt allemaal van de opvoeding!” riep deze met overslaande stem. „We moeten de handen ineen slaan en het moeras dempen. We moeten een nieuw Centrum bouwen, dat tot boven de wolken reikt. Wij ouderen moeten de kinderen een voorbeeld geven door onze wijsheid en ons begrip...”

Hij werd overstemd door de larven, die op schrille toon zongen: „Al wat oud is, al wat koud is, is onnozel! Oud en koud, muf en suf, voeten op de grond, buiken rond. Onnozel!”

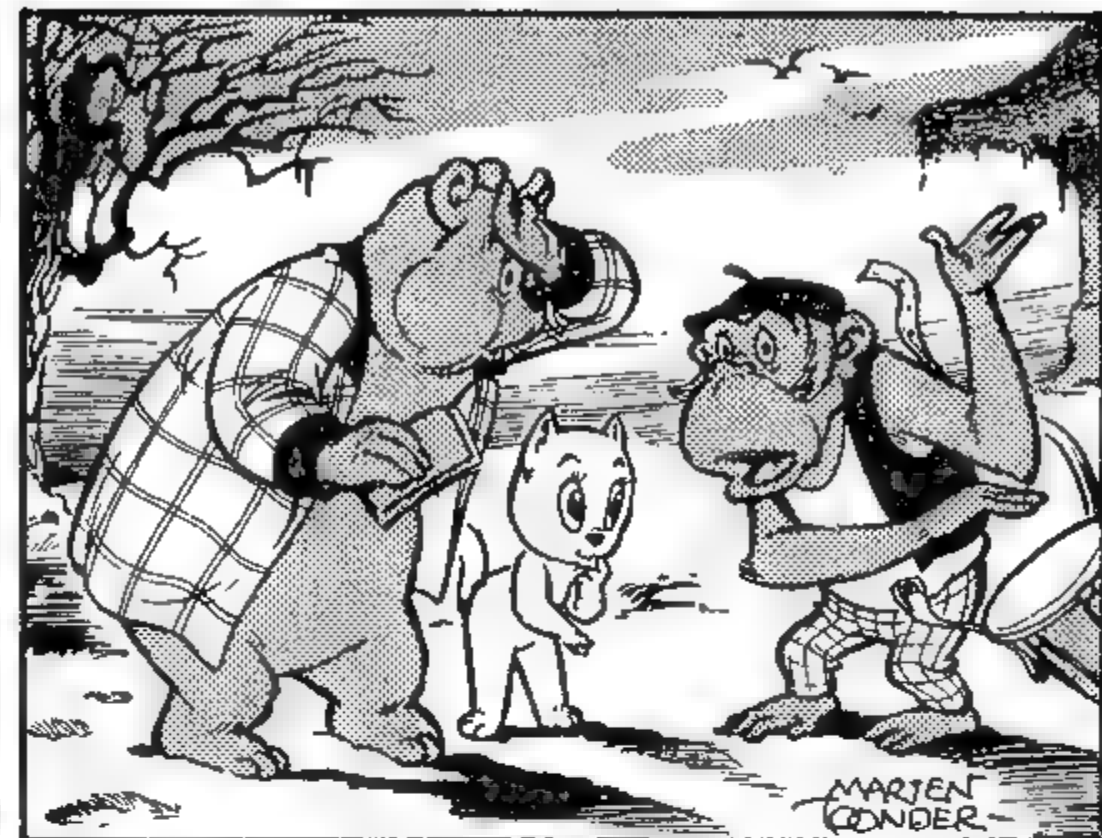
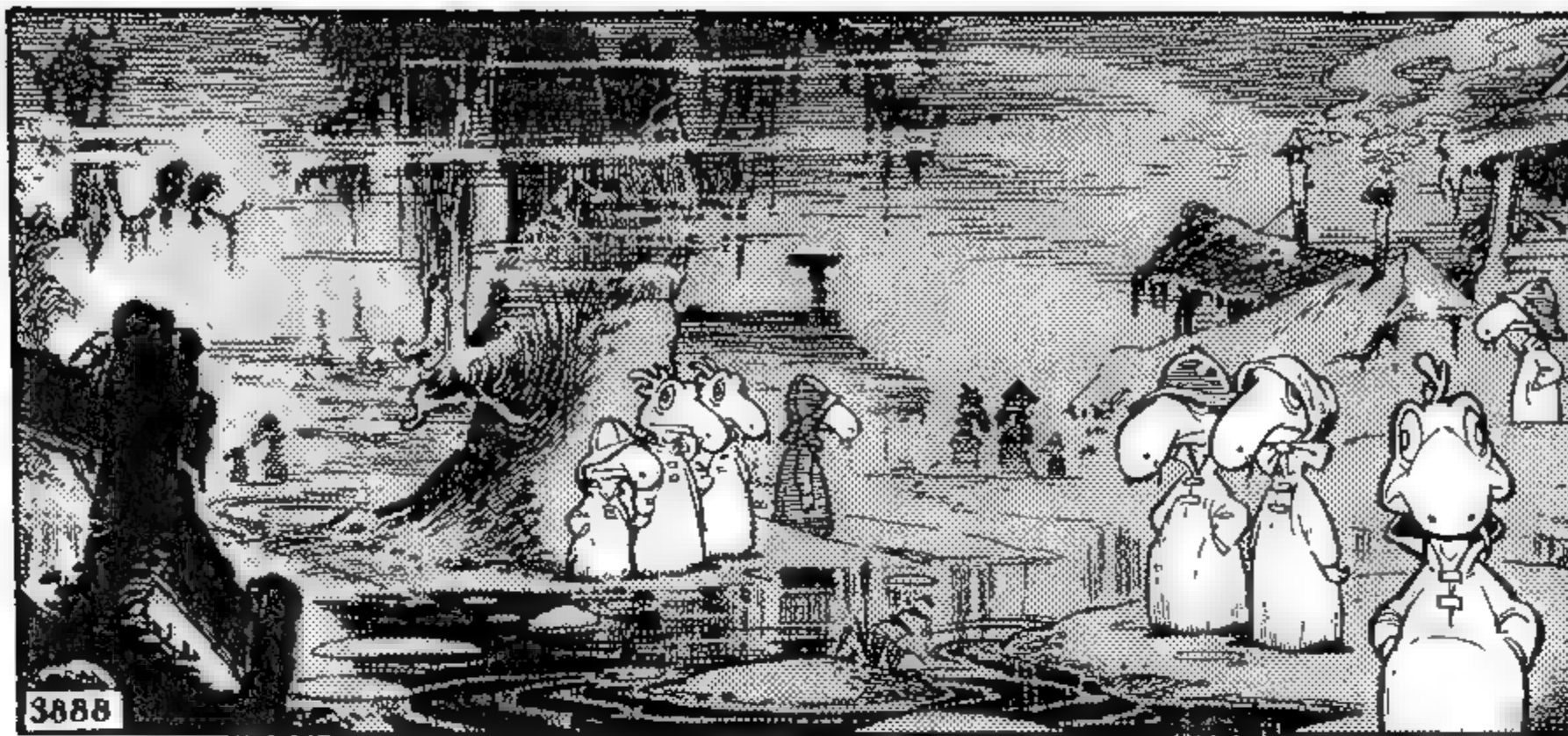
„Het is treurig!” schreeuwde de baker. „Wat moet er zo van onze lekkere oelepoeletjes terechtkomen? Maak er toch een eind aan!”

„We moeten hier weg, heer Bommell!” zei Tom Poes dringend. „Het loopt mis. Kom mee, voor het te laat is.”



3887 De Drasglomers namen een besluit. Met rustige bewegingen begonnen ze de mouwen van hun regenjassen op te rollen — en hier en daar werd een krachtig woord gehoord. Nu begon het ook tot de heer Bommel door te dringen, dat de toestand dreigend was. Hij deinsde achteruit, keerde zich toen plotseling om en snelde voort, in de richting van het moeras. De gids schrok op uit zijn getrommel, want hij merkte dat zijn gezang overstemd werd door een dof doch doordringend gemompel. De larven staakten hun gedans en enkelen doken angstig in de modder. „Kom meel” riep Tom Poes, die langs hem rende. „Z-ze willen ons k-kwaad doen!” voegde heer Ollie er hijgend aan toe. „Alsjeblieft”, sprak de zanger. „De onnozelen komen in opstand. Ach, de tijd is nog niet rijp.” En met deze woorden schikte hij zijn trommel recht

en snelde hij langs de beide vluchtelingen heen het moeras in om de weg aan te geven. Een regen van stenen en modderkluiten volgde hen, maar gelukkig waren ze al zover buiten het bereik, dat er geen ernstige ongelukken gebeurde. „Oud en koud, muf en suf, zong een groepje nozels tartend. „Voeten op de grond, buiken rond, onnozel.” „Ik zal je!” riep Garg, die nu echt driftig werd. „Oud en suf, hè? Hier!” En gevolgd door de andere Drasglomers wierp hij de stenen nu tussen de rondspringende jongeren; zodat dezen al spoedig geheel uit het gezicht verdwenen waren. „Goed zo”, zei de baker. „Het zijn lekkere woelwaters, maar je moet geen last van ze hebben.” „Zo is ’t maar net”, riep Garg. „En daarom geen vreemden hier!”



3888 Het getrommel van Sim Slingervinger verstierf in de verte en nu daalde de rust dus weer over het land Drasgloom.

In het licht van een vale morgenschemering groepten de inwoners tezamen en staarden met bleke ogen naar de luchtballen, die uit het moeras opstegen.

„Kijk onze lekkere slikbastjes daar beneden weer eens stoeien“, zei de baker vertederd. Maar iedereen vond dat zij voorlopig genoeg gepraat had en daarom kreeg ze geen antwoord.

„Het is wat te zeggen“, prevelde Garg slechts. Hij stond bij de plek waar het Olivier B. Bommel Centrum in stank en modder ten onder was gegaan en het is waarschijnlijk, dat hij daar op doelde. Maar zeker zullen we dat nooit weten want we verlaten nu deze vreugdeloze landstreek en het is niet waarschijnlijk, dat wij er ooit zullen terugkeren.

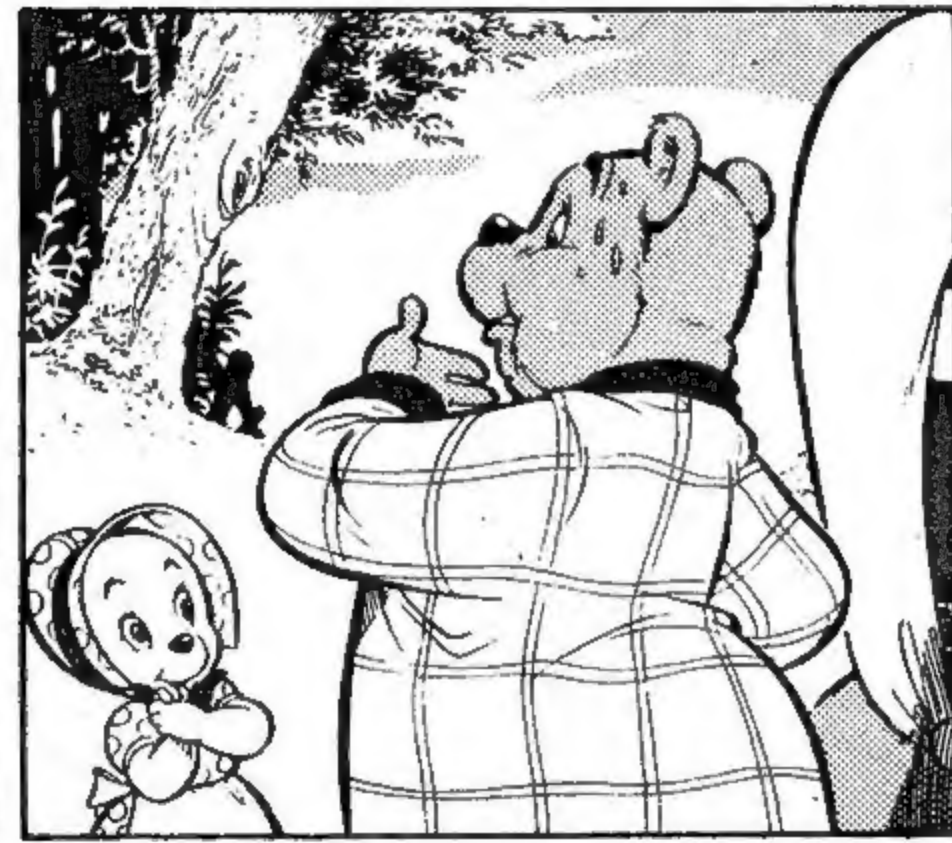
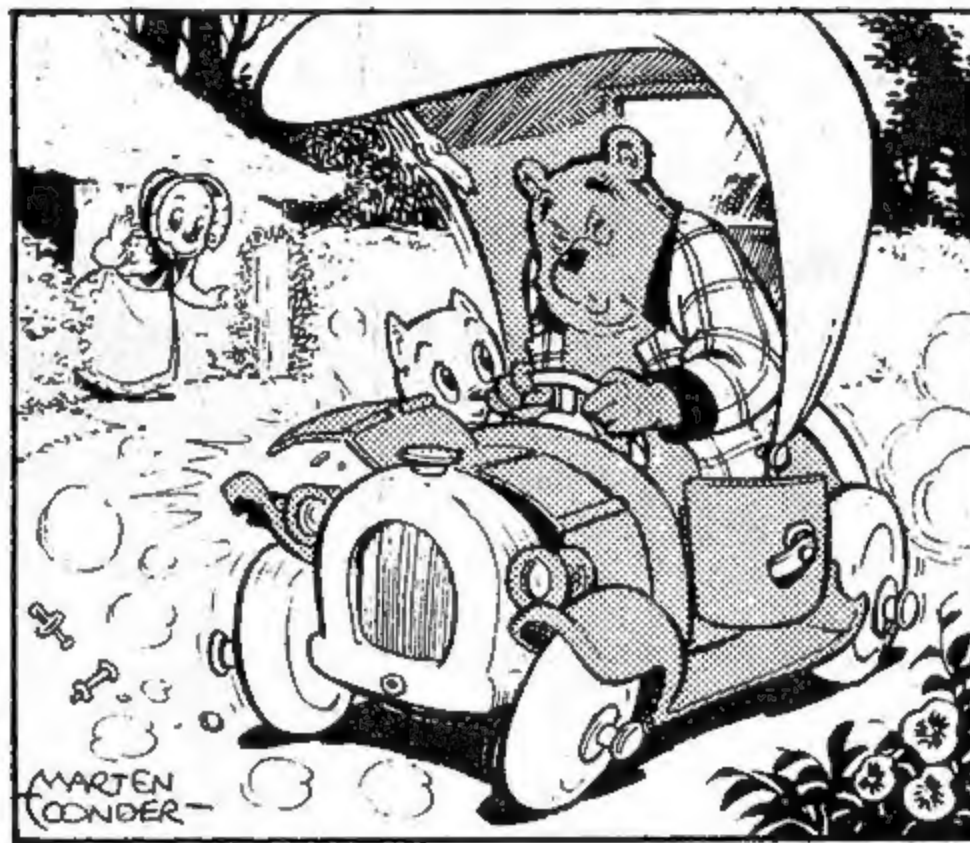
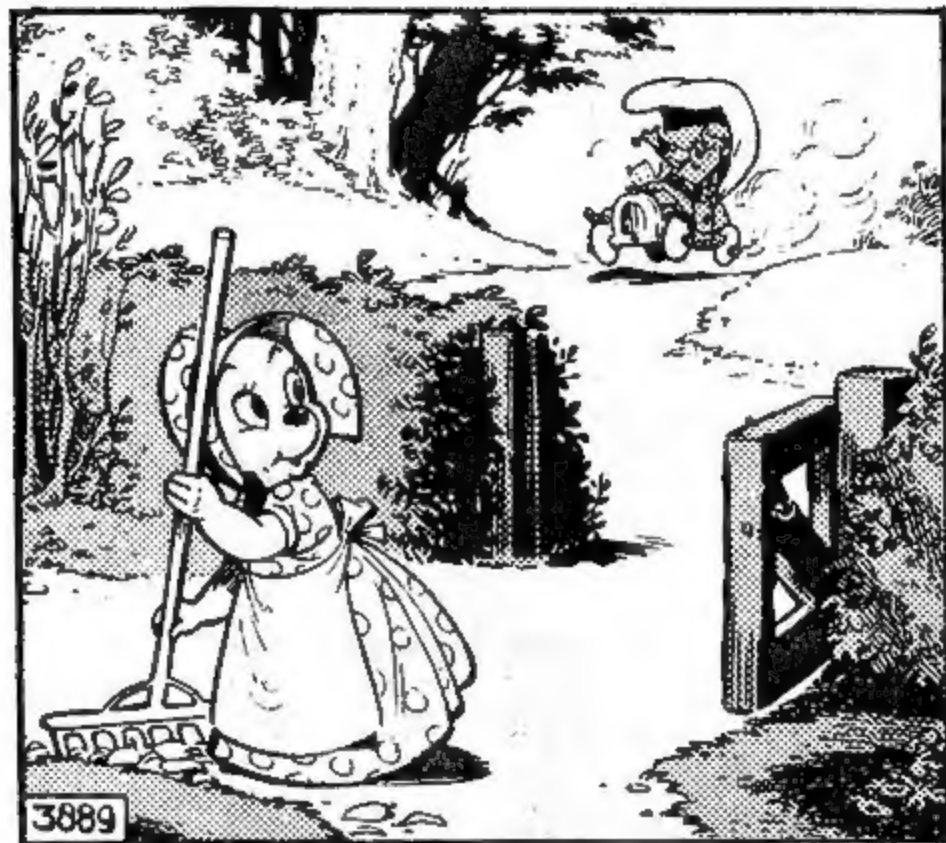
Heer Bommel en Tom Poes waren intussen na een

vermoeiende tocht op de andere oever aangekomen. Achter hen wolken de nevels van het Oempmoeras, doch vóór hen was voor het eerst sinds tijden de zon weer zichtbaar.

„Een heerlijk gezicht“, sprak heer Ollie moe doch dankbaar tot de gids. „U hebt ons een grote dienst bewezen, heer Slingervinger. Mijn leven was in gevaar — en bijna was ik met mijn centrum door het slijk gesleurd en omlaag gehaald, als u begrijpt wat ik bedoel. Sta mij toe, dat ik u een beloning geef.“

Met deze woorden haalde hij zijn portefeuille voor de dag en trok daar een bundeltje banknoten uit. De ander nam het nors aan en frommelde het in zijn zak.

„Dat geld is nu wel aardig“, zei hij. „Maar veel heb ik er niet aan. Want als gids kan ik me daar in Drasgloom niet meer vertonen. Ik zal een andere broodwinning moeten zoeken.“



3889 Juffrouw Doddel was in haar tuintje aan het werk. Zorgzaam harkte ze de herfstbladeren bijeen terwijl ze een vrolijk lied neuriede. Daardoor had ze niet in de gaten, dat achter haar een auto naderde. Het was de Oude Schicht die uit de modder getrokken was en die door zijn eigenaar zo goed mogelijk was opgelapt.

„Het is ongeloofelijk wat een goede auto kan doorstaan”, sprak heer Bommel. „Tot aan de assen in de modder, zodat de slik het motorblok omspoelde. Hij heeft dagenlang in nevel en kwade dampen gestaan. Maar op het moment dat zijn meester hem zorgzaam had afgesponst met wat wonderolie en een weinig levertraan door de benzine had gemengd, was hij weer de oude. Hij rijdt weer met de kracht van de jeugd, wat jij, Tom Poes? Ach ja, zo meester zo auto...”

Op dat moment klonk er een luide knal uit de motor-kap en stond de auto met een schok stil.

Heer Ollie zakte in en staarde versuft naar zijn voertuig.

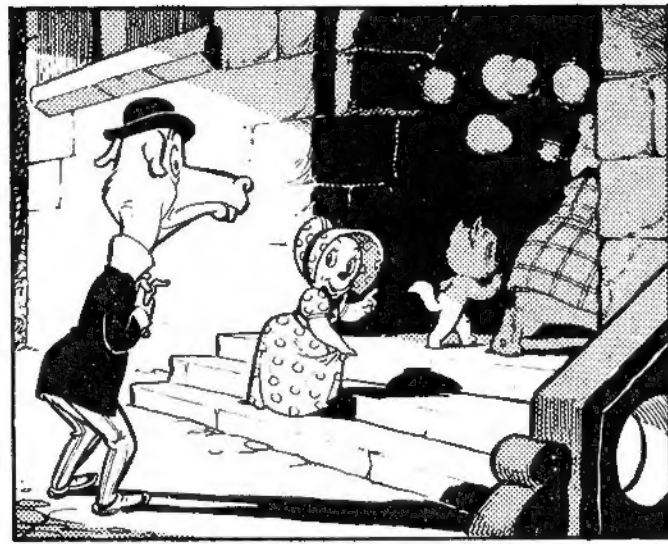
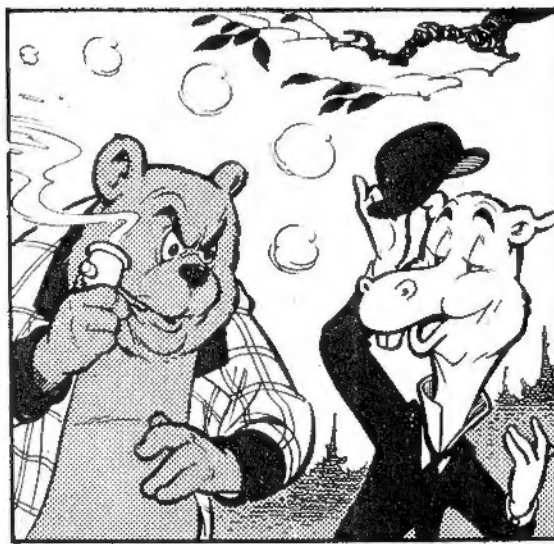
„W-wat...?” prevelde hij. „Ik bedoel... zo’n tocht grijpt toch wel aan, dat bedoel ik. Innerlijk krijgt men toch wel een klap, als je begrijpt, wat ik bedoel...”

Nu werd hij plotseling zijn buurvrouw gewaar, die bezorgd naderde.

„Is er wat gebeurd, Ollie?” riep ze uit. „Wat fijn, dat je er weer bent. Maar heb je je pijn gedaan?”

Heer Bommel vermande zich. Hij richtte zich fier op en steeg waardig uit.

„Ach, nee”, sprak hij glimlachend. „Een beetje pech. Maar daar kunnen we tegen, de Schicht en ik. Onverwoestbaar, zoals ik juist tegen mijn jonge vriend zei.”



3890 Heer Bommel begroette juffrouw Doddel recht hartelijk en daarop nodigde hij haar uit om de maaltijd op Bommelstein te gebruiken.

„Want er is héél wat te vertellen”, sprak hij, toen ze samen met Tom Poes de weg afliepen.

„Ach, wat interessant!” riep zijn buurvrouw uit. „Ik ben reuze benieuwd hoe je dat arme, achtergebleven land hebt opgeheven, Ollie! Was het niet enig? En wilden die Drasglomers je zo maar laten gaan?”

„Hm”, mompelde heer Ollie. Hij wierp een scheve blik op Tom Poes, doch toen zette hij zich over zijn schroom heen.

„Eigenlijk niet”, hernam hij. „Het was heel moeilijk om er weg te komen en ik heb me gewoon los moeten scheuren. Maar ik begreep, dat ik niet langer blijven kon, toen ik mijn plicht gedaan had. Dat land is geen omgeving voor een heer — en trouwens ook niet voor een jeugdig iemand als Tom Poes. Men moet afdalen tot de massa — en dan wordt men zo licht naar beneden gehaald en door het slijk gesleurd, als je begrijpt,

wat ik bedoel...”

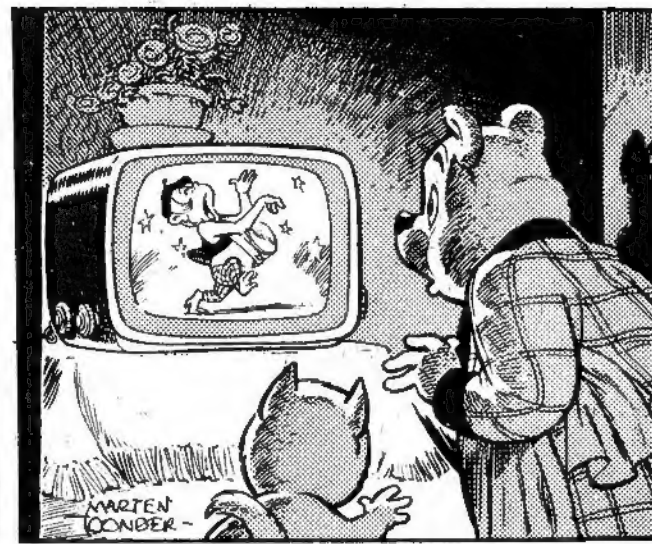
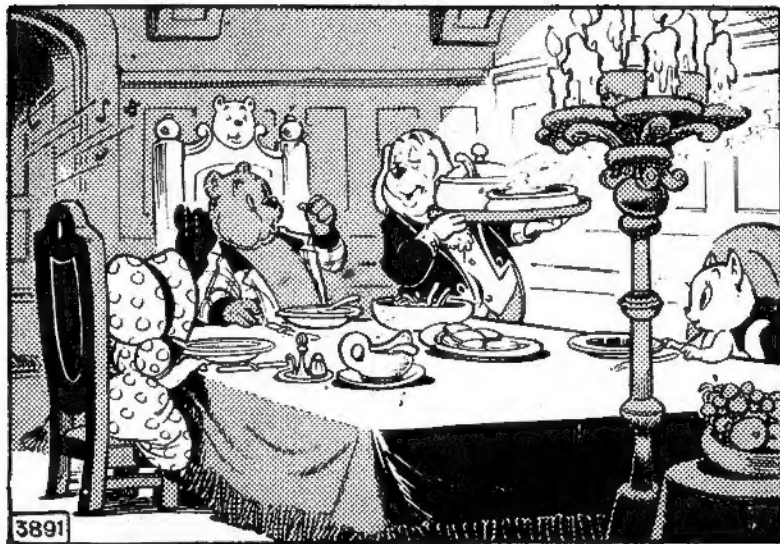
Op dat moment werd hij staande gehouden door de heer Zielknijper.

„Dat is toevallig!” riep deze hartelijk uit. „Ik kwam juist eens informeren hoe het met uw plannen staat. In de onderontwikkelde gebieden wordt in stilte zoveel geleden. Wilt u van uw overvloed niet wat afstaan om een zonnetje te brengen?”

„Een zonnetje?” gromde heer Bommel. Hij wierp zo’n duistere blik op de goede Zielknijper, dat het deze vreemd te moede werd.

„De zon”, vervolgde heer Ollie, naar binnen stappend, „is veel te hoog, laat u dat gezegd zijn. Als u daar iets wilt brengen moet u afdalen in de modder. Goede dag.”

Juffrouw Doddel, die achteraan kwam, keerde zich vriendelijk om naar de onthutste weldoener. Want ze vond, dat heer Bommel een beetje kortaf was geweest. „Ollie heeft alles daar allang voor elkaar gebracht, hoor”, zei ze.



3891 Toen Joost zijn meester begroet had haastte de trouwe bediende zich om een eenvoudige maar voedzame maaltijd te bereiden, zoals zijn gewoonte was. En korte tijd later zaten ze alle drie aan tafel, terwijl de knecht de schalen aandroeg.

Het was erg gezellig en heer Ollie vertelde op boeiende wijze over alles wat hij in Drasgloom had meemaakt. Doch halverwege aarzelde hij en wierp een gestoorde blik naar de andere kamer.

„Wat is dat toch een lawaai, Joost?” vroeg hij. „Het lijkt wel alsof men daar aan het timmeren is. Zo kan ik niet spreken.”

„O, excuses, heer Olivier”, zei de bediende met een schuldige blos. „Ik ben zo vrij geweest om de televisie aan te zetten. Er treedt op het ogenblik een nieuwe ster op, die in korte tijd erg populair geworden is, met uw welnemen. Vooral bij de jeugd. Maar ik heb het apparaat wat luid staan. Een ogenblikje, dan zal ik het temperen, als u mij toestaat.”

„Wacht even”, zei Tom Poes haastig. „Dat gezang komt me bekend voor.”

Hij stond op en liep naar het aangrenzende vertrek en heer Bommel volgde hem nieuwsgierig. Zo stonden ze even later voor het televisietoestel. Daarop was de druk bewegende figuur van een zanger zichtbaar, die zichzelf al dansend op een trommeltje begeleidde.

„Dein en woel in de poel, o nozell!” zong de gedaante. „Rollebol van de lol, plons en plas in je moeras, o nozell! Want kort is de jeugd en kort is de vreugd, o nozell!”

„Genoeg!” sprak heer Ollie, het apparaat uitschakelend. „Deze ster heb ik genoeg gehoord. Het lied is trouwens onbehoorlijk.”

„Ach”, zei Tom Poes. „Zonder dat lied zou het er slecht voor u hebben uitgezien. En het is toch prettig dat Sim Slingervinger een nieuwe broodwinning heeft gevonden.” Einde verhaal.

Hmmm,
Het Volgende
Avontuur
Vond
Ik Toch
Beter



Zo Dat Zit Er Weer Op Mijn Waarde Tom Poes,
Pak Je Spullen, We Gaan Weer Naar Huis!